

Apvienotās lietas no T-30/01 līdz T-32/01 un no T-86/02 līdz T-88/02

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava u.c.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Valsts atbalsts – Nodokļu priekšrocības, kuras piešķir valsts teritorijā struktūra – Atbrīvojums no nodokļiem – Lūmumi, ar kuriem valsts atbalsta shēma atzīta par nesaderīgu ar kopējo tirgu un uzlikts pienākums atgūt izmaksāto atbalstu – Jauna atbalsta vai pastāvīga atbalsta kvalificēšana – Darbības atbalsts – Tiesiskās paņēvības aizsardzības princips – Tiesiskās drošības princips – Lūmums uzskatīt EKL 88. panta 2. punktu par dzīvīgu izmeklēšanas procedūru – Tiesvedības izbeigšana pirms sprieduma taisīšanas

Sprieduma kopsavilkums

1. *Tiesvedība – Iestāšanās lieta – Pieņemšana – Atkārtota izskatīšana pēc iepriekšējā rīkojuma, ar kuru atzīta pieņemšana*

(Tiesas Statutu 40. panta otrā daļa)

2. *Tiesvedība – Iestāšanās lieta – Ieinteresētās personas – Pārskatīšana apvienībā, kuras mērķis ir tās biedru aizstāvība – Pieņemšana lietās, kas attiecas uz nozīmīgiem jautājumiem, kuri var ietekmēt šos biedrus*

(Tiesas Statutu 40. panta otrā daļa un 53. panta pirmā daļa)

3. *Valsts atbalsts – Pastāvīgs un jauns atbalsts – Pastāvīga atbalsta kvalificēšana – Kritēriji – Pasākums, kas nav atbalsts tūlītējā stāšanās laikā*

(EKL 87. un 88. pants; Padomes Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkts)

4. *Valsts atbalsts – Pastāvīgs un jauns atbalsts – Pastāvīga atbalsta kvalificēšana – Kritēriji – Kopējais tirgus attīstība*

(EKL 87. un 88. pants; Padomes Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkts)

5. *Valsts atbalsts – Pastāvīgs un jauns atbalsts – Pastāvīga atbalsta kvalificēšana – Kritēriji – Vispārīga atbalsta shēma, ko atļūvusi Komisija*

(EKL 87., 88. un 253. pants; Padomes Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkts)

6. *Valsts atbalsts – Novērtējums, ko veic Komisija – Atbalsta saderība ar kopējo tirgu*

(EKL 87. un 88. pants; Komisijas paziņojums 98/C 74/06)

7. *Valsts atbalsts – Aizliegums – Atkāpes – Komisijas rīcības brīvība*

(EKL 87. panta 3. punkts)

8. Valsts atbalsts – Aizliegums – Atk?pes – Atbalsts, kuram ir piem?rojama EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkt? paredz?t? atk?pe – Darb?bas atbalsts – Izsl?gšana

(EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts)

9. Pras?ba atcelt ties?bu aktu – Pamati – Ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pums

(EKL 230. pants)

10. Kopienu ties?bas – Principi – Ties?bas uz aizst?v?bu – Piem?rošana Komisijas s?ktajiem administrat?vajiem procesiem – Atbalsta projektu izskat?šana – Piem?rojam?ba

(EKL 88. panta 2. punkts; Padomes Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkts)

11. Valsts atbalsts – Nov?rt?jums, ko veic Komisija – P?rbaudes proced?ra, kas notika pirms Regulas Nr. 659/1999 pie?emšanas – Neiesniegšana specifiskajos termi?os – Ierobežojums – Tiesisk?s droš?bas pras?bu iev?rošana – Pien?kums sapr?t?g? termi?? beigt iepriekš?jo izskat?šanu, kas s?kta sakar? ar s?dz?bu

(EKL 88. pants; Padomes Regula Nr. 659/1999)

12. Valsts atbalsts – Nelikum?ga atbalsta atg?šana – Atbalsts, kas pieš?irts, p?rk?pjot EKL 88. pant? noteiktos procesu?los noteikumus – Iesp?jam? sa??m?ju tiesisk? pa??v?ba – Aizsardz?ba – Nosac?jumi un ierobežojumi

(EKL 88. panta 2. punkta pirm? da?a)

13. Valsts atbalsts – Nelikum?ga atbalsta atg?šana – Atbalsts, kas pieš?irts, p?rk?pjot EKL 88. pant? noteiktos procesu?los noteikumus – Iesp?jam? sa??m?ju tiesisk? pa??v?ba – Aizsardz?ba – Nosac?jumi un ierobežojumi – Iz??muma apst?k?i

(EKL 88 pants; Komisijas pazi?ojums 83/C 318/03)

14. Kopienu ties?bas – Principi – Tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?ba – Ierobežojums

(EKL 88. panta 2. punkta 1. da?a)

15. Valsts atbalsts – Administrat?v? proced?ra – Ieinteres?to personu ties?bas tikt uzklaus?t?m

(EKL 88. panta 2. punkts; Padomes Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkts)

16. Valsts atbalsts – Komisijas l?mums uzs?kt ofici?lu valsts pas?kuma izmekl?šanas proced?ru – Sekas

(EKL 88. panta 2. punkts)

1. Tas, ka Pirm?s instances tiesa ar agr?ku r?kojumu ir ??vusi iest?ties liet? personai k?da lietas dal?bnieka pras?jumu atbalstam, nav pret to, ka tiek no jauna izv?rt?ta personas iest?šan?s liet? pie?emam?ba.

(sal. ar 95. punktu)

2. P?rstvošo apvien?bu, kuru m?r?is ir aizst?v?t t?s dal?bniekus liet?s, kur?s izvirz?ti principi?li jaut?jumi, kas šos dal?bniekus var ietekm?t, iest?ties liet? ties?bu plaš? interpret?cija ir

v?rsta uz to, lai ?autu lab?k nov?rt?t lietu apst?k?us, vienlaikus nov?ršot individu?las iest?šan?s liet?s lielo skaitu, kas mazin?tu procesa efektivit?ti un pien?c?gu norisi.

Interesi iest?ties liet? saist?b? ar pras?bu atcelt ties?bu aktu, kas v?rsta pret Komisijas l?mumiem, ar kuriem atbr?vojuma no nodok?a sh?mas ir atz?tas par prettiesisk?m un nesader?g?m ar kop?jo tirgu un ar kuriem tiek uzdots atg?t atbalstu, kas pieš?irts profesion?lai starpnozaru organiz?cijai, kuras m?r?is ir p?rst?v?t un aizst?v?t uz??mumu intereses, no kuriem noteikti uz??mumi bija sa??muši atbalstu, kas tika pieš?irts saist?b? ar attiec?gaj?m nodok?u sh?m?m un kuri turkl?t bija piedal?jušies administrat?vaj? proced?r?, kur? tika pie?emti attiec?gie l?mumi.

(sal. ar 97.–104. punktu)

3. L?gum? ir noteiktas atš?ir?gas proced?ras atkar?b? no t?, vai atbalsts ir past?vošs vai jauns. Lai gan jauns atbalsts saska?? ar EKL 88. panta 3. punktu ir iepriekš j?pazi?o Komisijai un tas nevar tikt ?stenots, pirms proced?ra nav beigusies ar gal?go l?mumu, past?vošs atbalsts var saska?? ar EKL 88. panta 1. punktu tikt ?stenots, kam?r Komisija nav konstat?jusi t? nesader?bu. T?d?? attiec?b? uz past?vošu atbalstu vajadz?bas gad?jum? var tikt pie?emts l?mums par nesader?bu, kuram ir iedarb?ba n?kotn?.

Regulas Nr. 659/1999, ar ko nosaka s?ki izstr?d?tus noteikumus EKL 88. panta piem?rošanai, 1. panta b) punkta v) apakšpunkt?, past?vošs atbalsts ir defin?ts k? “jebk?ds atbalsts, kas past?v?ja pirms L?guma st?šan?s sp?k? attiec?gaj?s dal?bvalst?s, t.i., atbalsta sh?mas un individu?ls atbalsts, kurš ieviests, pirms joproj?m ir piem?rojams p?c L?guma st?šan?s sp?k?”.

Valsts atbalsta kontroles, kas paredz?ta L?gum? un Regul? Nr. 659/1999, ietvaros nevar tikt atz?ts, lai atbalstu kvalific?tu par past?vošu atbalstu, ka Komisija var ar netiešu l?mumu pie?emt nost?ju, saska?? ar kuru noteikts pas?kums, kurš nav ticis pazi?ots, nebija valsts atbalsts t? sp?k? st?šan?s laik?.

Vien?gi iest?des klus?šana nevar rad?t juridiski saistošas sekas, kas var ietekm?t pras?t?ja intereses, iz?emot gad?jumus, kad š?das sekas ir tieši paredz?tas Kopienu ties?bu norm?. Kopienu ties?b?s atseviš?os gad?jumos ir paredz?ts, ka iest?des klus?šanai ir l?muma raksturs, ja šai iest?dei j?pie?em nost?ja noteikt? termi?? un ja t? šaj? termi?? nav sniegusi savu viedokli. Tom?r, ja nav skaidri izteiktas normas, kas paredz termi?u, kur? netiešu l?mumu uzskata par pie?emtu, un kas paredz š?da l?muma saturu, iest?des bezdarb?bu nevar uzskat?t par l?dzv?rt?gu l?mumam, neapšaubot l?gum? paredz?to tiesisk?s aizsardz?bas l?dzek?u sist?mu.

Tom?r noteikumos, kas attiecas uz valsts atbalstu, nav paredz?ts, ka Komisijas klus?šana ir l?dzv?rt?ga netiešam l?mumam, ka nav atbalsta, it ?paši ja attiec?gie pas?kumi netika pazi?oti Komisijai. Komisijai, kurai ir ekskluz?va kompetence, lai konstat?tu atbalsta iesp?jamo nesader?bu ar kop?jo tirgu, valsts pas?kuma iepriekš?j?s izskat?šanas stadij? ir pien?kums vai nu pie?emt l?mumu, ka attiec?gais pas?kums nav atbalsts, vai nu pie?emt l?mumu, ka tas ir sader?gs atbalsts, vai ar? pie?emt l?mumu, ka ir j?s?k ofici?l? izmekl?šanas proced?ra, kas paredz?ta EKL 88. panta 2. punkt?. Š?ds l?mums nevar b?t netiešs un izriet?t no Komisijas klus?šanas.

Vienk?rši fakts, ka Komisija sam?r? ilgu laiku nes?ka ofici?lo izmekl?šanas proced?ru saist?b? ar attiec?go valsts pas?kumu, pats par sevi nevar pieš?irt šim pas?kumam past?voša atbalsta objekt?vo raksturu, ja tas patieš?m ir atbalsts. Neskaidr?bas, kas var?ja past?v?t šaj? sakar?, var, augst?kais, tikt uzskat?tas par t?d?m, kas rad?jušas sa??m?jiem tiesisko pa??v?bu, kura liedz atg?t pag?tn? izmaks?to atbalstu.

(sal. ar 133., 134. un 148.–153. punktu)

4. Tomēr ir jānorāda, ka jūdziens “kopējā tirgus attīstība”, kas ir izklāstēts Regulas Nr. 659/1999, ar ko nosaka sēki izstrādātus noteikumus EKL 88. panta piemērošanai, 1. panta b) punkta v) apakšpunktā, var tikt saprasts kā attiecīgā pasākuma ietekmētās nozares ekonomiskā un juridiskā konteksta grozījums. Šāds grozījums var it paši izrietēt no tirgus, kas sēkotnāji bija slēgti konkurencei, liberalizēšanas. Tāpēc šis jūdziens neaptver gadījumu, kad Komisija groza vērtējumu, pamatojoties vienīgi uz stingrāku Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā piemērošanu. Šajā sakarā tas, vai valsts pasākums ir pastāvīgs atbalsts vai jauns atbalsts, nevar būt atkarīgs no Komisijas subjektīvā vērtējuma, un tas ir jānosaka neatkarīgi no Komisijas iepriekšējās administratīvās prakses.

No tā izriet, ka vienīgi politikas valsts atbalsta jomā attīstības konstatāšana pati par sevi nav pietiekama, lai konstatētu “kopējā tirgus attīstību” Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta izpratnē, jo valsts atbalsta objektīvais jūdziens, kā tas ir definēts EKL 87. pantā, pats nav grozīts.

(sal. ar 173.–175. un 186. punktu)

5. Regulas Nr. 659/1999, ar ko nosaka sēki izstrādātus noteikumus EKL 88. panta piemērošanai, 1. panta b) punkta ii) apakšpunktā ir noteikts, ka pastāvīgs atbalsts ir “atbilstošs atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, ko attiecīgi Komisija vai Padome”. Šā tiesību norma aptver atbalsta pasākumus, saistībā ar kuriem Komisija ir pieņēmusi lēmumu par to saderību. Šādam lēmumam ir obligāti jābūt tiešam lēmumam. Komisijai ir jālemj par attiecīgā pasākuma saderību, ņemot vērā EKL 87. pantā noteiktos nosacījumus, un jāpamato šāds lēmums, piemērojot EKL 253. pantu.

Turklāt, ja tiek apgalvots, ka individuālie pasākumi ir piešķirti, pamatojoties uz iepriekš atbilstošām shēmām, Komisijai pirms EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras sākšanas ir vispirms jāizvērtē, vai šos pasākumus aptver attiecīgā shēma, un, ja tā tos aptver, tad jāizvērtē, vai tie atbilst nosacījumiem, kas noteikti lēmumā, kurā tie ir apstiprināti. Vienīgi noraidošā secinājuma, kas izdarīts pēc šīs izvērtēšanas, gadījumā Komisija attiecīgās pasākumus var uzskatīt par jaunu atbalstu. Turpretī, ja ir izdarīts apstiprinošs secinājums, Komisijai šie pasākumi ir jāuzskata par pastāvīgu atbalstu saskaņā ar procedūru, kas noteikta EKL 88. panta 1. un 2. punktā. Lai noteiktu, vai individuālie pasākumi atbilst nosacījumiem, kas noteikti attiecīgās shēmas apstiprinošā lēmumā, šim apstiprinošajam lēmumam obligāti ir jābūt tiešam.

(sal. ar 194.–197. punktu)

6. Komisijai ir saistošas pamatnostādnes vai paziņojumi, ko tā pieņem valsts atbalsta kontroles jomā tiktāl, ciktāl tie neatkarīgi no Līguma noteikumiem.

1998. gada pamatnostādņu sē par valstu reģionālo atbalstu ir paredzēts, ka Komisija izvērtē reģionālo atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, pamatojoties uz šīm pamatnostādņām, tiklīdz tās ir pieņemtas, izņemot saistībā ar atbalsta projektiem pirms pamatnostādņu paziņošanas dalībvalstīm un saistībā ar kuriem Komisija vēl nav pieņēmusi galīgo lēmumu; tādēļ ar to, ka Komisija piemēroja šīs pamatnostādnes lēmumos, ar kuriem tika konstatēts, ka ir nelikumīga un nav saderīga ar kopējo tirgu vispārējā atbalsta shēma, kas īstenota bez paziņošanas pirms minētās pieņemšanas, nevar būt tiesiskās drošības principa pārkāpums.

Katrā ziņā ir jānorāda, ka, pat ja varētu uzskatīt, ka varēja būt noticis pārkāpums minēto pamatnostādņu piemērošanā, tad tas apstrīdēto lēmumu nelikumību un tādējādi tā atcelšanu

izrais?tu tikai tad, ja šis p?rk?pums var?tu ietekm?t t? saturu. Ja tiktu pier?d?ts, ka, nepast?vot šim p?rk?pumam, Komisija b?tu non?kusi pie identiska rezult?ta, jo attiec?gais tr?kums katr? zi?? nevar?ja ietekm?t apstr?d?to l?mumu saturu, apstr?d?tie l?mumi nav j?atce?.

(sal. ar 214.–220. punktu)

7. Komisijai EKL 87. panta 3. punkta piem?rošan? ir plaša r?c?bas br?v?ba, kuras ?stenošana ietver sarež??tus ekonomiskus un soci?lus v?rt?jumus, kas j?veic Kopien? kontekst?. Tiesas kontrole, ko piem?ro š?s r?c?bas br?v?bas izmantošanai, aprobežojas ar p?rbaudi, vai Komisija iev?rojusi procesu?l?s normas un izpild?jusi pien?kumu nor?d?t pamatojumu, k? ar? vai nor?d?tie fakti ir prec?zi un nav k??das ties?bu piem?rošan?, nav ac?mredzamas k??das fakti v?rt?jum? vai pilnvaru nepareizas izmantošanas.

(sal. ar 223. punktu)

8. Darb?bas atbalsta m?r?is ir uz??mumu atbr?vot no izmaks?m, kuras tam parasti b?tu j?sedz saist?b? ar ikdienas p?rvald?bu vai parastu darb?bu. Nodok?u sh?mas, kas da??ji atbr?vo sa??m?jus uz??mumus no ien?kumu nodok?a, var raksturot k? darb?bas atbalstu, nevis k? atbalstu ieguld?jumiem vai nodarbin?t?bai, lai gan ir fakts, ka piek?uve š?m sh?m?m ir pak?rtota pien?kumam veikt minim?lo ieguld?jumu un rad?t minim?lo skaitu darba vietu, jo attiec?gie atbr?vojumi no nodok?iem tiek apr??in?ti, pamatojoties uz sa??m?ju uz??mumu ien?kumiem, nevis atkar?b? no ieguld?jumu lieluma vai rad?to darba vietu skaita.

(sal. ar 226.–229. punktu)

9. Tik?t?, cik?t? ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pums p?c savas b?t?bas ir subjekt?vs p?rk?pums, dal?bvalsts ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pums pras?bas atcelt ties?bu aktu, kura ir celta par Komisijas l?mumu, ar kuru konstat?ta atbalsta pas?kumu nelikum?ba un nesader?ba ar kop?jo tirgu un kurš ir adres?ts min?tajai dal?bvalstij, ietvaros ir j?izvirza attiec?gajai dal?bvalstij pašai.

(sal. ar 238. un 239. punktu)

10. Atbalsta projektu, attiec?b? uz kuriem Komisija veic p?rbaudes proced?ru, kontekst? ties?bu uz aizst?v?bu iev?rošanas princips prasa nodrošin?t attiec?gajai dal?bvalstij iesp?ju izteikt savu viedokli par apsv?rumiem, ko saska?? ar EKL 88. panta 2. punktu iesniegušas ieinteres?t?s treš?s personas un uz ko Komisija ir paredz?jusi balst?ties sav? l?mum?, un ka tad, ja dal?bvalstij nav tikusi dota iesp?ja sniegt savus koment?rus par šiem apsv?rumiem, Komisija nevar iek?aut min?tos apsv?rumus l?mum? pret šo valsti. Tom?r, lai š?da ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?puma d?? l?mums tiktu atcelts, ir j?pier?da, ka min?t? p?rk?puma neesam?bas gad?jum? proced?ras izn?kums var?tu b?t bijis cit?ds.

Š?ds p?rk?pums neizriet no fakta, ka Komisija ne??ma v?r? dal?bvalsts apsv?rumus, atbildot uz ieinteres?t?s treš?s personas l?gumu atg?t nepamatoti pieš?irto atbalstu, jo apstr?d?tais l?mums netika balst?ts uz min?tajos apsv?rumos pausto apgalvojumu un r?kojums atg?t atbalstu lo?iski, oblig?ti un ekskluz?vi izriet no fakta, ka Komisija vispirms konstat?ja, ka attiec?gais atbalsts ir nelikum?gs un nav sader?gs ar kop?jo tirgu.

(sal. ar 241.–244. punktu)

11. Lai gan l?dz Regulas Nr. 659/1999, ar ko nosaka s?ki izstr?d?tus noteikumus EKL 88. panta piem?rošanai, pie?emšanai Komisijai nebija saistoši nek?di noteikti termi?i atbalsta pas?kumu p?rbaudei, tai, lai iev?rotu tiesisk?s droš?bas pamatpras?bu, tom?r bija j?cenšas neatlikt izmantot savas pilnvaras uz nenoteiktu laiku.

Tikt?l, cikt?l Komisijai ir ekskluz?va kompetence valsts atbalsta sader?bas ar kop?jo tirgu izv?rt?šan?, Komisijai ir pien?kums L?guma pamatnoteikumu attiec?b? uz valsts atbalstu labas p?rvald?bas interes?s veikt r?p?gu un objekt?vu s?dz?bas par atbalsta nesader?bu ar kop?jo tirgu izskat?šanu. No t? izriet, ka Komisija nevar uz nenoteiktu laiku atlikt to valsts pas?kumu iepriekš?ju izskat?šanu, par kuriem iesniegta s?dz?ba. Tas, vai s?dz?bas izskat?šanas ilgums ir bijis sapr?t?gs, ir nov?rt?jams, ?emot v?r? katras lietas konkr?tos apst?k?us un it ?paši t?s kontekstu daž?d?s procesu?l?s stadij?s, kas Komisijai j?iev?ro, un lietas sarež??t?bu.

Sešu ar pusi gadu termi?š, kas pag?ja no br?ža, kad Komisija uzzin?ja par attiec?gaj?m atbalsta sh?m?m, l?dz EKL 88. panta 2. punkt? paredz?t?s oblig?t?s izmekl?šanas proced?ras s?kšanai saist?b? ar š?m sh?m?m, ?emot v?r? šo sh?mu kontekstu, nav nesapr?t?gs termi?š, kura d?? iepriekš?j?s izskat?šanas proced?r? tika pie?auts tiesisk?s droš?bas principa un labas p?rvald?bas principa p?rk?pums, jo, pirmk?rt, saist?b? ar attiec?gajiem pas?kumiem bija nepieciešams padzi?in?ti izv?rt?t valsts ties?bu aktus, k? ar? veikt iev?rojumu v?kšanas un anal?zes darbu saist?b? gan ar attiec?g?s dal?bvalsts nodok?u sist?mu, gan ar cit?s dal?bvalst?s sp?k? esošaj?m nodok?u autonomijas sist?m?m, un, otrk?rt, iepriekš?j?s izskat?šanas proced?ras ilgum? liel? m?r? ir vainojamas valsts iest?des, kuras, nepazi?ojušas attiec?g?s sh?mas, turkl?t atteic?s sniegt noder?gu inform?ciju Komisijai, un tikt?l, cikt?l Komisija šaj? laikposm? savas r?c?bas br?v?bas, kas tai ir valsts atbalsta jom?, ietvaros uzskat?ja par nepieciešamu izskat?t ?tr?k citas proced?ras, kas attiecas uz pas?kumiem, kuri ir cit?d?ki, bet kurus ir pie??mušas t?s pašas iest?des un kuri var rad?t t?da paša veida juridisko problem?tiku.

(sal. ar 259.–277. punktu)

12. Atsauce uz tiesisko pa??v?bu par atbalsta likum?bu p?c b?t?bas var tikt izdar?ta vien?gi tad, ja šis atbalsts tika pieš?irts, iev?rojot EKL 88. pant? paredz?to proced?ru. Re?ion?lajai iest?dei un r?p?gam tirgus dal?bniekam b?tu parasti j?sp?j p?rliecin?ties, vai š? proced?ra ir tikusi iev?rota. T? k? EKL 88. pant? nav noš?irtas atbalsta sh?mas un individu?lais atbalsts, šie principi ir piem?rojami ar? atbalsta sh?m?m.

Tom?r nav izsl?gta iesp?ja nelikum?ga atbalsta, jo tas netika pazi?ots, sa??m?jiem izvirez?t iz??muma apst?k?us, kas tiem le?it?mi ??va pa?auties uz š? atbalsta likum?bu, lai [šie sa??m?ji] var?tu iebilst pret t? atmaks?šanu

(sal. ar 278.–282. punktu)

13. Tas, ka *Eiropas Savien?bas Ofici?laj? V?stnes?* netika public?ts specifisks br?din?jums t?da atbalsta sa??m?jiem, kurš var?ja b?t pieš?irts nelikum?gi, t.i., saist?b? ar kuru Komisija nav pie??musi gal?go l?mumu par t? sader?bu ar kop?jo tirgu, k? tas ir paredz?ts Komisijas 1983. gada pazi?ojum? par nelikum?go valsts atbalstu, nav iz??muma apst?klis, kas var?tu pamatot kaut k?du pa??v?bu par nelikum?gi, iepriekš nepazi?ojot, pieš?irt? atbalsta likum?bu.

Jebk?da cit?da š? pazi?ojuma interpret?cija b?tu pretrun? EKL 88. panta 3. punktam.

Komisija var noteikt ievirzes t?s r?c?bas br?v?bas izmantošanai ar t?diem aktiem k? pamatnost?dnes tikt?l, cikt?l šajos aktos ir nor?doši noteikumi par šai iest?dei ieturamo virzienu un ar tiem netiek apieti L?guma noteikumi.

Nelikum?gi pieš?irt? atbalsta riskantums izriet no pazi?ošanas pien?kuma, kas noteikts EKL 88. panta 3. punkt?, lietder?g?s iedarb?bas un nav atkar?gs no t?, vai *Ofici?laj? V?stnes?* tiek public?ts br?din?jums, kas paredz?ts min?taj? pazi?ojum?. Konkr?t?k, nelikum?gi pieš?irt? atbalsta atg?šana nevar tikt padar?ta par neiesp?jamu vien?gi t?d??, ka Komisija nav public?jusi š?du br?din?jumu, jo pret?j? gad?jum? tiktu ietekm?ta valsts atbalsta kontroles sist?ma, kas noteikta L?gum?.

(sal. ar 305.–308. punktu)

14. Lai gan tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas princips ir viens no Kopienu pamatprincipiem, tirgus dal?bnieki nevar atsaukties uz tiesisko pa??v?bu saist?b? ar past?voš?s situ?cijas saglab?šanu, kas var tikt groz?ta Kopienu iest?žu r?c?bas br?v?bas robež?s. Šis princips tiek skaidri piem?rots t?das konkurences politikas ietvaros, kam rakstur?ga plaša r?c?bas br?v?ba, kas pieš?irta Komisijai. Tas t? ir saist?b? ar jaut?jumu, vai nosac?jumi, lai atteiktos no nelikum?gi pieš?irta atbalsta atg?šanas atkar?b? no t?, vai past?v iz??muma apst?k?i, ir izpild?ti. L?dz ar to l?mumi, kas attiecas uz cit?m liet?m šaj? jom?, ir tikai orient?joši un nevar pamatot tiesisko pa??v?bu, jo katrai lietai ir savi apst?k?i.

(sal. ar 310.–312. punktu)

15. Valsts atbalsta kontroles proced?ras ietvaros ieinteres?t?s personas EKL 88. panta 2. punkta izpratn? pašas nevar iesaist?ties proces?, kurš balst?ts uz sac?kstes principu, ar Komisiju, k? to var dar?t dal?bvalsts, kas atbild?ga par atbalsta pieš?iršanu.

(sal. ar 332. punktu)

16. L?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, kas paredz?ta EKL 88. panta 2. punkt?, pats par sevi neizraisa nek?das neatgriezeniskas sekas saist?b? ar valsts pas?kuma, uz kuru tas attiecas, likum?bu. Vien?gi gal?gajam l?mumam, kas šos pas?kumus gal?gi kvalific? par atbalstu, ir t?das sekas, ka tiek konstat?ta to nelikum?ba.

(sal. ar 349. punktu)

PIRM?S INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (piekt? pal?ta paplašin?t? sast?v?)

2009. gada 9. septembr? (*)

Valsts atbalsts – Nodok?u priekšroc?bas, kuras pieš??rusi dal?bvalsts teritori?l? strukt?ra – Atbr?vojums no nodok?iem – L?mumi, ar kuriem valsts atbalsta sh?ma atz?ta par nesader?gu ar kop?jo tirgu un uzlikts pien?kums atg?t izmaks?to atbalstu – Jauna atbalsta vai past?voša atbalsta kvalific?šana – Darb?bas atbalsts – Tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas princips – Tiesisk?s droš?bas princips – L?mums uzs?kt EKL 88. panta 2. punkt? paredz?to ofici?lo izmekl?šanas

proced?ru – Tiesved?bas izbeigšana pirms sprieduma tais?šanas

Apvienot?s lietas no T?30/01 l?dz T?32/01, no T?86/02 l?dz T?88/02

Territorio Hist?rico de ?lava – Diputaci?n Foral de ?lava (Sp?nija), ko p?rst?v M. Morales Isasi [*M. Morales Isasi*] un I. Saenss-Kortabarija Fernandess [*I. S?enz-Cortabarr?a Fern?ndez*], advok?ti,

pras?t?ja liet? T?30/01 un liet? T?86/02,

Territorio Hist?rico de Guip?zcoa – Diputaci?n Foral de Guip?zcoa (Sp?nija), ko p?rst?v M. Morales Isasi un I. Saenss-Kortabarija Fernandess, advok?ti,

pras?t?ja liet? T?31/01 un liet? T?88/02,

Territorio Hist?rico de Vizcaya – Diputaci?n Foral de Vizcaya (Sp?nija), ko p?rst?v M. Morales Isasi un I. Saenss-Kortabarija Fernandess, advok?ti,

pras?t?ja liet? T?32/01 un liet? T?87/02,

ko atbalsta

Comunidad aut?noma del Pa?s Vasco – Gobierno Vasco (Sp?nija), ko p?rst?v M. Morales Isasi un I. Saenss-Kortabarija Fernandess, advok?ti,

un

Confederaci?n Empresarial Vasca (Confebask), Bilbao (Sp?nija), ko p?rst?v M. Araujo Boids [*M. Araujo Boyd*], L. Ortiss Blanco [*L. Ortiz Blanco*] un V. Sopenja Blanco [*V. Sopen?a Blanco*], advok?ti,

personas, kas iest?juš?s apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko s?kotn?ji p?rst?v?ja apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01 J. Flets [*J. Flett*], S. Pardo [*S. Pardo*] un H. L. Buendija Sjerra [*J. L. Buend?a Sierra*] un apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02 Buendija Sjerra un F. Kastiljo de la Torre [*F. Castillo de la Torre*], p?c tam F. Kastiljo de la Torre un K. Uraka Kavjedess [*C. Urraca Caviedes*], p?rst?vji,

atbild?t?ja,

ko atbalsta

Comunidad aut?noma de La Rioja (Sp?nija), ko p?rst?v liet? T?86/02 un liet? T?87/02 H. M. Kriado Gamess [*J. M. Criado G?mez*] un liet? T?88/02 I. Serrano Blanco [*I. Serrano Blanco*], advok?ti,

persona, kas iest?jusies apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02,

par pras?bu apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01 atcelt Komisijas 2000. gada 28. novembra l?mumu s?kt EKL 88. panta 2. punkt? paredz?to proced?ru saist?b? ar nodok?u priekšroc?b?m, kas pieš?irtas ar ties?bu norm?m, kuras pie??ma *Diputaci?n Foral de ?lava*, *Diputaci?n Foral de Guip?zcoa* un *Diputaci?n Foral de Vizcaya*, un kas izpaužas k? noteiktu jaundibin?tu uz??mumu atbr?vojums no sabiedr?bu ien?kuma nodok?a, un apvienotaj?s liet?s no

T?86/02 l?dz T?88/02 atcelt Komisijas 2001. gada 20. decembra L?mumus 2003/28/EK, 2003/86/EK un 2003/192/EK par valsts atbalsta sh?mu, ko Sp?nija 1993. gad? ?stenojusi par labu noteiktiem jaundibin?tiem uz??mumiem Alavas [Álava] (T?86/02), Biskajas [Vizcaya] (T?87/02) un Gipuskojas [Guipúzcoa] provinc? (T?88/02) (attiec?gi OV 2003, L 17, 20. lpp.; OV 2003, L 40, 11. lpp., un OV 2003, L 77, 1. lpp.) atbr?vojuma no sabiedr?bu ien?kuma nodok?a form?.

EIROPAS KOPIENU

PIRM?S INSTANCES TIESA (piekt? pal?ta paplašin?t? sast?v?)

š?d? sast?v?: priekšs?d?t?js M. Vilars [M. Vilaras], tiesneši E. Martinša Ribeiru [E. Martins Ribeiro], F. Deuss [F. Dehousse] (referents), D. Šv?bi [D. Šváby] un K. Jirim?e [K. Jürimäe],

sekret?rs H. Palasio Gonsales [J. Palacio González], galvenais administrators,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2008. gada 15. janv?ra tiesas s?di,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstoš?s ties?bu normas

I – *Kopienu tiesiskais regul?jums*

1 EKL 87. pant? ir noteikts:

“1. Ja vien šis L?gums neparedz ko citu, ar kop?jo tirgu nav sader?gs nek?ds atbalsts, ko pieš?ir dal?bvalstis vai ko jebk?d? cit? veid? pieš?ir no valsts l?dzek?iem un kas rada vai draud rad?t konkurences izkrop?ojumus, dodot priekšroku konkr?tiem uz??mumiem vai konkr?tu pre?u ražošanai, cikt?l t?ds atbalsts iespaido tirdzniec?bu starp dal?bvalst?m.”

[..]

3. Turpm?k nor?d?to var uzskat?t par sader?gu ar kop?jo tirgu:

[..]

c) atbalstu, kas veicina konkr?tu saimniecisko darb?bu vai konkr?tu tautsaimniec?bas jomu att?st?bu, ja š?dam atbalstam nav t?ds nelabv?l?gs iespajds uz tirdzniec?bas apst?k?iem, kas b?tu pretrun? kop?g?m interes?m,

[..].”

2 EKL 88. pant? ir paredz?ts:

“1. Komisija, sadarbojoties ar dal?bvalst?m, past?v?gi p?rskata visas atbalsta pieš?iršanas sist?mas, kas past?v šaj?s valst?s. T? iesaka š?m valst?m attiec?gus pas?kumus, kas vajadz?gi sakar? ar kop?j? tirgus pak?penisku att?st?bu vai darb?bu.

2. Ja Komisija, likusi ieinteres?taj?m pus?m iesniegt piez?mes, konstat?, ka atbalsts, ko pieš??rusi k?da valsts vai kas pieš?irts no š?s valsts l?dzek?iem, iev?rojot š? L?guma 87. pantu, nav sader?gs ar kop?jo tirgu, vai ar? konstat?, ka š?du atbalstu izlieto nepareizi, t? pie?em l?mumu par to, ka attiec?gajai valstij Komisijas noteikt? termi?? t?ds atbalsts j?izbeidz vai

j?maina.

[..]

3. Visi pl?ni pieš?irt vai main?t atbalstu ir j?dara zin?mi Komisijai laikus, lai Komisija var?tu iesniegt savas piez?mes. Ja Komisija atz?st, ka, iev?rojot 87. pantu, š?di pl?ni nav sader?gi ar kop?jo tirgu, t? nevilcinoties s?k 2. punkt? paredz?to proced?ru. Attiec?g? dal?bvalsts nes?k ?stenot pašas ierosin?tos pas?kumus, kam?r š? proced?ra nav beigusies ar gal?go l?mumu.”

3 Padomes 1999. gada 22. marta Regulas Nr. 659/1999, ar ko nosaka s?ki izstr?d?tus noteikumus [EKL 88.] panta piem?rošanai (OV L 83, 1. lpp.), preambulas 4. apsv?rum? ir noteikts:

“Lai nodrošin?tu juridisko skaidr?bu, ir j?defin? apst?k?i, k?dos atbalsts ir j?uzskata par past?vošu atbalstu; [..] iekš?j? tirgus izveide un pilnveidošana ir pak?penisks process, ko atspogu?o nep?rtraukta valsts atbalsta politikas att?st?ba; [..] iev?rojot š?s p?rmai?as, daži pas?kumi, kas laik?, kad tie st?j?s sp?k?, nebija valsts atbalsts, kopš t? laika, iesp?jams, ir k?uvuši par atbalstu.”

4 Regulas Nr. 659/1999 1. pant? ir noteikts:

“Šaj? regul?:

[..]

b) “past?vošais atbalsts” ir:

i) [..] jebk?ds atbalsts, kas past?v?ja pirms L?guma st?šan?s sp?k? attiec?gaj?s dal?bvalst?s, t.i., atbalsta sh?mas un individu?ls atbalsts, kurš ieviests, pirms joproj?m ir piem?rojams p?c L?guma st?šan?s sp?k?;

ii) at?auts atbalsts, t.i., atbalsta sh?mas un individu?ls atbalsts, ko at??vusi Komisija vai Padome;

[..]

v) atbalsts, ko uzskata par past?vošu atbalstu, jo ir iesp?jams konstat?t, ka t? ieviešanas laik? tas nav bijis atbalsts, bet p?c tam kop?j? tirgus att?st?bas d?? – dal?bvalstij neieviešot izmai?as – tas k?uvis par atbalstu. Ja daži pas?kumi k??st par atbalstu t?d??, ka Kopienas ties?bu akti nosaka k?das darb?bas liberaliz?ciju, tad p?c datuma, kas noteikts liberaliz?cijai, š?dus pas?kumus neuzskata par past?vošu atbalstu;

c) “jauns atbalsts” ir atbalsts, t.i., atbalsta sh?mas un individu?ls atbalsts, kas nav past?vošs atbalsts, tostarp past?voša atbalsta groz?jumi;

[..]

f) “nelikum?gs atbalsts” ir jauns atbalsts, kas ieviests, p?rk?pjot [EKL 88.] panta 3. punktu;

[..].”

5 Regulas Nr. 659/1999 2. panta 1. punkt? un 3. pant? ir noteikts, ka “par visiem projektiem pieš?irt jaunu atbalstu attiec?g? dal?bvalsts laikus pazi?o Komisijai” un to nevar pieš?irt, “kam?r Komisija nav pie??musi l?mumu, kas at?auj š?du atbalstu, vai kam?r nav uzskat?ms, ka š?ds l?mums pie?emts”.

6 Regulas Nr. 659/1999 6. pantā saistībā ar oficiālo izmeklēšanas procedūru ir noteikts:

“1. Lūmums sūkt formālu [oficiālo] izmeklēšanas procedūru rezumē attiecīgus faktiskus un tiesiskus jautājumus, tajā ir Komisijas sūkotnājis izvērtējums par to, vai ierosinātajam pasākumam ir atbalsta iezāmes, kā arī izklāstēti iemesli, kas liek šaubāties par tā saderību ar kopējo tirgu. Lūmums aicina attiecīgo dalībvalsti un citas ieinteresētās personas iesniegt piezāmes noteiktā termiņā, kas parasti nepārsniedz vienu mēnesi. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt noteikto termiņu.

2. Saņemtais piezāmes iesniedz attiecīgajai dalībvalstij. Attiecīgajai dalībvalstij neizpauž ieinteresētās personas identitāti, ja ieinteresētā persona to lūdz iespējama kaitējuma dēļ. Attiecīgā dalībvalsts var atbildēt uz iesniegtajām piezāmēm noteiktā termiņā, kas parasti nepārsniedz vienu mēnesi. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt noteikto termiņu.”

7 Saistībā ar nepaziņotajiem pasākumiem Regulas Nr. 659/1999 10. panta 1. punktā ir noteikts, ka, “ja – neatkarīgi no informācijas avota – Komisijas rīcībā ir ziņas par varbūtēji nelikumīgu atbalstu, tātad izskata minēto informāciju”.

8 Šīs regulas 13. panta 1. punktā ir paredzēts, ka vajadzības gadījumā šā izvērtēšana beidzas ar lūmumu sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru. Minētās regulas 13. panta 2. punktā ir paredzēts, ka nelikumīga atbalsta gadījumos Komisijai nav saistoši termiņi, kas piemērojami saistībā ar iepriekšēju izvērtēšanu un oficiālo izmeklēšanas procedūru paziņota atbalsta gadījumā.

9 Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā ir noteikts:

“Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja [...]. Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu.”

10 Ar 1978. gada 21. decembrā dalībvalstīm adresēto paziņojumu par reģionālajām atbalsta shēmām (OV 1979, C 31, 9. lpp.; turpmāk tekstā – “1978. gada paziņojums par reģionālajām atbalsta shēmām”) Komisija noteica koordinācijas principus, kas piemērojami reģionālajām valsts atbalsta shēmām, un ievadā izklāstēja “principiālas atrunas par darbības atbalsta saderību ar kopējo tirgu”. Turklāt šajā paziņojumā ir noteikta šā atbalsta diferencētā maksimālā robeža, kas izklāstēta procentos no sūkotnāji ieguldījuma un Eiropas norīdinātā vienības par darbavietu, kas radīta ar sūkotnājo ieguldījumu (skat. paziņojuma 2. un 3. punktu).

11 Ar paziņojumu par nelikumīgi piešķirto valsts atbalstu (OV 1983, C 318, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “1983. gada paziņojums par nelikumīgo valsts atbalstu”) Komisija atgūdināja EKL 88. panta 3. punktā paredzēto pienākumu paziņot valsts atbalstu un informēja potenciālos valsts atbalsta saņēmējus par valsts atbalstu, kurš tiem tiktu piešķirts nelikumīgi, riskanto raksturu, jo visiem nelikumīga atbalsta, t.i., atbalsta, par kuru Komisija nav pieņēmusi galīgu lūmumu par tā saderību, saņēmējiem var tikt uzdots atmaksāt atbalstu. Šajā paziņojumā Komisija arī norāda, ka, tiklīdz tā uzzinās, ka dalībvalsts ir īstenojusi valsts atbalsta pasākumus, neievērojot EKL 88. panta 3. punkta prasības, tā publicēs *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* specifisku brīdinājumu, ar kuru potenciālie atbalsta saņēmēji tiks brīdināti par atbalsta riskantumu.

12 Ar pamatnostādņu par valstu reģionālo atbalstu (OV 1998, C 74, 9. lpp., ar grozījumiem, kas publicēti OV 2000, C 258, 5. lpp.; turpmāk tekstā – “1998. gada pamatnostādnes”) tiek it īpaši aizvietots 1978. gada paziņojums par reģionālajām valsts atbalsta shēmām. Šo pamatnostādņu 2.

punkt? ar nosaukumu "Piem?rošana" noteikts, ka Komisija t?s piem?ro re?ion?lajam atbalstam, ko pieš?ir vis?m ekonomikas nozar?m, iz?emot L?guma II pielikum? min?to lauksaimniec?bas produktu ražošanu, p?rstr?di un tirdzniec?bu, un zivsaimniec?bu un og?r?pniec?bu.

13 1998. gada pamatnost?d?u 6.1. punkt? ir noteikts:

"[...] Komisija izv?rt? re?ion?l? atbalsta sader?gumu ar kop?jo tirgu, pamatojoties uz š?m pamatnost?dn?m, tikl?dz t?s ir pie?emtas. Taj?s tom?r ir preciz?ts, ka atbalsta projekti, kas pazi?oti pirms šo pamatnost?d?u nos?t?šanas dal?bvalst?m, tiek nov?rt?ti, pamatojoties uz to pazi?ošanas laik? sp?k? esošajiem krit?rijiem."

14 Attiec?b? uz darb?bas valsts atbalstu 1998. gada pamatnost?dn?s it ?paši ir noteikts:

"4.15. Re?ion?lais atbalsts, kura m?r?is ir samazin?t k?da uz??muma k?rt?jos izdevumus (darb?bas atbalsts), parasti ir aizliegts. Iz??muma k?rt? š?du atbalstu tom?r var pieš?irt re?ioniem, kam ir ties?bas uz atbalstu saska?? ar atk?pi, kas noteikta [EKL] 87. panta 3. punkta a) [apakš]punkt?, ar nosac?jumu, ka to pamato š? atbalsta devums re?iona att?st?bai un veids un ka t? apjoms ir proporcion?ls neizdev?gajiem apst?k?iem, ko ar šo atbalstu paredz?ts izl?dzin?t. Dal?bvalsts pien?kums ir nor?d?t uz jebk?diem neizdev?giem apst?k?iem un nov?rt?t to noz?mi."

15 Attiec?b? uz valsts atbalstu, kas saist?ts ar ieguld?jumu, ir j?nor?da, ka tas ir defin?ts 1998. gada pamatnost?d?u I pielikuma 1. lappuses zemsv?tras piez?m? š?di:

"Nodok?u atbalstu var uzskat?t par atbalstu, kas saist?ts ar ieguld?jumu, ja tas ir pamatots ar re?ion? ieguld?to summu. Turkl?t visu nodok?u atbalstu var saist?t ar k?du ieguld?jumu, ja ir noteikta augš?j? robeža, kas izteikta procentos no ieguld?juma [...]"

II – Valsts ties?bu akti

16 Basku zem? sp?k? esoš?s nodok?u ties?bu normas ir noteiktas ekonomisk?s sadarb?bas l?gum?, kas ieviests ar 1981. gada 13. maija *Ley 12/1981* (Sp?nijas likums Nr. 12/1981), kurš v?l?k groz?ts ar 1997. gada 4. augusta *Ley 38/1997* (Sp?nijas likums Nr. 38/1997).

17 Saska?? ar šiem ties?bu aktiem Alavas, Biskajas un Gipuskojas *Territorios Históricas* (Sp?nija) var ar noteiktiem nosac?jumiem organiz?t nodok?u sist?mu, kas piem?rojama to attiec?gaj?s teritorij?s. Šajos ietvaros t?s ir ?stenojušas daž?dus nodok?u atvieglojumu pas?kumus un it ?paši atbr?vojumu no sabiedr?bu ien?kumu nodok?a par labu jaundibin?tiem uz??mumiem, par kuriem ir runa šaj?s pras?b?s.

18 1993. gad? Alavas, Biskajas un Gipuskojas *Territorios Históricas* noteica ar attiec?gi *Normas Forales* Nr. 18/1993, Nr. 5/1993 un Nr. 11/1993 (turpm?k tekst? un apskat?t?s kop? – "1993. gada *Normas Forales*") 14. pantu uz desmit gadiem atbr?vojumu no sabiedr?bu ien?kuma nodok?a par labu uz??mumiem, kas re?istr?ti no šo ties?bu normu st?šan?s sp?k? l?dz 1994. gada 31. decembrim. Šaj?s ties?bu norm?s ir noteikts:

"1. No sabiedr?bu ien?kuma nodok?a desmit sec?gus finanšu gadus, skaitot no to dibin?šanas br?ža, ir atbr?votas sabiedr?bas, kas s?k savu komercdarb?bu no šo [*Norma Foral*] st?šan?s sp?k? datuma un l?dz 1994. gada 31. decembrim, ja t?s atbilst n?kamaj? punkt? izkl?st?tajiem nosac?jumiem.

2. Lai sa?emtu šaj? pant? noteikto atbr?vojumu, nodok?u maks?t?jiem ir j?atbilst š?diem nosac?jumiem:

a) s?kt savu darb?bu ar minim?lo br?vo kapit?lu 20 miljonu Sp?nijas pesetu apm?r? [..];

[..]

f) veikt ieguld?jumus fiziskajos pamatl?dzek?os laikposm? no sabiedr?bas dibin?šanas l?dz 1995. gada 31. decembrim vismaz 80 miljonu Sp?nijas pesetu apm?r? un visiem ieguld?jumiem ir j?attiecas uz komercdarb?bas veikšanai paredz?taj?m liet?m, kuras netiek iznom?tas vai ced?tas treš?m person?m;

g) izveidot vismaz desmit darbavietas sešu m?nešu laik? no sabiedr?bas komercdarb?bas s?kšanas un uztur?t šaj? l?men? gada vid?jo darbinieku skaitu l?dz atbr?vojuma perioda beig?m;

[..]

i) sast?d?t uz??muma strat??isko pl?nu uz vismaz pieciem gadiem [..].

6. Š? panta ties?bu normas nav sader?gas ar vis?m cit?m nodok?u priekšroc?b?m.

7. P?rejas atbr?vojums no nodok?iem ir j?l?dz viet?j?s vald?bas nodok?u, finanšu un budžeta departamentam [..], kurš, p?rbaud?jis atbilst?bu s?kotn?ji noteiktajiem nosac?jumiem, vajadz?bas gad?jum? sa??m?jam uz??mumam nos?ta pagaidu at?auju, kas ir j?apstiprina viet?j?s vald?bas deput?tu padomei.”

19 Ar tr?s identiska satura r?kojumiem, kas izdoti 1997. gada 30. j?lij?, *Tribunal Superior de Justicia del País Vasco* (Basku zemes Augst?k? tiesa, Sp?nija), kur? pras?bu c?la *Administración del Estado* 1994. gada j?nij? un oktobr?, uzdeva Tiesai prejudici?lo jaut?jumu par 1993. gada *Normas Forales* sader?bu ar Kopienu ties?b?m. ?ener?ladvok?ts Sadžo [*Saggio*] sniedza savus secin?jumus attiec?gaj?s liet?s 1999. gada 1. j?lij?. Tom?r sakar? ar pras?t?jas pamata pr?v? atteikšanos no pras?bas tika izdots r?kojums izsl?gt š?s lietas no re?istra (Tiesas priekšs?d?t?ja 2000. gada 16. febru?ra r?kojums apvienotaj?s liet?s no C?400/97 l?dz C?402/97 *Juntas Generales de Guipúzcoa u.c., Recueil*, l?1073. lpp., un ?ener?ladvok?ta Sadžo secin?jumi saist?b? ar šo r?kojumu, *Recueil*, l?1074. lpp.).

Pr?vas priekšv?sture

20 Par 1993. gada *Normas Forales*, kur?s ir paredz?ti atbr?vojumi no sabiedr?bu ien?kuma nodok?a, par kuriem ir runa šaj? liet?, 1994. gada 14. mart? tika iesniegta s?dz?ba, kura tika re?istr?ta 1994. gada 28. apr?l? (turpm?k tekst? – “1994. gada s?dz?ba”); to iesniedza *Cámara de Comercio e Industria de La Rioja* (Larjohas [*La Rioja*] (Sp?nija) Tirdzniec?bas un r?pniec?bas kamera), *Federación de empresas de La Rioja* (Larjohas Uz??mumu feder?cija) un noteiktas sabiedr?bas.

21 1994. gada 10. maij? Komisiju apmekl?ja Basku zemes vald?bas prezidents un 1994. gada 19. maij? Basku zemes ekonomikas un finanšu padomnieks.

22 1994. gada 25. maij? Komisija aicin?ja Sp?nijas Karalisti iesniegt apsv?rumus par 1994. gada s?dz?bu piecpadsmit dienu laik?. Komisija šaj? v?stul? piebilda, ka atbildes neesam?bas vai neapmierinošas atbildes gad?jum? p?c noteikt? termi?a izbeigšan?s tai b?s j?s?k ofici?l? izmekl?šanas proced?ra, kas paredz?ta EKL 88. panta 2. punkt?. Šaj? v?stul? Komisija ar? atg?din?ja dal?bvalstu pien?kumu pazi?ot valsts atbalstu un faktu, ka var tikt piepras?ts atmaks?t nelikum?go valsts atbalstu.

- 23 1994. gada 27. jūlijā Komisiju apmeklāja Basku zemes valdības finanšu viceministrs.
- 24 Ar 1994. gada 30. septembra vēstuli Spānijas Karaliste sniedza atbildi Komisijai, it īpaši uzsverot, ka attiecīgās atbrīvojuma shēmas nav valsts atbalsts, jo runa ir par vispārīgiem pasākumiem.
- 25 1994. gada 15. decembrī Komisiju apmeklāja Basku zemes valdības prezidents un rītniecības ministrs un 1995. gada 1. jūnijā *Interbask*, SA viceprezidents.
- 26 Ar 1995. gada 18. jūlija vēstuli Komisija informēja sēdzesbas iesniedzējus, ka tū turpina analizēt Spānijas nodokļu sistēmu un dalībvalstīs spēkā esošās nodokļu autonomijas sistēmas, it īpaši ņemot vērā “dažādas dalībvalstīs notiekošās federālais izmaiņas”. Tū norādīja, ka Komisijas dienesti apkopo nepieciešamos datus un ka tas ietver ievērojamo vēkšanas un analīzes darbu. Tū piebilda, ka tū lemšot, kā rīkoties ar to sēdžēbu, kad šie jautājumi būs atrisināti, un ka tū paziņošot tiem savu lēmumu.
- 27 Ar 1996. gada 19. janvāra vēstuli Komisija informēja Spānijas Karalisti, ka tū izvērta attiecēgo tiesēbu normu ietekmi uz konkurenci, un pieprasēja, lai tū sniegtu informēciju par attiecēgo pasākumu adresētiem.
- 28 1996. gada 7. februārī Komisiju apmeklāja Basku zemes valdības prezidents.
- 29 Ar 1996. gada 19. februāra un 21. marta vēstulēm Spānijas Karaliste lēdza Komisiju pagarinēt termiņu atbildes snieēšanai uz 1996. gada 19. janvāra vēstuli.
- 30 1997. gada 17. martē Komisija saēma Larjohas valdības un Larjohas darba devēju un darba ēmēju pērstēvjus.
- 31 2000. gada 5. janvārē Komisija saēma jaunu sēdžēbu par atbrēvojumu no sabiedrēbu ienēkuma nodokēa uz desmit gadiem, kurš paredzēts *Norma Foral* Nr. 18/1993 14. pantē un kuru saēma uzēmums, kas atrodas Alavē. Šo sēdžēbu iesniedza uzēmums, kas konkurē ar uzēmumu, kas saēm attiecēgo nodokēu atbrēvojumu.
- 32 Ar 2000. gada 3. februāra vēstuli Komisija pieprasēja no Spānijas iestēdēm informēciju par saēmējam uzēmumam piešēirto atbalstu.
- 33 Ar 2000. gada 8. marta vēstuli Spānijas iestēdes sniedza Komisijas pieprasēto informēciju.
- 34 2000. gada 28. novembrē Komisija paziņēja Spānijas iestēdēm savu lēmumu sēkt EKL 88. panta 2. punktē paredzēto oficiēlo izmeklēšanas procedēru saistēbē ar nodokēu priekšrocēbēm, kas piešēirtas ar tiesēbu normēm, kuras pieēma *Diputación Foral de Álava*, *Diputación Foral de Guipúzcoa* un *Diputación Foral de Vizcaya*, noteiktu jaundibinētu uzēmumu atbrēvojuma no sabiedrēbu ienēkuma nodokēa formē.
- 35 Ar 2000. gada 14. decembra vēstuli, kas reēistrēta 2000. gada 19. decembrē, Spānijas iestēdes lēdza pagarinēt termiņu apsvērumu snieēšanai par katru no trēs attiecēgajēm nodokēu atbrēvojuma shēmēm.
- 36 Ar 2001. gada 5. februāra vēstulēm, kas reēistrētas 2001. gada 8. februārē, Spānijas iestēdes sniedza savus apsvērumus par katru no attiecēgajēm shēmēm.
- 37 Pēc lēmuma sēkt oficiēlo izmeklēšanas procedēru publicēšanas *Oficiēlajā Vēstnesē* Komisija 2001. gada marta mēneša laikā saēma trešo personu apsvērumus, kurus tū nosētēja

Spēnijas iestāde.

38 Ar 2001. gada 17. septembra vāstuli Spēnijas iestādes sniedza savus komentārus par trešo personu apsvērumiem.

39 2001. gada 20. decembrī Komisija pieņēma Lēmumus 2003/28/EK, 2003/86/EK un 2003/192/EK par valsts atbalsta shēmu, ko Spēnija 1993. gadā īstenojusi par labu noteiktiem jaundibinātiem uzņēmumiem Alavas, Biskajas un Gipuskojas provincē atbrīvojuma no sabiedrību iekāpa nodokļa formā (attiecīgi OV 2003, L 17, 20. lpp.; OV 2003, L 40, 11. lpp., un OV 2003, L 77, 1. lpp.; turpmāk tekstā un apskatīti kopā – "apstrādātie galējie lēmumi"). Ar minētajiem lēmumiem Komisija uzskatīja, ka attiecīgās atbrīvojuma shēmas nebija saderīgas ar kopējo tirgu.

Apstrādātie lēmumi

I – 2000. gada 28. novembra lēmums sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru (apvienotās lietas no T-30/01 līdz T-32/01)

40 Lēmums sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru Komisija, pirmkārt, uzskatīja, ka attiecīgā atbrīvojumi no sabiedrību iekāpa nodokļa ir valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta nozīmē, jo ar tiem tiek dota priekšroka noteiktiem uzņēmumiem un tie nav pamatoti ar sistēmas raksturu un struktūru.

41 Otrkārt, Komisija uzskata, ka attiecīgās pasākumus nevar uzskatīt par "de minimis" atbalstu un ka tie tādēļ būtu bijis iepriekš jāpaziņo. Šajā stadijā Komisija norāda, ka tie tādēļ var tikt uzskatīti par nelikumīgu atbalstu.

42 Treškārt, Komisija uzskata, ka, lai gan attiecīgā atbalsta piešķiršana bija pakārtota noteikta minimālā ieguldījuma veikšanai un minimālā skaita darbavietu izveidošanai, attiecīgās finanšu shēmas negarantēja Kopienas noteikumu ieviešanu valsts atbalsta jomā saistībā ar ieguldījumiem vai reģionālo nodarbinātību. Tāpēc šajā izmeklēšanas stadijā Komisija uzskata, ka šie atbrīvojumi ir darbības atbalsts tiktāl, cik tāl, ar tiem uzņēmumiem tiek atbrīvoti no izmaksām, kas tiem parasti būtu jāsedz saistībā ar to ikdienas pārvaldību vai parasto darbību. Komisija atgādina, ka darbības atbalsts principā ir aizliegts, un konstatē, ka attiecīgajām tiesību normām nevar piemērot izņēmumu, kas paredzēts EKL 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā. Turklāt Komisija pauž šaubas par attiecīgo pasākumu saderību ar tiesību normām par valsts reģionālo atbalstu un ar nozaru tiesību normām.

43 Visbeidzot, Komisija uzskata, ka saistībā ar attiecīgajiem pasākumiem nevar piemērot izņēmumu, kas paredzēti EKL 87. panta 2. un 3. punktā. Tādēļ tie nolemj sūkt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru saistībā ar trīs atbrīvojuma shēmām un aicina Spēnijas iestādes iesniegt attiecīgo informāciju viena mēneša laikā.

II – *Apstrādātie galējie lēmumi (apvienotās lietas no T-86/02 līdz T-88/02)*

44 Apstrādātajos galējos lēmumos Komisija, pirmkārt, uzskatīja, ka attiecīgā pasākumi bija valsts atbalsts, jo tie sniedz to saņēmējiem priekšrocību, kas ietver izmaksu, kas parasti gūstas uz šo saņēmēju budžetu, atvieglojumu, kas ietekmē konkurenci un traucē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Šajā sakarā tie uzsver, ka Spēnijas iestādes nav sniegušas nekādu informāciju par attiecīgo pasākumu piemērošanas gadījumiem.

45 Komisija uzskata, ka šiem pasākumiem ir selektīvs raksturs, jo "no atbalsta piešķiršanas nosacījumiem tiek izslēgti to uzņēmumu iekāpa, kuri dibināti pirms attiecīgās *Norma Foral*

st?šan?s sp?k?, to uz??mumu ien?kumi, kuri veica ieguld?jumus, kas maz?ki par 80 miljoniem Sp?nijas pesetu (EUR 480 810), to uz??mumu ien?kumi, kuru br?vais kapit?ls nep?rsniedz 20 miljonus Sp?nijas pesetu (EUR 120 202), un to uz??mumu ien?kumi, kuri izveido maz?k k? desmit darbavietas”. T? piebilst, ka no judikat?ras izriet, ka šo selektivit?ti neapg?ž iepriekš min?to minim?lo lielumu objekt?vais raksturs.

46 Turkl?t Komisija uzskata, ka attiec?gos atbr?vojumus no nodok?a nevar pamatot ar Sp?nijas nodok?u sist?mas raksturu un uzb?vi, jo Sp?nijas iest?des šaj? sakar? nav sniegušas nek?du inform?ciju saist?b? ar proced?ru par *Normas Forales* Nr. 18/1993 (Alava) un Nr. 11/1993 (Gipuskoja). *Territorio Hist?rico de Vizcaya* nor?d?ja, ka *Norma Foral* Nr. 5/1993 palielin?ja nodok?u maks?t?ju skaitu un t?d?? ar? nodok?u ie??mumus tikt?l, cikt?l ar to tiek veicin?ta jaunu uz??mumu dibin?šana. Tom?r Komisija uzsver, ka šo argumentu nepamato padzi?in?ts p?t?jums un ka tas neizskaidro, k?d?? šis atbr?vojums attiecas vien?gi uz ?oti mazu skaitu uz??mumu. Turkl?t pas?kuma pagaidu raksturs nor?da, ka tam ir konjunkt?ras raksturs.

47 Otrk?rt, Komisija uzskata, ka attiec?g?s atbr?vojumu no nodok?iem sh?mas ir jauns atbalsts un nevis past?vošs atbalsts Regulas Nr. 659/1999 noz?m?. Komisija vispirms nor?da, ka t?s netika pie?emtas pirms Sp?nijas Karalistes pievienošan?s 1986. gada 1. janv?r? un ka t?s nav tieši vai netieši at?autas. Turkl?t Komisija apgalvo, ka t? nekad nav atzinusi, ka attiec?gie atbr?vojumi no nodok?iem nav atbalsts. Visbeidzot, Komisija preciz?, ka tai nevar p?rmest faktu, ka t? nav bez kav?šan?s s?kusi ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, jo attiec?gais atbalsts tai netika pazi?ots.

48 Trešk?rt, Komisija izv?rt? atbr?vojumu no nodok?iem nelikum?go raksturu un nor?da, ka Sp?nijas iest?des nav pieš??rušas šos atbr?vojumus, iev?rojot nosac?jumus saist?b? ar “de minimis” atbalstu. L?dz ar to attiec?g?s atbr?vojuma sh?mas bija iepriekš j?pazi?o saska?? ar EKL 88. panta 3. punktu. T? k? tas netika pazi?ots, Komisija uzskata, ka šis atbalsts ir nelikum?gs.

49 Turkl?t Komisija nor?da, ka tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas princips un tiesisk?s droš?bas princips nevar tikt izvirz?ts, jo netika pazi?oti attiec?gie pas?kumi. Šaj? sakar? Komisija preciz?, ka t? nekad saist?b? ar 1988. gad? noteiktajiem nodok?u pas?kumiem nav apstiprin?jusi iesp?jamo “basku nodok?u sist?mu” ar 1993. gada 10. maija L?mumu 93/337/EEK par nodok?u atbalsta sist?mu ieguld?jumiem Basku zem? (OV L 134, 25. lpp.).

50 Ceturtk?rt, Komisija uzskata, ka EKL 87. panta 3. punkt? noteikt?s atk?pes nav piem?rojamas šaj? liet?. T? konstat?, ka attiec?gaj?m *Territorios Hist?ricas* “nekad [nav] bijušas ties?bas uz EKL 87. panta 3. punkta a) [apakšpunkt?]” paredz?to atk?pi, jo taj?s iekš?jais kopprodukts uz iedz?vot?ju bija p?rk augsts. T? ar? uzskata, ka, neraugoties uz nosac?jumiem par minim?lo ieguld?jumu un minim?l? darbavietu skaita izveidošanu, attiec?gaj?m atbr?vojuma sh?m?m nav ieguld?jumu vai nodarbin?t?bas atbalstu raksturs. T? nor?da, ka par pamatu attiec?gajam atbalstam nav ieguld?juma apjoms, darbavietu skaits vai ar t?m saist?t?s darbasp?ka izmaksas, bet gan ar nodokli apliekam? b?ze. Turkl?t attiec?gais atbalsts netika izmaks?ts l?dz maksim?lajai robežai, kas izteikta procentos no ieguld?t? apjoma, darbavietu skaita vai attiec?gaj?m darbasp?ka izmaks?m, bet l?dz maksim?lajai robežai, kas izteikta procentos no ar nodokli apliekam?s b?zes.

51 Ta?u Komisija preciz?, ka, da??ji atbr?vojot sa??m?jus uz??mumus no sabiedr?bu ien?kuma nodok?a, attiec?gais atbalsts var tikt kvalific?ts k? darb?bas atbalsts. Komisija apstr?d?tajos gal?gajos l?mumos uzsver, ka š?ds atbalsts princip? ir aizliegts un ka attiec?g?s *Territorios Hist?ricas* neatbilst nosac?jumiem, lai var?tu g?t labumu no iz??mumiem šaj? jom?.

52 L?dz ar to Komisija uzskata, ka atbr?vojuma sh?mas nevar tikt uzskat?tas par sader?g?m

ar kop?jo tirgu, piem?rojot atk?pes, kas paredz?tas EKL 87. panta 3. punkta a) un c) apakšpunkt?.

53 P?c tam Komisija izv?rt?, vai attiec?g?s ties?bu normas var tikt pamatotas saska?? ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu tikt?l, cikt?l šis pants aptver pas?kumus, kas veicina noteiktas darb?bas. Komisija tom?r nor?da, ka apstr?d?taj?s atbr?vojuma sh?m?s nav ietverti pas?kumi par labu maziem un vid?jiem uz??mumiem, p?tniec?bai un att?st?bai, vides aizsardz?bai, darbavietu rad?šanai vai izgl?t?bai. Turkl?t Komisija nor?da, ka, nepast?vot nozaru ierobežojumiem, atbr?vojumi no nodok?iem var tikt pieš?irti uz??mumiem t?d?s jut?g?s nozar?s k? lauksaimniec?ba, zivsaimniec?ba, og?r?pniec?ba, metalur?ija, transports, ku?u b?ve, sint?tisko š?iedru ražošana un autob?ve, ja netiek iev?roti ?pašie nozaru noteikumi.

54 Visbeidzot, Komisija noliedza to, ka tiek piem?rotas citas atk?pes, kas paredz?tas EKL 87. panta 2. un 3. punkt?.

55 Piekkt?rt, Komisija izv?rt?, vai ir j?liek atg?t jau izmaks?to atbalstu. T? uzskata, ka sa??m?ji uz??mumi var?ja apzin?ties priekšroc?bas, ko ietv?ra atbr?vojumi no nodok?iem. Turkl?t t? atg?dina, ka atbr?vojumu sh?mas netika ?stenotas, iev?rojot EKL 88. panta 3. punkt? paredz?to proced?ru, un ka l?dz?g? gad?jum? sa??m?jiem uz??mumiem princip? nevar?tu b?t tiesisk? pa??v?ba par to likum?bu.

56 Turkl?t Komisija uzskata, ka neviens no apst?k?iem, kas izvirz?ti trešo personu apsv?rumos, nevar tikt uzskat?ts par iz??muma apst?kli. Komisija nor?da, ka Regul? Nr. 659/1999 paredz?tie termi?i neattiecas uz nelikum?go atbalstu. Papildus tam Komisija uzsver, ka t? br?din?ja Sp?nijas iest?des par attiec?go atbr?vojumu no nodok?iem iesp?jamo nelikum?bu, k? ar? par iesp?jamo pien?kumu tos atg?t, un ka t? to izkl?st?ja 1994. gada 25. maija v?stul?. T? ar? nor?da, ka t? nekad nav ne tieši, ne netieši kvalific?jusi attiec?gos atbr?vojumus no nodok?iem k? pas?kumus, kas ir sader?gi ar kop?jo tirgu. Turkl?t Komisija uzskata, ka citu nodok?u pas?kumu, kas ir sp?k? p?r?j? Sp?nijas Karalistes da??, past?v?šana nevar b?t rad?jusi tiesisko pa??v?bu par attiec?go atbr?vojumu no nodok?iem sader?bu ar kop?jo tirgu, ?emot v?r? to ?oti atš?ir?g?s iez?mes. Visbeidzot Komisija nor?da, ka "ilgais periods" no t?s pirm?s v?stules 1994. gada 25. maij? l?dz l?mumam s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru liel? m?r? izriet no sadarb?bas tr?kuma no Sp?nijas iest?žu puses. Šaj? sakar? t? izvirza to, ka netika atbild?ts uz t?s 1996. gada 19. janv?ra v?stuli.

57 Nobeigum? Komisija uzskata, ka attiec?g?s atbr?vojuma sh?mas ir valsts atbalsts, kas nav sader?gs ar kop?jo tirgu (skat. apstr?d?to gal?go l?mumu 1. pantu). L?dz ar to t? liek izbeigt attiec?g?s atbalsta sh?mas tikt?l, cikt?l t?s v?l b?tu sp?k? (skat. apstr?d?to gal?go l?mumu 2. pantu).

58 Apstr?d?to gal?go l?mumu 3. pants, kur? ir paredz?ta atbalsta atg?šana, ir formul?ts š?di:

"1. Sp?nija veic visus pas?kumus, kas vajadz?gi, lai no 1. pant? min?tajiem atbalsta sa??m?jiem atg?tu jau vi?u r?c?b? nodoto valsts atbalstu. Attiec?b? uz v?l neizmaks?to atbalstu Sp?nija aptur to izmaks?šanu.

2. Atg?šanai ir j?notiek nekav?joties saska?? ar valsts procesu?laj?m ties?b?m, ja taj?s ir noteikta š? l?muma t?l?t?ja un efekt?va izpilde. Atg?stamajos atbalstos tiek iek?auti procenti no datuma, kad šie atbalsti tika nodoti sa??m?ju r?c?b?, l?dz to atg?šanas datumam. Procenti tiek apr??in?ti, pamatojoties uz re?ion?l? atbalsta dot?ciju ekvivalentu apr??iniem izmantotaj?m standartlikm?m."

59 Apstr?d?to gal?go l?mumu 4. pant? ir noteikts, ka Sp?nijas Karaliste divu m?nešu laik? no š? l?muma pazi?ošanas br?ža inform? Komisiju par pas?kumiem š? l?muma izpildei, un šo

I?mumu 5. pant? ir preciz?ts, ka Sp?nijas Karaliste ir šo I?mumu adres?te.

60 Saist?b? ar Komisijas celto pras?bu Tiesa konstat?ja, ka Sp?nijas Karaliste nav izpild?jusi valsts pien?kumus, neizpildot apstr?d?tos gal?gos I?mumus (Tiesas 2007. gada 20. septembra spriedums liet? C?177/06 Komisija/Sp?nija, Kr?jums, I?7689. lpp.).

Process

61 Ar tr?s pras?bas pieteikumiem, kas Pirm?s instances tiesas kancelej? iesniegti 2001. gada 9. febru?r?, pras?t?jas, *Territorio Hist?rico de ?lava – Diputaci?n Foral de ?lava, Territorio Hist?rico de Guip?zcoa – Diputaci?n Foral de Guip?zcoa un Territorio Hist?rico de Vizcaya – Diputaci?n Foral de Vizcaya* c?la pras?bas apvienotaj?s liet?s no T?30/01 I?dz T?32/01 atcelt I?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru par atbr?vojumu sh?m?m.

62 Ar atsevi?u dokumentu, kas iesniegts Pirm?s instances tiesas kancelej? 2001. gada 4. maij?, Komisija saska?? ar Pirm?s instances tiesas Reglamenta 114. pantu izvirz?ja iebildi par nepie?emam?bu. Ar Pirm?s instances tiesas (treš? pal?ta paplašin?t? sast?v?) 2002. gada 22. apr??a r?kojumu iebilde tika pievienota lietas izskat?šanai p?c b?t?bas un atlikta I?muma par ties?šan?s izdevumiem pie?emšana.

63 Ar tr?s pras?bas pieteikumiem, kas iesniegti Pirm?s instances tiesas kancelej? 2002. gada 26. mart?, pras?t?jas c?la pras?bas apvienotaj?s liet?s no T?86/02 I?dz T?88/02 atcelt gal?gos I?mumus par iepriekš min?taj?m atbr?vojuma no nodok?iem sh?m?m.

64 Ar Pirm?s instances tiesas treš?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?ja 2002. gada 17. maija r?kojumu apvienot?s lietas no T?86/02 I?dz T?88/02 tika apvienotas procesa turpin?šanai saska?? ar Reglamenta 50. pantu.

65 Ar atsevi?iem dokumentiem, kas iesniegti Pirm?s instances tiesas kancelej? 2002. gada 1. j?lij?, *Comunidad aut?noma del Pa?s Vasco* [Basku zemes autonom? kopiena] I?dza at?auju iest?ties proces? saist?b? ar pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?86/02 I?dz T?88/02 pras?t?ju pras?jumu atbalstam. Ar 2002. gada 10. septembra r?kojumu Pirm?s instances tiesas treš?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?js tai ??va iest?ties liet?. Persona, kas iest?jusies liet?, savu procesu?lo rakstu un citi lietas dal?bnieki savus apsv?rumus par šo rakstu iesniedza noteiktajos termi?os.

66 Ar atsevi?iem dokumentiem, kas iesniegti Pirm?s instances tiesas kancelej? 2002. gada 9. j?lij?, *Comunidad aut?noma de La Rioja* [Larjohas autonom? kopiena] I?dza at?auju iest?ties proces? saist?b? ar pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?86/02 I?dz T?88/02 Komisijas pras?jumu atbalstam. Ar 2005. gada 12. septembra r?kojumu Pirm?s instances tiesas piekt?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?js tai ??va iest?ties liet?. Persona, kas iest?jusies liet?, savu procesu?lo rakstu un citi lietas dal?bnieki savus apsv?rumus par šo rakstu iesniedza noteiktajos termi?os.

67 Ar atsevi?u dokumentu, kas iesniegts Pirm?s instances tiesas kancelej? 2002. gada 29. j?lij?, *Confederaci?n Empresarial Vasca (Confebask)* I?dza at?auju iest?ties proces? saist?b? ar pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?86/02 I?dz T?88/02 pras?t?ju pras?jumu atbalstam. Ar 2005. gada 9. septembra r?kojumu Pirm?s instances tiesas piekt?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?js tai ??va iest?ties liet?. Persona, kas iest?jusies liet?, savu procesu?lo rakstu un citi lietas dal?bnieki savus apsv?rumus par šo rakstu iesniedza noteiktajos termi?os.

68 Ar 2002. gada 10. septembra r?kojumu Pirm?s instances tiesas treš?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?js nol?ma aptur?t procesu apvienotaj?s liet?s no T?30/01 I?dz T?32/01 un no

T?86/02 l?dz T?88/02, l?dz Tiesa b?s l?musi par apel?cijas s?dz?b?m par Pirm?s instances tiesas 2002. gada 6. marta spriedumu apvienotaj?s liet?s T?127/99, T?129/99 un T?148/99 *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (*Recueil*, II?1275. lpp., turpm?k tekst? – “spriedums liet? Demesa”) un spriedumu apvienotaj?s liet?s T?92/00 un T?103/00 *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (*Recueil*, II?1385. lpp.). Šajos abos spriedumos Pirm?s instances tiesa l?ma par pras?b?m par diviem Komisijas l?mumiem, kuros k? valsts atbalsts, kas ir nesader?gs ar kop?jo tirgu, tika klasific?tas nodok?u priekšroc?bas, kuras tika sniegtas *Daewo Electronics Manufacturing España SA* (*Demesa*) un *Ramondín SA* un *Ramondín Cápsulas SA*, kas atrodas *Territorio Histórico de Álava* (Komisijas 1999. gada 24. febru?ra L?mums 1999/718/EK par valsts atbalstu, ko Sp?nija pieš??rusi *Demesa* (OV L 292, 1. lpp.), un Komisijas 1999. gada 22. decembra L?mums 2000/795/EK par valsts atbalstu, ko Sp?nija pieš??rusi *Ramondín SA* un *Ramondín Cápsulas SA* (OV 2000, L 318, 36. lpp.)).

69 T? k? Pirm?s instances tiesas pal?tu sast?vs tika main?ts, tiesnesis referents tagad darbojas piektaj? pal?t?, kurai attiec?gi tika nodotas š?s lietas.

70 Saist?b? ar Tiesas 2004. gada 11. novembra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?183/02 P un C?187/02 P *Demesa* un *Territorio Histórico de Álava*/Komisija (Kr?jums, l?10609. lpp.) un spriedumu apvienotaj?s liet?s C?186/02 P un C?188/02 P *Ramondín* u.c./Komisija (Kr?jums, l?10653. lpp.), ar kuriem tika noraid?tas apel?cijas s?dz?bas par iepriekš 68. punkt? min?tajiem spriedumiem apvienotaj?s liet?s *Demesa* un *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, tika ats?kts process.

71 2005. gada 6. janv?r? Pirm?s instances tiesa uzdeva jaut?jumus lietas dal?bniekiem par iedarb?bu, k?da var?tu b?t šiem spriedumiem uz š?m pras?b?m.

72 Ar 2005. gada 7. febru?ra v?stuli pras?t?jas, izkl?st?jušas savus uzskatus par šiem spriedumiem, pazi?oja, ka uztur savas pras?bas. T?s tom?r atsak?s no pirm? pamata pras?bas pieteikumos apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02.

73 Ar Pirm?s instances tiesas piekt?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?ja 2005. gada 11. novembra r?kojumu apvienot?s lietas no T?30/01 l?dz T?32/01 tika apvienotas ar apvienotaj?m liet?m no T?86/02 l?dz T?88/02 un lietas dal?bnieki tika uzklausi saska?? ar Reglamenta 50. pantu.

74 2005. gada 20. decembr? pras?t?ji l?dza k? procesa organizatorisko pas?kumu noteikt to, ka apvienot?s lietas no T?30/01 l?dz T?32/01 un no T?86/02 l?dz T?88/02 tiktu izskat?tas un vajadz?bas gad?jum? taj?s tiktu pasludin?ts spriedums pirms apvienotaj?m liet?m no T?227/01 l?dz T?229/01 un T?230/01 l?dz T?232/01.

75 2007. gada 14. febru?r? procesa organizatorisko pas?kumu ietvaros Pirm?s instances tiesa l?dza, lai pras?t?jas apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02 tai nos?t?tu inform?ciju par attiec?go nodok?u sh?mu adres?tiem.

76 Pras?t?jas sniedza atbildi ar v?stuli, kas Pirm?s instances tiesas kancelej? iesniegta 2007. gada 12. mart?, jaut?jot par š? organizatorisk? pas?kumu atbilst?bu. Ar atseviš?u dokumentu, kas Pirm?s instances tiesas kancelej? iesniegts 2007. gada 1. mart?, *Confebask* l?dza p?rskat?t šo procesa organizatorisko pas?kumu.

77 2007. gada 22. mart? Pirm?s instances tiesa apstiprin?ja 2007. gada 14. febru?ra procesa organizatoriskos pas?kumus un pras?t?ju atbilde tika iesniegta Pirm?s instances tiesas kancelej? 2007. gada 23. apr?l?.

78 2007. gada 30. jūlijā procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Pirmās instances tiesa uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus, uz kuriem tie atbildēja 2007. gada oktobrī.

79 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa nolēma sēkt mutvārdu procesu. Tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2008. gada 15. janvārā tiesas sēdē.

80 Šajā tiesas sēdē prasītājam tika atauts iesniegt dokumentu, kura kopija tika nosūtīta Komisijai, kā tas ir atzīmēts tiesas sēdes protokolā.

81 Šajā tiesas sēdē Pirmās instances tiesa noteica, ka prasītājam un *Confebask* līdz 2008. gada 28. janvārim ir jāiesniedz noteikta informācija par attiecīgo pasākumu adresātiem. Tas tika atzīmēts tiesas sēdes protokolā.

82 Tiesas sēdes beigās Pirmās instances tiesas piektās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs nolēma atlikt mutvārdu procesa pabeigšanu.

83 Ar vēstulēm, ko Pirmās instances tiesas kanceleijā 2008. gada 24. janvārī iesniedza *Territorio Histórico de Vizcaya* un 2008. gada 28. janvārī *Territorios Históricos de Álava* un *Territorios Históricos de Guipúzcoa*, prasītāji iesniedza dokumentus saistībā ar pieprasīto informāciju. *Confebask* to pašu paveica ar 2008. gada 29. janvārā vēstuli. Komisija pēc tam, kad Pirmās instances tiesa bija pagarinājusi šim nolīkam paredzēto termiņu, sniedza savus apsvērumus par 2008. gada 6. martā iesniegtajiem dokumentiem.

84 Piektās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs slēdza mutvārdu procesu 2008. gada 12. martā. Lietas dalībnieki par to tika informēti ar 2008. gada 13. marta vēstuli.

85 Pēc lietas dalībnieku apsvērumu par lietu apvienošanu uzklautāšanas Pirmās instances tiesa uzskata, ka atbilstoši tās Reglamenta 50. panta 1. punktam apvienotās lietas T30/01, T31/01, T32/01, T86/02, T87/02 un T88/02 ir jāapvieno sprieduma taisīšanai.

Lietas dalībnieku prasījumi

I – *Apvienotajās lietās no T30/01 līdz T32/01*

86 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atcelt Komisijas 2000. gada 28. novembra lēmumu sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru par trās attiecīgajam atbrīvojuma shēmām;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesīšanās izdevumus.

87 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prioritāri atzēt, ka prasībām nav priekšmeta;
- pakārtoti atzēt, ka prasības nav pieņemamas;
- pakārtoti noraidīt prasības kā nepamatotas;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesīšanās izdevumus.

II – *Apvienotajās lietās no T86/02 līdz T88/02*

88 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prioritāri atcelt apstrīdētos galīgos lēmumus;
- pakārtoti atcelt šo lēmumu 3. panta pirmo teikumu;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

89 *Confebask* un *Comunidad autónoma del País Vasco*, kas iestājas lietā prasītāju atbalstam, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prioritāri atcelt apstrīdētos galīgos lēmumus;
- pakārtoti atcelt šo lēmumu 3. pantu;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

90 Komisijas un *Comunidad autónoma de La Rioja*, kas iestājas lietā tās atbalstam, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasības kā nepamatotas;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanas izdevumus.

Juridiskais pamatojums

91 Vispirms ir jāizvērtē prasības apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02 par apstrīdētajiem galīgajiem lēmumiem un pēc tam prasības apvienotajās lietās no T-30/01 līdz T-32/01 par lēmumu sēkt 2000. gada 28. novembra oficiālo izmeklēšanas procedūru.

I – Par prasībām apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02 atcelt apstrīdētos galīgos lēmumus, ar kuriem konstatēta attiecīgo shēmu nesaderība un uzdots atgūt izmaksāto atbalstu

A – Par “*Confebask*” iestāšanās lietā pieņemamību prasības apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02

1. Lietas dalībnieku argumenti

92 Mutvārdu procesa ietvaros Komisija izvirzīja *Confebask* iestāšanās lietā nepieņemamību, jo tā nebija pierādījusi, ka tās dalībnieku starpā ir attiecīgo pasākumu saņēmji.

93 Pēc tiesas sēdē uzdotajiem jautājumiem *Confebask* iesniedza noteiktus dokumentus. Tā iesniedza dokumentu, ko ir izdevis katras no trīs *Territorios Históricas* finanšu ģenerāldirektors (*Director General de Hacienda*) un ar kuru tiek apstiprināts, ka noteikti uzņēmumi bija saņēmji attiecīgos atbrīvojumus no nodokļiem. Šie dokumenti pierāda, ka uz šiem uzņēmumiem attiecas apstrīdētie galīgie lēmumi un it īpaši šo lēmumu 3. pants, ar kuru tiek uzdots atgūt šo atbalstu. Apliecinājums, ko parakstījis *Confebask* ģenerālsekretārs un prezidents, turklāt pierāda, ka katrs no šiem uzņēmumiem bija *Confebask* dalībnieks, kad tika iesniegti pieteikumi par iestāšanos lietā.

94 Šie dokumenti tika nosūtīti Komisijai, kas apgalvo, ka *Confebask* nav pierādījusi iestāšanās lietā pieņemamību.

2. Pirmās instances tiesas vērtējums

95 Ir j?atg?dina, ka Pirm?s instances tiesas piekt?s pal?tas paplašin?t? sast?v? priekšs?d?t?ja 2005. gada 9. septembra r?kojums, ar kuru *Confebask* tika ?auts iest?ties liet? pras?b?s apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02, nav pret to, ka tiek no jauna izv?rt?ta iest?šan?s liet? pie?emam?ba saist?b? ar spriedumu, ar kuru tiek izbeigta tiesved?ba (šaj? sakar? skat. Tiesas 1999. gada 8. j?lija spriedumu liet? C?199/92 P *H?ls/Komisija, Recueil, I?4287. lpp., 52. punkts*).

96 Saska?? ar Tiesas Stat?tu 40. panta otro da?u, kas attiec?b? uz Pirm?s instances tiesu piem?rojama, pamatojoties uz Stat?tu 53. panta pirmo da?u, ties?bas iest?ties liet?s, ko izskata Pirm?s instances tiesa, ir ne tikai dal?bvalst?m un Kopienu iest?d?m, bet t?pat ar? vis?m cit?m person?m, kas pier?da, ka lietas izn?kums skar to intereses.

97 Saska?? ar past?v?go judikat?ru ir pie?aujama p?rst?vošu apvien?bu iest?šan?s liet? ar m?r?i aizst?v?t t?s dal?bniekus liet?s, kur?s izvirz?ti principi?li jaut?jumi, kas šos dal?bniekus var ietekm?t (Tiesas priekšs?d?t?ja 1997. gada 17. j?nija r?kojums apvienotaj?s liet?s C?151/97 P(I) un C?157/97 P(I) *National Power* un *PowerGen, Recueil, I?3491. lpp., 66. punkts*, un 1998. gada 28. septembra r?kojums liet? C?151/98 P *Pharos/Komisija, Recueil, I?5441. lpp., 6. punkts*; Pirm?s instances tiesas priekšs?d?t?ja 2007. gada 19. apr??a r?kojums liet? T?24/06 *MAAB /Komisija, Kr?jum? nav public?ts, 10. punkts*).

98 Turkl?t ir j?atg?dina, ka š? iest?ties liet? ties?bu plaš? interpret?cija ir v?rsta uz to, lai ?autu lab?k nov?rt?t lietu apst?k?us, vienlaikus nov?ršot individu?las iest?šan?s liet?s lielo skaitu, kas mazin?tu procesa efektivit?ti un pien?c?gu norisi (iepriekš 97. punkt? min?tais r?kojums liet? *National Power* un *PowerGen, 66. punkts*; Pirm?s instances tiesas 2004. gada 26. j?lija r?kojums liet? T?201/04 R *Microsoft/Komisija, Kr?jums, II?2977. lpp., 38. punkts*).

99 Šaj? liet? *Confebask* ir profesion?la konfederat?va starpnozaru organiz?cija, kuras m?r?is ir p?rst?v?t, koordin?t, inform?t un aizst?v?t visp?r?j?s un kop?j?s Sp?nijas Basku zemes organiz?ciju, kas taj? ietilpst, uz??m?ju intereses. T?s m?r?is ir it ?paši p?rst?v?t un aizst?v?t Basku zemes uz??mumus attiec?b? pret valsts p?rvaldi un soci?laj?m un profesion?laj?m organiz?cij?m.

100 Nav apstr?d?ts, ka runa ir par organiz?ciju, kas p?rst?v Sp?nijas basku zemes uz??mumus.

101 Turkl?t ir j?konstat?, k? tas izriet no mutv?rdu procesa ietvaros iesniegtajiem dokumentiem, ka noteikti uz??mumi, kas bija *Confebask* dal?bnieki, kad t? iesniedza pieteikumu par iest?šanos liet?, bija sa??muši atbalstu, kas tika pieš?irts saist?b? ar attiec?gaj?m nodok?u sh?m?m.

102 L?dz ar to šo uz??mumu, kas vienlaikus ir gan *Confebask* dal?bnieki, gan faktiskie attiec?go nodok?u pas?kumu adres?ti, intereses var ietekm?t šo pras?bu izn?kums.

103 Turkl?t *Confebask* bija piedal?jusies administrat?vaj? proced?r?, kur? tika pie?emti apstr?d?tie gal?gie l?mumi.

104 T?d?? ir j?uzskata, ka *Confebask* ir pamatojusi savu interesi str?da izn?kum? un ka t?s iest?šan?s liet? pras?t?ju atbalstam ir pie?emama.

B – *Par pras?bu pamatot?bu apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02*

105 Pras?t?jas savos pras?bas pieteikumos izvirza piecus pamatus. T?s tom?r atteic?s no pirm? pamata, ar kuru tika apgalvots attiec?go pas?kumu visp?r?jais raksturs un valsts atbalsta neesam?ba EKL 87. panta 1. punkta noz?m? (skat. š? sprieduma 72. punktu).

106 Saistībā ar otro pamatu prasītājas apgalvo, ka attiecīgās atbrīvojuma shēmas būtu bijis jāuzskata par pastāvīgu atbalstu, nevis par jaunu atbalstu. Ar trešo pamatu tiek apgalvots EKL 88. panta 1. punkta un Regulas Nr. 659/1999 17.–19. panta pārņēmums, jo Komisijai būtu bijis jāpiemēro procedūra saistībā ar pastāvīgo atbalsta shēmu. Ar ceturto pamatu tiek apgalvots EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārņēmums, jo attiecīgās shēmas nebija darbības atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu, bet atbalsts ieguldījumiem un darbavietu radīšanai. Piektajā pamatā prasītājas apgalvo, ka pienākuma atgūt attiecīgo atbalstu noteikšana ir pieauts procesuāls pārņēmums, ka ir pārņemts tiesiskās drošības princips, labas pārvaldības princips, tiesiskās pārvērtības princips un vienlīdzīgas attieksmes princips. Visbeidzot, replikas rakstos prasītājas izvirza Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkta pārņēmumu, jo Komisijai būtu bijis lūgums sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru jēmin tas, ka notika tikšanās ar Spēnijas iestādi.

1. Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka attiecīgās atbalsta shēmas ir pastāvīgs atbalsts

107 Otrajam pamatam ir divas daļas. Ar pirmo daļu tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta pārņēmums; ar otro daļu tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta pārņēmums.

a) Par pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta pārņēmums

Lietas dalībnieku argumenti

108 Prasītājas uzskata, ka Komisijai būtu bijis jāuzskata, ka atbrīvojuma shēmas bija pastāvīgs atbalsts, jo saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta tās nebija atbalsta shēmas to ieviešanas laikā un ir kļuvas par atbalsta shēmu kopējā tirgus attīstības dēļ, dalībvalstij tās negrozot.

109 Pirmkārt, prasītājas apgalvo, ka Komisija ir netieši atzinusi, ka atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts to spēkā stāšanās laikā.

110 Prasītājas uzskata, ka tad, kad Komisija uzzināja par šo shēmu 1994. gadā, tai nebija jāslēdz iepriekšējās izskatīšanas stadijā, pieņemot lūgumu EKL 249. panta nozīmē, un tādējādi ar klusšanu paust savu labvēlīgo nostāju, saskaņā ar kuru izvērtītie pasākumi nebija valsts atbalsts.

111 Judikatūra, kas šajā sakarā izstrādāta saistībā ar paziņotajiem pasākumiem, attiecas arī uz gadījumiem, kad tiek izvērtītas nepaziņotās tiesību normas, par kurām Komisijai bija zināms. Judikatūra, saskaņā ar kuru Komisijai ir pienākums sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, ja ir šaubas par valsts pasākuma saderību ar kopējo tirgu, turklāt paredz, ka šāda lūguma neesamība principā nozīmē, ka Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums atbilst Kopienas tiesībām.

112 Komisijas 1991. gada 4. marta paziņojums dalībvalstīm par atbalsta paziņošanas kārtību un procesu ļaunajiem noteikumiem saistībā ar atbalstu, kas īstenots, pārskatot EK līguma [88.] panta 3. punkta prasības (turpmāk tekstā – “1991. gada paziņojums”) turklāt apstiprina, ka Komisija neuzskata, ka tai ir pienākums pieņemt lēmumu iepriekšējās izskatīšanas beigās, ja dalībvalsts apmierinoši atbild uz informācijas pieprasījumu. Papildus tam no šīs paša paziņojuma izriet, ka Komisijas loceklis, kas ir atbildīgs par konkurences jautājumiem, vienīgi piedāvāja Komisijai neveikt nekādas darbības pret izvērtēto pasākumu, ja viņš nešaubās par tā saderību. Šīs “procedūras beigšanas bez turpmākām darbībām” raksturo meklējama, ka netika pieņemts formāls lēmums.

113 EKL 232. pants nav šķērslis, lai šādi rīkotos. Prasītājas uzskata, ka valsts iestādēm nav procesuālo tiesību celt prasību par bezdarbību, lai liktu Komisijai pieņemt lēmumu par sūdzību, kuru tās nav iesniegušas.

114 Pēc tam prasītājas precīzā, no kura brīža ir jāuzskata, ka Komisija ir beigusī iepriekšējo izskatīšanu bez turpmāku darbību veikšanas. Šajā sakarā tās norāda, ka pirms Regulas Nr. 659/1999 stāšanās spēkā nebija nekādu tiesību normu, kurās būtu noteikts termiņš Komisijai. Tomēr judikatūrā no tiesiskās drošības principa ir izsecināts pienākums, ka Komisijai ir jāpauž sava nostāja saprātīgā termiņā. Ēmot vairāki iepriekšējās izskatīšanas procedūras raksturu, tās beigšanai noteiktajam termiņam līdz ar to ir jābūt šādam. Komisija to pati esot atzinusi. Prasītājas uzskata, ka Komisijai ir pienākums rīkoties apdomīgi, tas attiecas arī uz gadījumiem, kad valsts pasākumi nav tikuši paziņoti saskaņā ar 1983. gada paziņojumu par nelikumīgo atbalstu.

115 Šajā sakarā prasītājas uzskata, ka Komisija gan netieši, gan tieši ir atzinusi, ka atbrīvojuma shēmas nav kvalificējamās kā valsts atbalsts.

116 Tās norāda, ka 1994. gada 25. maijā pieprasījuma sniegt informāciju Komisija brīdināja Spānijas iestādes, ka tai būtu jānoskaidro oficiāli izmeklēšanas procedūra, ja netiks sniegta atbilde vai atbilde būtu neapmierinoša. Tomēr Komisija nesāka procedūru pēc tam, kad tā saņēma 1994. gada 30. septembrī Spānijas Karalistes atbildi, kurā tā kritizēja atbrīvojuma shēmu kvalificēšanu par valsts atbalstu. Prasītājas no tā secina, ka Komisija uzskatīja, ka šī atbilde bija apmierinoša un ka attiecīgās shēmas nebija atbalsts EKL 87. panta nozīmē.

117 Prasītājas uzskata, ka iepriekš minēto var pamatot ar 1995. gada 18. jūlija vēstuli, ko Komisija adresēja 1994. gada sūdzības iesniedzējiem, lai tos informētu par turpmāko rīcību ar šo sūdzību, un kas, pēc prasītāju domām, ļauj uzskatīt, ka attiecīgās atbrīvojuma shēmas nav valsts atbalsts.

118 Pastāv arī citi apstākļi, kas ļauj prezumēt, ka Komisija netieši atzina, ka atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts. Pirmkārt, Komisija netika publicējusi *Oficiālajā Vēstnesī* paziņojumu, ar kuru trešās personas tiktu informētas par riskiem saistībā ar atbrīvojuma shēmu. Otrkārt, Komisija savos rakstveida dokumentos atzīst, ka atbrīvojuma shēmu izvērtēšana notika lēni. Tomēr ne lēmuma sēkt oficiālo pārbaudes procedūru, ne galīgajos lēmumos valsts iestādes netiek kritizētas par šo kavēšanos. Treškārt, Komisijas 2000. gada 3. februārī pieprasījuma sniegt informāciju, kas adresēta Spānijas iestādēm, nav norādes uz 1994. gada sūdzību. Tieši pretēji, no tā izriet, ka Komisija paredzēja izvērtēt Alavas provinces atbrīvojuma shēmu, Ēmot vairāki Lēmumu 1999/718 (skat. šīs sprieduma 68. punktu). Turklāt šīs vēstule nav rīkojums sniegt informāciju par attiecīgo pasākumu saņemšanai; šai informācijai nav nekādas nozīmes gadījumā, kad apgalvotās atbalsta shēmas tiek analizētas *in abstracto*. Ceturkārt, lēmumā sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru nav saiknes ar 1994. gada sūdzību. Tieši pretēji, šis lēmums ir pamatots ar Komisijas Paziņojumu par valsts atbalstu reglamentājošo normu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem

(OV 1998, C 384, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “1998. gada paziņojums par nodokļu atbalstu”).

119 Turklāt apstāklis, ka Komisija ir pieņēmusi pāc 1994. gada lēmumu par citām Alavas, Biskajas un Gipuskojas *Territorios Históricos* nodokļu shēmām, neko negroza faktā, ka tās kotnēji uzskatāmas, ka atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts. Apstrīdāt galīgā lēmuma pierāda, ka Komisija ar lēmumu sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru rīkojās patvaļīgi, un tie turklāt neizskaidro, kādā būtu jāsniedz prioritāte 1996. gada shēmām, ar kurām tiek noteiktas citas nodokļu priekšrocības, tādās kā nodokļu kredīti un apliekamās bāzes samazinājumi, kaut gan Komisija uzskatāmas [1996. gada] shēmas par mazāk “agresīvām” nekā 1993. gada shēmas, par kurām ir runa šajā lietā.

120 Replikas rakstā prasītāji norāda uz virkni elementu, no kuriem izriet, ka Komisija tieši noraidīja 1994. gada sūdzību, jo atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts.

121 No Spānijas Senāta 1997. gada 22. aprīļa debatēm (1997. gada 28. aprīļa *Boletín Oficial de las Cortes Generales*, Nr. 204, 681/000550) izriet, ka 1997. gada 17. marta sanāksmē Komisijas loceklis, kas ir atbildīgs par konkurences jautājumiem, apstiprināja *Comunidad autónoma de La Rioja* delegācijai, ka 1994. gada sūdzība “nav Eiropas Savienības kompetencē, bet attiecīgās dalībvalsts kompetencē”. No preses raksta, kas publicēts internetā 2002. gada 24. oktobrī, arī izriet, ka šī sūdzība nav tikusi ņemta vērā. Prasītājas no šiem elementiem secina, ka *Comunidad autónoma de La Rioja* iestādes saistībā ar 1994. gada sūdzību un Komisija to tieši noraidīja, jo, tā kā atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts, uz šo sūdzību neattiecas Kopienas tiesības. Prasītājas no Komisijas lēmuma par *Ramondín* piešķirto atbalstu secina, ka sūdzības par šo atbalstu ietvaros *Comunidad autónoma de La Rioja* nolūma neapstrīdēt *Norma Foral* Nr. 22/1994 (*Álava*), apskatītas atsevišķi, saderību ar tiesībām, kas attiecas uz valsts atbalstu. Prasītājas uzskata, ka izskaidrojums šīs nostājas izmaiņai ir iepriekš minētā 1994. gada sūdzības noraidīšana. Visbeidzot, Komisija nevienbrīdī nebija norādījusi uz šo sūdzību vai uz faktu, ka šīs sūdzības izskatīšana ir atlikta lietderības apsvērumu dēļ, nevienbrīdī no procedūras, kuras tika veikta laikposmā no 1997. gada pret Alavas, Biskajas un Gipuskojas *Territorios Históricos* dažādu nodokļu shēmām. Konkrēti, Komisija to neminēja apsvērumos, kurus tā iesniedza saistībā ar Spānijas tiesas prejudiciālajiem jautājumiem lietās, kurās tika pieņemtas Tiesas priekšdēvētā 2000. gada 16. februāra rīkojums apvienotajās lietās no C-400/97 līdz C-402/97 *Juntas Generales de Guipúzcoa u.c. (Recueil, I-1073. lpp.)* saistībā ar attiecīgajām trīs atbrīvojuma shēmām. Tāpat lēmumā sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru bija norādīts vienīgi uz 2000. gada 5. janvāri iesniegto prasību.

122 Līdz ar to ne 1995. gada 18. jūlija vāstule, ko Komisija adresējusi 1994. gada sūdzības iesniedzējiem, ne 1996. gada 19. janvāra vāstule, ar kuru tā bija pieprasījusi no Spānijas iestādēm jaunu informāciju, nevar liegt Pirmās instances tiesai konstatēt, ka Komisijas loceklis, kas ir atbildīgs par konkurences jautājumiem, 1997. gadā apstiprināja, ka iepriekš minētā sūdzība ir noraidīta. Tieši pretēji, 1995. gada 18. jūlija vāstulē tika tieši norādīts, ka tiks pieņemts lēmums un ka tas tiks paziņots iesniedzējiem.

123 Prasītājas uzskata, ka tādā Komisija uzskatāmas, ka attiecīgā pasākumi nebija valsts atbalsts to spēkā stāšanās laikā.

124 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka vienīgais izskaidrojums apstrīdētajiem lēmumiem ir valsts atbalsta politikas izmaiņas, kuras izraisīja to, ka tika grozīti kritēriji noteiktu nodokļu pasākumu izvērtēšanai. Tādā prasītājas apgalvo, ka notika kopējā tirgus attīstība Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta nozīmē.

125 Tās uzsver, ka Regulas Nr. 659/1999 projektā nebija paredzēta pastāvīga atbalsta kategorija, kas vāstulē tika noteikta Regulas 1. panta b) punkta v) apakšpunkta. Prasītājas uzskata,

ka š? ties?bu norma tika tieši iek?auta *a posteriori*, lai ?emtu v?r? izmai?as Komisijas politik? valsts atbalsta jom?. Turkl?t no š?s regulas preambulas ceturt? apsv?ruma izriet, ka š? ties?bu norma patieš?m attiecas uz Komisijas politikas att?st?bu valsts atbalsta jom?, un pras?t?jas no t? secina, ka kop?j? tirgus att?st?ba ir sinon?ms politikas valsts atbalsta jom? att?st?bai.

126 Pras?t?jas uzskata, ka no Padomes un dal?bvalstu p?rst?vju, kas tik?s Padomes 1997. gada 1. decembra san?sm?, rezol?cijas par r?c?bas kodeksu uz??m?jdarb?bas aplikšanai ar nodok?iem (OV 1998, C 2, 1. lpp.), izriet, ka Komisija paredz?ja izv?rt?t dal?bvalst?s esoš?s nodok?u sh?mas, t?d?j?di pazi?ojot par izv?rt?šanas krit?riju mai?u. 1998. gada pazi?ojums par nodok?u atbalstu to apstiprina tikt?l, cikt?l Komisija šaj? pazi?ojum? nor?da, ka t? “izv?rt?s” nodok?u sh?mu “konkr?tos gad?jumus”, “pamatojoties uz” šo pazi?ojumu. Pras?t?jas piebilst, ka l?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru tika tieši nor?d?ts uz šo pazi?ojumu.

127 Turkl?t t?s uzskata, ka L?mums 93/337, uz kuru atsaucas Komisija, nav pien?c?gs atskaites punkts. Pras?t?jas uzskata, ka Komisija kvalific?ja 1988. gada nodok?a kred?tus, par kuriem ir runa L?mum?, k? selekt?vus pas?kumus, jo tie attiec?s tikai uz noteikt?m darb?b?m. Komisija netika piem?rojusi krit?riju, kas saist?ts ar ieguld?juma minim?lo summu. Ta?u attiec?gie atbr?vojuma pas?kumi šaj? liet? neizsl?dza nek?das darb?bas un t?d?? 1993. gad? var?ja tikt pamatoti uzskat?ti par visp?r?jiem pas?kumiem.

128 T?s ar? izvirza Komisijas 2003. gada 17. febru?ra L?mumu 2003/755/EK par Be??ijas ?stenoto atbalstu Be??ij? dibin?tiem koordin?cijas centriem (OV L 282, 25. lpp.), kur? Komisija esot akcept?jusi, ka Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkts attiec?s uz situ?ciju, kur?, p?c tam, kad Komisija s?kotn?ji uzskat?ja, ka attiec?gais pas?kums nebija atbalsts, t? groza savu v?rt?jumu un uzskata, ka tas ir atbalsts.

129 Pras?t?jas t?d?? uzskata, ka ir notikusi politikas valsts atbalsta jom? att?st?ba Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta noz?m?.

130 Trešk?rt, t?s uzsver, ka attiec?gie finanšu pas?kumi nav tikuši groz?ti.

131 T?s secina, ka Komisija ir pie??vusi k??du ties?bu piem?rošan?, atsakoties uzskat?t attiec?gos pas?kumus par past?vošu atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta noz?m?.

132 Komisija, ko atbalsta *Comunidad autónoma de La Rioja*, l?dz noraid?t š? pamata pirmo da?u.

Pirm?s instances tiesas v?rt?jums

133 Vispirms ir j?atg?dina, ka L?gum? ir noteiktas atseviš?as proced?ras atkar?b? no t?, vai atbalsts ir past?vošs vai jauns. Lai gan jauni atbalsti saska?? ar EKL 88. panta 3. punktu ir iepriekš j?pazi?o Komisijai un tas nevar tikt ?stenots, pirms proced?ra nav beigusies ar gal?go l?mumu, past?vošs atbalsts var saska?? ar EKL 88. panta 1. punktu tikt ?stenots, kam?r Komisija nav konstat?jusi t? nesader?bu ar kop?jo tirgu (Tiesas 1994. gada 15. marta spriedums liet? C?387/92 *Banco Exterior de España, Recueil*, l?877. lpp., 20. punkts). T?d?? attiec?b? uz past?vošu atbalstu vajadz?bas gad?jum? var tikt pie?emts l?mums par nesader?bu, kuram ir iedarb?ba n?kotn? (iepriekš 68. punkt? min?tais spriedums liet? *Demesa*, 172. punkts).

134 No Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta, kura st?j?s sp?k? 1999. gada 16. apr?l? un kura t?d?? bija piem?rojama tad, kad tika pie?emti gal?gie l?mumi, izriet, ka past?vošais atbalsts cita starp? ir “atbalsts, ko uzskata par past?vošu atbalstu, jo ir iesp?jams konstat?t, ka t? ieviešanas laik? tas nav bijis atbalsts, bet p?c tam kop?j? tirgus att?st?bas d?? –

dalībvalstij neieviešot izmaiņas – tas kļuvis par atbalstu”.

135 Prasītājas apgalvo, ka ir izpildīti Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta trīs nosacījumi. Komisija uzskata, ka pirmie divi nosacījumi, kas attiecas uz to, vai attiecīgās shēmas nebija atbalsta shēmas to spēkā stāšanās laikā, bet pēc tam kļuva par atbalsta shēmām, nav izpildīti šajās lietās (skat. Lēmuma 2003/28 78. punktu, Lēmuma 2003/86 76. punktu un Lēmuma 2003/192 74. punktu).

136 Ir jāizvērtē, vai Komisija pamatoti uzskatīja, ka šie nosacījumi nebija izpildīti šajās lietās.

137 Saistībā ar pirmo nosacījumu prasītājas apgalvo, ka Komisija gan tieši, gan netieši atzina, ka attiecīgās shēmas nebija valsts atbalsta shēmas, kad tās stājās spēkā.

138 Pirmkārt, prasītājas replikas rakstā apgalvo, ka Komisija tika tieši noraidīta 1994. gada sēdē.

139 Tomēr no lietas materiāliem izriet, ka pēc 1994. gada sēdēbas Komisija turpināja izmeklēšanu (skat. šis spriedums 21. un nākamās punktos), bet nepieņēma nekādu tiešu lēmumu.

140 Ar 1995. gada 18. jūlija vēstuli Komisija informēja sēdēbas iesniedzējus, ka tā turpina veikt Spānijas nodokļu sistēmas un dalībvalstīs spēkā esošo nodokļu autonomijas sistēmu analīzi, ņemot vērā dažādu dalībvalstu federālās sistēmas notiekošo attīstību. Komisijas norādīja, ka tās dienesti vēl nepieciešamos datus, ka tā nolēms, kā rīkoties tālāk ar sēdēbu, kad būs noskaidroti šie jautājumi, un kā tā tām paziņos savu lēmumu. No tā skaidri izriet, ka Komisija turpināja izmeklēšanu un ka tā nebija pieņēmusi nekādu lēmumu.

141 Ar 1996. gada 19. janvāra vēstuli Komisija informēja Spānijas Karalisti, ka tā izvērtē attiecīgo nodokļu tiesību normu ietekmi uz konkurenci, un pieprasīja tai atsūtīt informāciju par attiecīgo pasākumu adresātiem. Tomēr neatkarīgi no jautājuma, vai lūdz Komisijai nonāca atbilde par šo aspektu, ir jākonstatē, ka katrā ziņā šīs vēstules pierāda, ka šajās lietās Komisija nebija pieņēmusi nostāju par attiecīgajām shēmām (šajā sakarā un pēc analoģijas skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedumu lietā T-95/96 *Gestevisión Telecinco* /Komisija, *Recueil*, II-3407. lpp., 88. punkts).

142 Visbeidzot ir jākonstatē, ka jautājums, ko Spānijas senators uzdeva Spānijas valdībai par 1997. gada 17. marta sanākumiem, nav attiecināms uz Komisiju un ir vienīgi pierādījums, ka komentāri, kurus iespējami sniedza Komisārs, kas ir atbildīgs par konkurences politiku, tika sniegti saistībā ar debatēm valsts parlamentā. Šāds elements neatkarīgi no tā satura nevar tikt uzskatīts par Komisijas tiešas nostājas paušanu.

143 Tāpat ne raksts presē, ne prasītāju secinājumi par sēdēbas iesniedzēju nostāju vai Komisijas nostāju saistībā ar citām procedūram nevar pierādīt, ka Komisija šajās lietās būtu pieņēmusi lēmumu.

144 Lūdz ar to ir jākonstatē, ka neviens no iesniegtajiem dokumentiem nav dalībvalstij adresēts lēmums un ka ar nevienu no iesniegtajiem elementiem nevar pierādīt, ka Komisija būtu paudusi skaidru un tiešu nostāju (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 5. aprīļa spriedumu lietā T-351/02 *Deutsche Bahn*/Komisija, Krājums, II-1047. lpp., 46.–49. punkts).

145 Tādēļ nav pierādīts, ka Komisija bija pieņēmusi lēmumu, ar kuru tika atzīts, ka attiecīgās shēmas nebija valsts atbalsts to spēkā stāšanās laikā.

146 Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka Komisijai nebija jābeidz iepriekšējās izskatīšanas stadija ar lēmumu EKL 249. panta nozīmē un tā varēja tikai ar klusēšanu paust savu nostāju, ka attiecīgie

nodok?u pas?kumi nebija valsts atbalsts.

147 Š?da interpret?cija nevar tikt pie?emta.

148 Ir j?atg?dina, ka vien?gi iest?des klus?šana nevar rad?t juridiski saistošas sekas, kas var ietekm?t pras?t?ja intereses, iz?emot gad?jumus, kad š?das sekas ir tieši paredz?tas Kopienu ties?bu norm?. Kopienu ties?b?s atseviš?os gad?jumos ir paredz?ts, ka iest?des klus?šanai ir l?muma raksturs, ja šai iest?dei j?pie?em nost?ja noteikt? termi?? un ja t? šaj? termi?? nav sniegusi savu viedokli. Tom?r, ja nav skaidri izteiktas normas, kas paredz termi?u, kur? netiešu l?mumu uzskata par pie?emtu, un kas paredz š?da l?muma saturu, iest?des bezdarb?bu nevar uzskat?t par l?dzv?rt?gu l?mumam, neapšaubot l?gum? paredz?to tiesisk?s aizsardz?bas l?dzek?u sist?mu (Pirm?s instances tiesas 1999. gada 13. decembra spriedums apvienotaj?s liet?s T?190/95 un T?45/96 *Sodima/Komisija, Recueil, I?3617. lpp., 31. un 32. punkts*).

149 Šaj? liet? nav str?da par to, ka attiec?g?s nodok?u sh?mas, kas noteiktas 1993. gad?, nav tikušas pazi?otas Komisijai.

150 Tom?r noteikumos, kas attiecas uz valsts atbalstu, nav paredz?ts, ka Komisijas klus?šana ir l?dzv?rt?ga netiešam l?mumam, ka nav atbalsta, it ?paši, ja attiec?gie pas?kumi netika pazi?oti Komisijai. Komisijai, kurai ir ekskluz?va kompetence, lai konstat?tu atbalsta iesp?jamo nesader?bu ar kop?jo tirgu, valsts pas?kuma iepriekš?j?s izskat?šanas stadij? ir pien?kums vai nu pie?emt l?mumu, ka attiec?gais pas?kums nav atbalsts, vai nu pie?emt l?mumu, ka tas ir sader?gs atbalsts, vai ar? pie?emt l?mumu, ka ir j?s?k ofici?l? izmekl?šanas proced?ra, kas paredz?ta EKL 88. panta 2. punkt? (iepriekš 141. punkt? min?tais spriedums liet? *Gestevisión Telecinco/Komisija, 53.–55. punkts*).

151 T?d?? š?ds l?mums, kas turkl?t tiek pazi?ots dal?bvalstij, nevar b?t netiešs un izriet?t no Komisijas klus?šanas noteikt? laika posm?.

152 Šaj? liet? t?d?? nevar tikt pie?emts, ka Komisija b?tu var?jusi pie?emt netiešu l?mumu, ka attiec?g?s nodok?u sh?mas nebija valsts atbalsts, kad t?s st?j?s sp?k?.

153 Vienk?rši fakts, ka Komisija sam?r? ilgu laiku nes?ka ofici?lo izmekl?šanas proced?ru saist?b? ar attiec?go valsts pas?kumu, pats par sevi nevar pieš?irt šim pas?kumam past?voša atbalsta objekt?vo raksturu, ja tas patieš?m ir atbalsts. Neskaidr?bas, kas var?ja past?v?t šaj? sakar?, var, augst?kais, tikt uzskat?tas par t?d?m, kas rad?jušas tiesisko pa??v?bu sa??m?jiem, kura liedz atg?t pag?tn? izmaks?to atbalstu (Pirm?s instances tiesas 2002. gada 30. apr??a spriedums apvienotaj?s liet?s T?195/01 un T?207/01 *Government of Gibraltar/Komisija, Recueil, II?2309. lpp., 129. punkts*).

154 Turkl?t pras?t?jas nav l?gušas Komisiju paust nost?ju par 1994. gada s?dz?bu; ja t?s to b?tu izdar?jušas, tad p?c divu m?nešu termi?a beigšan?s t?s b?tu var?jušas saska?? ar EKL 232. pantu celt pras?bu sakar? ar bezdarb?bu, jo, pret?ji tam, ko apgalvo pras?t?jas (skat. š? sprieduma 113. punktu), t?m b?tu bijušas ties?bas, gluži k? t?m ir ties?bas šaj?s tiesved?b?s, celt pras?bu atcelt Komisijas pie?emtos gal?gos l?mumus (šaj? sakar? skat. Tiesas 1996. gada 26. novembra spriedumu liet? C?68/95 *T. Port, Recueil, I?6065. lpp., 59. punkts*).

155 L?dz ar to nevar uzskat?t, ka saist?b? ar Komisijas klus?šanu tika pie?emts l?mums par atbalsta nepast?v?šanu.

156 Pras?t?ju argumenti, kas pamatoti, pirmk?rt, ar judikat?ru, otrk?rt, ar Komisijas r?c?bu šaj? liet?, un, trešk?rt, ar noteikt?m Komisijas pazi?ojumu ties?bu norm?m, nevar groz?t šo v?rt?jumu.

157 Pirmkārt, prasītāju izvirzīt judikatūra (Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedums liet. C?367/95 P Komisija/Sytraval un Brink's France, *Recueil*, I?1719. lpp., 45. punkts; Pirmās instances tiesas 1999. gada 17. jūnija spriedums liet. T?82/96 ARAP u.c./Komisija, *Recueil*, II?1889. lpp., 28. punkts) attiecas uz situācijām, kurās Komisija bija pieņēmusi tiešus lēmumus, un tādēļ tie neattiecas uz šo lietu. Tāpat Tiesas 1973. gada 11. decembra spriedums liet. 120/73 Lorenz (*Recueil*, 1471. lpp.), kas ir piemērojams saistībā ar paziņotu atbalstu, nav piemērojams saistībā ar nepaziņotu atbalstu, kā tas ir šajā liet. (Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums liet. C?39/94 SFEI u.c., *Recueil*, I?3547. lpp., 46.–48. punkts, un 2001. gada 15. februāra spriedums liet. C?99/98 Austrija/Komisija, *Recueil*, I?1101. lpp., 32. punkts; skat. iepriekš 141. punktā minēto Pirmās instances tiesas spriedumu liet. *Gestevisión Telecinco*/Komisija, 77. un 78. punkts, un 2005. gada 15. jūnija spriedumu liet. T?171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, Krājums, II?2123. lpp., 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

158 Otrkārt, argumenti par Komisijas rīcību ar ir jānoraida.

159 Atbildes darbības neesamība saistībā ar Spānijas Karalistes 1994. gada 30. septembra atbildi vai fakts, ka Komisija savos rakstveida dokumentos atzina kavēšanos attiecīgo nodokļu sistēmu izvērtēšanā, nevar pienācīgi pamatot secinājumu, ka pastāv Komisijas lēmums, ar kuru tiek atzēta atbalsta neesamība šajā liet. Turklāt pretēji prasītāju apgalvotajam 1995. gada 18. jūlija vāstule, ko Komisija adresēja sēdzesbāzes iesniedzējiem (skat. šo sprieduma 26. punktu), pierāda, ka Komisija turpināja veikt analīzi, un neapņēma atzēti, ka tika pieņemts lēmums, ka attiecīgās nodokļu shēmas nebija atbalsta shēmas to spēkā stāšanās laikā.

160 Turklāt prasītājas izvirza faktu, ka lēmuma sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru ir norādīts vienīgi uz 2000. gada 5. janvāra sēdzesbū (skat. šo sprieduma 31. punktu), nevis uz 1994. gada sēdzesbū.

161 Šajā sakarā ir jānorāda, ka lēmums sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru attiecas uz trīs attiecīgajām nodokļu shēmām, kaut gan tajā nav norādīts uz 1994. gada sēdzesbū. Šo lēmumu Komisija pieņēma pēc 2000. gada 5. janvāra sēdzesbāzes, ko iesniedza uzņēmuma, kurš saņēma atbrīvojumu no sabiedrību ienākuma nodokļa, konkurents.

162 Tomēr fakts, ka 1994. gada sēdzesbāze netika minēta lēmuma sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, nevar nozīmēt, ka pastāv netiešs Komisijas lēmums, ar kuru tiek atzēts, ka attiecīgās shēmas nebija valsts atbalsts, jo, kā tas tika atgādīts (skat. šo sprieduma 152. punktu), šāds lēmums nevar būt netiešs.

163 Arguments, kas pamatots ar faktu, ka Komisija pieņēma lēmumus par citām nodokļu shēmām, kuras prasītājas ieviesa pēc 1994. gada sēdzesbāzes, un ar apstrīdēto lēmumu patvaļīgumu, ar ir jānoraida, jo tas neattiecas uz izvirzīto pamatu, bet gan uz pastāvīgo atbalsta jēdzienu.

164 Treškārt, neviens arguments vairs nevar tikt izvirzīts, pamatojoties uz 1983. gada paziņojumu par nelikumīgo atbalstu un 1991. gada paziņojumu.

165 1983. gada paziņojumā par nelikumīgo atbalstu, tieši pretēji, ir atgādīts pienākums paziņot atbalsta projektus un ir it īpaši norādīts, ka visiem nelikumīgi piešķirtā atbalsta saņēmējiem, "t.i., par kuru Komisija nav pieņēmusi galīgu lēmumu par tās saderību", var tikt uzdots atmaksāt atbalstu. Protams, šajā paziņojumā ir minēts arī tas, ka, līdzko Komisija uzzina par dalībvalsts nelikumīgi pieņemtiem atbalsta pasākumiem, tie publicē *Oficiālajā Vēstnesī* noteiktu brīdinājumu, ar kuru potenciālie atbalsta saņēmēji tiek brīdināti par šo atbalsta riskantumu (skat. šo sprieduma 11. punktu). Tomēr no tā nevar secināt, ka šāda brīdinājuma

nepublicēšana ir līdzvērtīga netieša lēmuma par atbalsta neesamību pieņemšanai atbilstoši iepriekš minētajai judikatūrai (iepriekš 148. punkta minētais spriedums lietā *Sodima/Komisija*).

166 Neviens arguments vairs nevar tikt izvirzīts, pamatojoties uz 1991. gada paziņojumu, uz kuru atsaucas prasītājas (skat. šo sprieduma 112. punktu). Šajā paziņojumā ir it īpaši noteikts, ka neapmierinošas atbildes no dalībvalsts gadījumā Komisija "sev patur" iespēju izmantot noteiktas pilnvaras (rīkojumu apturēt attiecīgos pasākumus vai pieprasīt iesniegt atbildes un datus, kas nepieciešami, lai izvērtētu atbalsta saderību ar kopējo tirgu), un ir secināts, ka "Komisijas nolūks ir izmantot iepriekš minētās pilnvaras, kad vien ir jāaptur Līguma tiesību normu par valsts atbalstu pārkāpšana". Tādēļ no šo paziņojuma nekādā veidā neizriet, ka formālas Komisijas atbildes neesamība ir līdzvērtīga netiešam lēmumam, ar kuru tiek atzīts, ka attiecīgie pasākumi nav jākvalificē kā atbalsts.

167 Līdz ar to arguments, ka Komisija tika netieši noraidīta 1994. gada sēdē un atzinusi, ka attiecīgie shēmas nebija valsts atbalsta shēmas, ir jānoraida.

168 No iepriekš minētā izriet, ka nav pierādīts, ka pastāv Komisijas lēmums, ar kuru tiek atzīts, ka attiecīgie shēmas nebija valsts atbalsta shēmas to spēkā stāšanās laikā.

169 Tā kā Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta pirmais nosacījums nav izpildīts, attiecīgie pasākumi nevar tikt uzskatīti par pastāvīgu atbalstu šīs tiesību normas nozīmē.

170 Līdz ar to argumenti, kas saistīti ar otro nosacījumu un kuri ir vērsti uz to, lai pierādītu, ka attiecīgie pasākumi kļuva par atbalstu kopējā tirgus attīstībai, nav efektīvi.

171 Katrā ziņā saistībā ar prasītāju argumentiem par Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta otro nosacījumu ir jānorāda, ka tie nevar tikt pieņemti.

172 Būtībā prasītājas apgalvo, ka no Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta un tās ceturtā apsvēruma izriet, ka kopējā tirgus attīstībai jādziedis ir sinonīms politikas attīstībai valsts atbalsta jomā (skat. šo sprieduma 125. punktu).

173 Tomēr ir jānorāda, ka jēdziens "kopējā tirgus attīstība" var tikt saprasts kā attiecīgo pasākuma ietekmētās nozares ekonomiskā un juridiskā konteksta izmaiņas (Tiesas 2006. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 Bečija un *Forum 187/Komisija*, Krājums, I-5479. lpp., 71. punkts). Šādas izmaiņas var it īpaši izrietēt no tirgus, kas sēkotnāji bija slēgti konkurencei, liberalizēšanas (Pirmās instances tiesas 2001. gada 4. aprīļa spriedums T-288/97 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Komisija*, *Recueil*, II-1169. lpp., 89. punkts).

174 Taču šis jēdziens neaptver gadījumu, kad Komisija groza vērtējumu, pamatojoties vienīgi uz stingrāku Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā piemērošanu (iepriekš 173. punkta minētais spriedums lietā Bečija un *Forum 187/Komisija*, 71. punkts). Šajā sakarā ir jāatgādina, ka tas, vai valsts pasākums ir pastāvīgs atbalsts vai jauns atbalsts, nevar būt atkarīgs no Komisijas subjektīvā vērtējuma, un tas ir jānosaka neatkarīgi no Komisijas iepriekšējās administratīvās prakses (iepriekš 153. punkta minētais Pirmās instances tiesas spriedums lietā *Government of Gibraltar/Komisija*, 121. punkts, un 2002. gada 23. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-269/99, T-271/99 un T-272/99 *Diputación Foral de Guipúzcoa u.c./Komisija*, *Recueil*, II-4217. lpp., 80. punkts, un spriedums apvienotajās lietās no T-346/99 līdz T-348/99 *Diputación Foral de Álava u.c./Komisija*, *Recueil*, II-4259. lpp., 84. punkts).

175 No tā izriet, ka vienīgi politikas valsts atbalsta jomā attīstībai konstatēšana pati par sevi nav pietiekama, lai konstatētu "kopīgā tirgus attīstību" Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta

v) apakšpunkta noz?m?, ja valsts atbalsta objekt?vais j?dziens, k? tas ir defin?ts EKL 87. pant?, pats nav groz?ts.

176 Šaj? liet? ar nevienu no pras?t?ju argumentiem par politikas valsts atbalsta jom? att?st?bu nevar pier?d?t “kop?j? tirgus att?st?bu” Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta noz?m?.

177 Lai pamatotu argumentus par politikas valsts atbalsta jom? att?st?bu, pras?t?jas izvirza to, ka 1997. gada 1. decembr? Eiropas Savien?bas Padome pie??ma r?c?bas kodeksu uz??m?jdarb?bas aplikšanai ar nodok?iem (skat. š? sprieduma 126. punktu).

178 Šaj? sakar? Pirm?s instances tiesa nor?da, ka dal?bvalstis uz??m?s pien?kumu pak?peniski izbeigt noteiktus nodok?u pas?kumus, kuri raksturojami k? nev?lami, bet Komisija izteica nodomu p?rbaud?t vai atk?rtoti p?rbaud?t dal?bvalst?s sp?k? esoš?s nodok?u sist?mas, ?emot v?r? noteikumus par valsts atbalstu (r?c?bas kodeksa D un J punkts).

179 Pret?ji tam, ko apgalvo pras?t?jas, šaj? r?c?bas kodeks? netika pazi?ots par valsts atbalsta j?dziena izv?rt?šanas krit?riju groz?šanu un pras?t?jas turkl?t nek?di nepamato savu apgalvojumu šaj? sakar?.

180 Pras?t?jas ar? izvirza 1998. gada pazi?ojumu par nodok?u atbalstu, kur? tika pazi?ots, p?c to dom?m, ka tiks atk?rtoti izv?rt?ti nodok?u sh?mu konkr?tie gad?jumi (skat. š? sprieduma 126. punktu).

181 1998. gada pazi?ojum? par nodok?u atbalstu, kurš liel? m?r? pamatojas uz Tiesas un Pirm?s instances tiesas judikat?ru un kurš sniedz skaidrojumu par EKL 87. un 88. panta piem?rošanu saist?b? ar finanšu pas?kumiem, Komisija tom?r nepazi?o v?rt?šanas krit?riju groz?šanu saist?b? ar nodok?u pas?kumiem, ?emot v?r? EKL 87. un 88. pantu (šaj? sakar? skat. iepriekš 174. punkt? min?to spriedumu liet? *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, 79. punkts, un iepriekš 174. punkt? min?to spriedumu liet? *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, 83. punkts).

182 Turkl?t pras?t?jas uzsver, ka selektivit?tes krit?rijs, ko Komisija piem?roja L?mum? 93/337, atš??r?s no t?, kas tika piem?rots šaj? liet? (skat. š? sprieduma 127. punktu).

183 L?mum? 93/337 Komisija it ?paši uzsv?ra, ka nodok?u pas?kumi attiec?s vien?gi uz noteiktiem uz??mumiem un ka uz noteikt?m darb?b?m šie pas?kumi neattiecs (I?muma III punkts). Apstr?d?tajos gal?gajos I?mumos Komisija pamatoj?s uz atš?ir?gu selektivit?tes krit?riju, kas saist?ts ar minim?lo ieguld?jumu, kurš p?rsniedz noteiktu summu.

184 EKL 87. panta 1. punkt? ir piepras?ts noteikt, vai noteiktas ties?bu sist?mas ietvaros valsts pas?kums dod priekšroc?bas “noteiktiem uz??mumiem vai noteiktai ražošanai” sal?dzin?jum? ar citiem uz??mumiem. Šis ir objekt?vs j?dziens, kas var tikt izv?rt?ts saska?? ar daž?diem selektivit?tes krit?rijiem, bet no t? t?d?? neizriet, ka ir notikušas izmai?as krit?rijos valsts atbalsta selektivit?tes izv?rt?šanai.

185 T?d?? no pras?t?ju izv?rt?tajiem argumentiem nevar secin?t, ka selektivit?tes krit?riji, ko Komisija piem?roja, izv?rt?jot nodok?u sh?mas no EKL 87. panta 1. punkta aspekta, tika groz?ti p?c apstr?d?to nodok?u pas?kumu pie?emšanas (šaj? sakar? skat. iepriekš 174. punkt? min?to spriedumu liet? *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, 79. punkts).

186 Turkl?t, pat ja pras?t?jas b?tu pier?dušas, ka Komisijas izmantotie krit?riji atbalsta kvalific?šanai tika groz?ti, arguments, ka attiec?gie nodok?u pas?kumi bija past?vošs atbalsts,

nevar tikt pieņemts. Nekādā veidā nav ticis pierādīts, ka apgalvotie grozījumi Komisijas izmantotajos selektivitātes kritērijos izrietēja no "kopējā tirgus attīstības" Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta nozīmē. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka šis jēdziens neaptver situāciju, kurā Komisija groza tās vērtējumu, pamatojoties vienīgi uz Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā stingrāku piemērošanu (iepriekš 173. punktā minētais spriedums lietā Bečija un Forum 187/Komisija, 71. punkts).

187 Visbeidzot, saistībā ar Līgumu 2003/755, kuru izvirzīja prasītājas, ir jānorāda, ka tam nav nozīmes šajā lietā. Šajā līgumā apskatītais attiecīgais pasākums bija pastvošs atbalsts, jo tas tika iepriekš paziņots un atļauts, un saistībā ar pastāvīgo pastvošo atbalsta shēmu izvērtēšanu, kas paredzēta EKL 88. panta 1. punktā, Komisija nolēma atkārtoti izvērtēt attiecīgo shēmu. Turklāt saistībā tieši ar Līgumu 2003/755 Tiesa nosprieda, ka jēdziens "kopējā tirgus attīstība" neaptver situāciju, kurā Komisija groza tās vērtējumu, pamatojoties vienīgi uz Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā stingrāku piemērošanu (iepriekš 173. punktā minētais spriedums lietā Bečija un Forum 187/Komisija, 71. punkts). Tādēļ šis līgums nekādā veidā nepamato prasītāju argumentu.

188 Līdz ar to neviens no prasītāju izvirzītajiem elementiem nav tās, ar kuru varētu pierādīt kopējā tirgus attīstību Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta nozīmē.

189 No iepriekš minētā izriet, ka attiecīgās nodokļu shēmas nevar tikt uzskatītas par pastvošu atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta nozīmē.

190 Tādēļ otrā pamata pirmā daļa, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta pārkāpums, ir jānoraida kā nepamatota.

b) Par otro daļu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta pārkāpums

Lietas daļēniņu argumenti

191 Pieņemot, ka Pirmās instances tiesa atsakās atzīt, ka Komisija uzskatīja, ka atbrīvojuma shēmas nebija valsts atbalsts, prasītājas tomēr apgalvo, ka lietas apstākļi pierāda, ka Komisija tās uzskatīja par saderīgu ar kopējo tirgu un tās atbilst Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta nozīmē. Šī tiesību norma it īpaši aptver pasākumus, kas pieņemti pirms tās stāšanās spēkā un pret kuriem Komisija neesot iebildusi.

192 Šajā lietā atāuja izriet no Komisijas 1994. gada 25. maija vēstules un tās turpmākās nostājas. Komisija nesāka oficiālo izmeklēšanas procedūru saskaņā ar Basku iestāžu atbildi saņemšanas uz šo vēstuli, kaut gan tai bija jānoskaidro procedūra, ja tai bija vismazākās šaubas par attiecīgo shēmu saderību ar kopējo tirgu. Turklāt ne Komisijas 2000. gada 3. februāra vēstulē, ne tās 2000. gada 28. novembra lēmumā nebija norādes uz 1994. gadā veikto izvērtēšanu. Papildus tam, neraugoties uz apņemšanos publicēt *Oficiālajā Vēstnesī* nepaziņotos atbalsta pasākumus, tiklīdz tie par tiem ir uzzinājusi, Komisija nepublicēja šādu brīdinājumu pirms iepriekš minētā 2000. gada 28. novembra lēmuma.

193 Komisija, ko atbalsta *Comunidad autónoma de La Rioja*, apgalvo, ka otrā pamata otrā daļa nav pamatota.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 194 Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkt? ir noteikts, ka past?vošs atbalsts ir "at?auts atbalsts, t.i., atbalsta sh?mas un individu?ls atbalsts, ko at??vusi Komisija vai Padome".
- 195 Ir j?atg?dina, ka š? ties?bu norma aptver atbalsta pas?kumus, saist?b? ar kuriem Komisija ir pie??musi l?mumu par to sader?bu.
- 196 Š?dam l?mumam ir oblig?ti j?b?t tiešam l?mumam. Komisijai ir j?lemj par attiec?go pas?kumu sader?bu, ?emot v?r? EKL 87. pant? noteiktos nosac?jumus, un j?pamato š?ds l?mums, piem?rojot EKL 253. pantu.
- 197 Turkl?t, ja tiek apgalvots, ka individu?lie pas?kumi ir pieš?irti, pamatojoties uz iepriekš at?autu sh?mu, Komisijai pirms EKL 88. panta 2. punkt? paredz?t?s proced?ras s?kšanas ir vispirms j?izv?rt?, vai šos pas?kumus aptver attiec?g? sh?ma, un ja t? tos aptver, tad j?izv?rt?, vai tie atbilst nosac?jumiem, kas noteikti l?mum?, kur? tie ir apstiprin?ti. Vien?gi noraidoša secin?juma, kas izdar?ts p?c š?s izv?rt?šanas, gad?jum? Komisija attiec?gos pas?kumus var uzskat?t par jaunu atbalstu. Turpret?, ja ir izdar?ts apstipriņošs secin?jums, Komisijai šie pas?kumi ir j?uzskata par past?vošu atbalstu saska?? ar proced?ru, kas noteikta EKL 88. panta 1. un 2. punkt? (Tiesas 1994. gada 5. oktobra spriedums liet? C?47/91 It?lija/Komisija, *Recueil*, l?4635. lpp., 24.–26. punkts, un 2005. gada 10. maija spriedums liet? C?400/99 It?lija/Komisija, Kr?jums, l?3657. lpp., 57. punkts). Lai noteiktu, vai individu?lie pas?kumi atbilst nosac?jumiem, kas noteikti attiec?g?s sh?mas apstipriņoš? l?mum?, šim apstipriņošajam l?mumam oblig?ti ir j?b?t tiešam.
- 198 Tom?r šaj? liet? ir j?konstat?, ka pras?t?jas savu apgalvojumu pamatošanai neiesniedz nevienu Komisijas l?mumu, ar kuru t? b?tu at??vusi attiec?gos nodok?u pas?kumus, uzskatot tos par sader?giem ar kop?jo tirgu.
- 199 Pras?t?ju arguments, saska?? ar kuru at?auja izriet?ja no 1994. gada 25. maija v?stules, nevar tikt atz?ts. 1994. gada 25. maija v?stul? Sp?nijas Karaliste tiek vien?gi aicin?ta iesniegt apsv?rumus par 1994. gada s?dz?bu un taj? netiek nekas teikts par attiec?go pas?kumu sader?bu ar kop?jo tirgu. Š? v?stule t?d?? nav l?mums at?aut attiec?g?s sh?mas.
- 200 T?pat Komisijas turpm?k? nost?ja nevar tikt uzskat?ta par tiešu akcept?jošo l?mumu. Ne Komisijas atbildes tr?kums p?c Sp?nijas Karalistes 1994. gada 30. septembra apsv?rumu sa?emšanas, ne 1995. gada 18. j?lija v?stule, ko Komisija nos?t?ja s?dz?bas iesniedz?jiem un kur? netiek lemts par attiec?go sh?mu sader?bu (skat. š? sprieduma 26. punktu), nevar b?t l?mums, ar kuru tiek at?autas attiec?g?s nodok?u sh?mas Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta noz?m?.
- 201 Visbeidzot, pras?t?jas izvirza faktu, ka Komisija netika min?jusi 1994. gada s?dz?bas izskat?šanu ne 2000. gada 3. febru?ra v?stul?, ar kuru t? piepras?ja Sp?nijas iest?d?m inform?ciju saist?b? ar 2000. gada 5. janv?ra s?dz?bu (skat. š? sprieduma 32. punktu), ne l?mum? s?kt ofici?lu izmekl?šanas proced?ru. T?s ar? izvirza to, ka *Ofici?laj? V?stnes?* netika public?ti attiec?gie pas?kumi, pret?ji tam, ko Komisija bija ap??musies 1983. gada pazi?ojum? par nelikum?go atbalstu.
- 202 Tom?r neviens elements ne?auj secin?t, ka past?v Komisijas tiešs at?aujošs l?mums Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta noz?m?.
- 203 No t? izriet, ka otr? pamata otr? da?a, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta p?rk?pums, ar? ir j?noraida k? nepamatota.

204 Līdz ar to otrais pamats, ar kuru tiek apgalvots, ka attiecīgās nodokļu shēmas būtu jāuzskata par pastāvīgu atbalsta shēmu, ir jānoraida kā nepamatots.

2. Par trešo pamatu, ar kuru tiek apgalvots procesuālo noteikumu, kas ir piemērojami pastāvīgam atbalstam, pārkāpums

205 Prasītājas, ko atbalsta *Comunidad autónoma del País Vasco*, uzskata, ka tiktāl, ciktāl atbrīvojuma shēmas ir jāuzskata par pastāvīgu atbalstu, ar apstrīdētajiem galīgajiem lēmumiem tiek pārkāpts EKL 88. panta 1. punkts un Regulas Nr. 659/1999 17.–19. pants, jo šie lēmumi tika pieņemti saskaņā ar procedūru par jaunu atbalstu.

206 Pirmās instances tiesa konstatē, ka tiktāl, ciktāl šajā lietā attiecīgās shēmas nevar tikt kvalificētas kā pastāvīgs atbalsts (skat. šo sprieduma 204. punktu), Komisija pamatoti uzskatīja, ka attiecīgās atbalsta shēmas ir jauns atbalsts. To darot, Komisija nav pārkāpusi procesuālos noteikumus, kurus izvirza prasītājas.

207 No tā izriet, ka trešais pamats, ar kuru tiek apgalvots procesuālo noteikumu pārkāpums, ir jānoraida kā nepamatots.

3. Par ceturto pamatu, ar kuru tiek apgalvots EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpums

a) Lietas dalībnieku argumenti

208 Prasītājas norāda, ka atbilstoši Komisijas sniegtajam norādēm apstrīdētajos galīgajos lēmumos atbrīvojuma shēmas nav "ieguldījumu vai nodarbinātības atbalsts, [jo] par pamatu attiecīgajam atbalstam nav ieguldījuma apjoms, darbavietu skaits vai ar tām saistītās darbaspēka izmaksas, bet gan ar nodokli apliekamā bāze".

209 Prasītājas neatzīst, ka ir nepieciešama šāda saikne, un apstrīd, ka attiecīgās shēmas ir darbības atbalsts vienīgi tādēļ, ka saņēmēju uzņēmumu ienākuma nodoklis ir samazināts. Šāda samazinājuma pastāvīšana nevar būt pietiekams iemesls, lai noliegtu, ka atbrīvojuma shēmu ir ieguldījumu atbalsta vai darbavietu radīšanas atbalsta raksturs.

210 Prasītājas uzskata, ka Komisija apstrīdētajos galīgajos lēmumos ir atzinusi, ka attiecīgās shēmas veicina jaunu uzņēmumu dibināšanu. Turklāt iepriekš minētā prasība, saskaņā ar kuru atbalsta shēmas var tikt klasificētas kā ieguldījumu atbalsts vienīgi, ja tās ir izteiktas procentos no ieguldījuma, kā tāda neparedz 1978. gada paziņojumu par valsts reģionālā atbalsta shēmu. Atbalsta summas izteikšana procentos no ieguldījuma kalpo vienīgi tam, lai noteiktu, vai attiecīgais atbalsts nepārsniedza atbalsta maksimālo summu, kas atļauta reģionā. Tomēr Komisijai būtu bijis jāatsaucas uz 1978. gada paziņojumu, jo tas noteica Komisijas nostāju laikā, kad tika pieņemtas attiecīgās atbrīvojuma shēmas. Komisija nevar, nepārkāpjot tiesiskās pārvaldības principu, pamatoties uz 1998. gada pamatnostādņu. *Comunidad autónoma del País Vasco* piekrīt šim viedoklim.

211 Katrā ziņā prasītājas uzskata, ka attiecīgās atbrīvojuma shēmas bija atbalsts darbavietu radīšanai. Būtībā to saņemšana bija pakāpta tam, ka ir jāizveido vismaz desmit darbavietas un jāuztur šo darbavietu vidējais skaits šajā lēmuma desmit gadus. Turklāt faktam, ka attiecīgās atbalsta shēmas netika izteiktas procentos no darbaspēka izmaksām, vienīgi bija nozīme 1978. gada paziņojumā, lai aprēķinātu, vai atbalsts atbilda atļautajai intensitātei.

212 Komisija, ko atbalsta *Comunidad autónoma de La Rioja*, līdz atcēl ceturto pamatu.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

213 Pirmkārt, prasītājas izvirza tiesiskās drošības principa pārkāpumu, jo Komisija piemēroja 1998. gada pamatnostādnes, kas tika pieņemtas vēlāk nekā attiecīgās 1993. gada nodokļu tiesību normas.

214 Vispirms ir jāatgādina, ka Komisijai ir saistošas pamatnostādnes vai paziņojumi, ko tā pieņem valsts atbalsta kontroles jomā, tiklīdz tie neatkāpjās no Līguma noteikumiem (Tiesas 2002. gada 26. septembra spriedums lietā C-351/98 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-8031. lpp., 53. punkts).

215 Pēc tam ir jānorāda, ka 1998. gada pamatnostādņu 6.1. punkts ir paredzēts, ka "Komisija izvērtēs reģionālā atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, pamatojoties uz šīm pamatnostādņām, tiklīdz tās ir pieņemtas". Tādēļ no 1998. gada pamatnostādņu izriet, ka to piemērošana no to spēkā stāšanās brīža aptver situācijas pirms to stāšanās spēkā. Līdz ar to 1998. gada pamatnostādnes piemērošana šajā lietā nav tāda, ar kuru tiktu pārkāpts tiesiskās drošības princips.

216 Ir taīsnība, ka 6.1. punkts ir paredzēta atruna, saskaņā ar kuru "atbalsta projekti, kas paziņoti pirms šo pamatnostādņu nosaukšanas dalībvalstīm, tiek novērtēti, pamatojoties uz to paziņošanas laiku spēkā esošajiem kritērijiem".

217 Tomēr nav šķēršļa par to, ka attiecīgās atbalsta shēmas šajā lietā tika īstenotas bez to paziņošanas.

218 Tādēļ šīs atbalsta shēmas nevar tikt pielīdzinātas "atbalsta projektiem, kas paziņoti pirms [1998. gada pamatnostādņu] paziņošanas dalībvalstīm", minētās atrunas nozīmē, kas tādēļ nav piemērojama šajā lietā.

219 Katrā ziņā ir jānorāda, ka, pat ja varētu uzskatīt, pat ja varētu tikt pierādīts, ka varēja būt noticis pārkāpums 1998. gada pamatnostādņu piemērošanā, tad tas apstrīdēto lēmumu nelikumību un tādējādi tā atcelšanu izraisītu tikai tad, ja šis pārkāpums varētu ietekmēt tā saturu. Ja tiktu pierādīts, ka, nepastāvot šim pārkāpumam, Komisija būtu nonākusi pie identiska rezultāta, jo attiecīgais trūkums katrā ziņā nevarēja ietekmēt apstrīdēto lēmumu saturu, apstrīdētie lēmumi nav jāatceļ (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2007. gada 12. septembra spriedumu lietā T-25/04 *González y Díez/Komisija*, Krājums, II-3121. lpp., 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

220 Šajā lietā prasītājas apgalvo, ka, pirmkārt, ieguldījumu atbalsta definīcija, koda tā ir noteikta 1998. gada pamatnostādņu un koda to Komisija ir piemērojusi apstrīdētajos galīgajos lēmumos, nebija paredzēta 1978. gada paziņojumā par valsts reģionālo atbalstu un, otrkārt, ka Komisija nepamatoti atteicās uzskatīt atbrīvojuma shēmas par nodarbinātības atbalstu.

221 Tomēr ir jākonstatē, ka prasītājas nav iesniegušas nevienu elementu, kas ļautu secināt, ka attiecīgās shēmas atbilst 1978. gada paziņojuma par valsts reģionālo atbalstu nosacījumiem (skat. šo sprieduma 10. punktu) un ka šo paziņojuma piemērošana būtu izraisījusi atšķirīgu attiecīgo nodokļu shēmu kvalificēšanu. Konkrēti, gan no 1998. gada pamatnostādņu, gan no 1978. gada paziņojuma par valsts reģionālo atbalstu izriet, ka darbības atbalsts principā nevar tikt atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo tas pats pēc savas būtības var negatīvi ietekmēt tirdzniecības apstākļu pretējā kopējā interesēm. Turklāt 1978. gada paziņojumā par valsts reģionālo atbalstu nav definēts darbības atbalsts, ieguldījumu atbalsta vai nodarbinātības atbalsta jēdziens, kas būtu pretrunā Komisijas veiktajai interpretācijai šajā lietā. Tātad 1978. gada paziņojumā ir noteikta šo atbalsta diferencēšana

maksimālā robeža, kas izklāstā procentos no sēkotnājā ieguldījuma un Eiropas norīdinātā vienības par darbavietu, kas radīta ar sēkotnājo ieguldījumu (skat. šo sprieduma 10. punktu), par kuru nav pierādīts, ka tā tika ņemta vērā attiecīgās nodokļu shēmas šajā lietā.

222 Līdz ar to, pat ja 1998. gada pamatnostādņu piemērošana 1978. gada paziņojuma par valsts reģionālo atbalstu vietā var tikt uzskatīta par kļūdu, tam katrā ziņā nebūtu ietekmes uz apstrādāto galīgā lēmumu saturu tādā ziņā, lai tos varētu uzskatīt par nelikumīgiem.

223 Otrkārt, saistībā ar prasītāju argumentu, ar kuru tiek apstrādāts Komisijas vērīgums saistībā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, Pirmās instances tiesa atgādina, ka Komisija minētās tiesību normas piemērošanā ir plaša rīcības brīvība, kuras ierobežošana ietver sarežģītus ekonomiskus un sociālus vērīgumus, kas jāveic Kopienas kontekstā (Tiesas 1987. gada 24. februāra spriedums lietā 310/85 *Deuffel/Komisija*, *Recueil*, 901. lpp., 18. punkts). Tiesas kontrole, ko piemēro šīs rīcības brīvības izmantošanai, aprobežojas ar pārbaudi, vai Komisija ievērojusi procesuālo normas un izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, kā arī vai norādītie fakti ir precīzi un nav kļūdas tiesību piemērošanā, nav acīmredzamas kļūdas fakti vērīgums vai pilnvaru nepareizas izmantošanas (Tiesas 1996. gada 29. februāra spriedums lietā C-56/93 *Bečija/Komisija*, *Recueil*, I-723. lpp., 11. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-372/97 *Itālija/Komisija*, *Recueil*, I-3679. lpp., 83. punkts; iepriekš 68. punktā minētais spriedums lietā *Demesa*, 273. punkts).

224 Šajā lietā Komisija apstrādātajos galīgajos lēmumos uzskatīja, ka attiecīgās nodokļu shēmas, kurās bija paredzēts atbrīvojums no sabiedrību ienākumu nodokļa, daļēji atbrīvo saņēmējus uzņēmumus no ienākumu nodokļa un tās var raksturot kā darbības atbalstu.

225 Ir jāuzskata, ka, tā darot, Komisija nav pieņēmusi acīmredzamu kļūdu vērīgums.

226 Būtībā darbības atbalsts, proti, atbalsts, ar ko paredzēts uzņēmumu atbrīvot no izmaksām, kuras tam parasti būtu jāsedz saistībā ar ikdienas pārvaldību vai parastu darbību, principā rada konkurences apstākļu izkropojumu (Tiesas 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-156/98 *Vācija/Komisija*, *Recueil*, I-6857. lpp., 30. punkts; Pirmās instances tiesas 1995. gada 8. jūnija spriedums lietā T-459/93 *Siemens/Komisija*, *Recueil*, II-1675. lpp., 48. punkts, un 2003. gada 27. novembra spriedums lietā T-190/00 *Regione Siciliana/Komisija*, *Recueil*, II-5015. lpp., 130. punkts). No 1998. gada pamatnostādņu ar izrieti, ka darbības atbalsts ir paredzēts uzņēmuma kārtojo izmaksu samazināšanai (skat. šo sprieduma 14. punktu).

227 Tomēr tas arī attiecas uz nodokļu shēmas šajā lietā. Šajā sakarā no *Normas Forales* Nr. 18/1993, Nr. 5/1993 un Nr. 11/1993, kurās ir paredzēti atbrīvojumi no sabiedrību ienākumu nodokļa, izriet, ka pienākums veikt minimālo ieguldījumu un radīt minimālo skaitu darbavietu ir viengabals nosacījumi piekūvei atbalsta shēmai, kas nepieciešami, lai saņemtu nodokļu atbrīvojumus (skat. šo sprieduma 18. punktu). Ja šie nosacījumi ir izpildīti, atbalsta lielums ir atkarīgs no pozitīvās nodokļa bāzes, kas atbilst izmantošanas rezultātam, nevis ieguldījuma summai. Neraugoties uz nosacījumu par minimālo ieguldījumu un minimālo darbavietu skaita radīšanu, atbrīvojumi no nodokļiem tiek aprēķināti, pamatojoties uz sabiedrību ieņēmumiem un nevis atkarībā no ieguldījumu lieluma vai radīto darbavietu skaita. Tādēļ šie atbrīvojumi it īpaši nav saistīti ar ieguldījumu 1998. gada pamatnostādņu nozīmē (skat. šo sprieduma 15. punktu).

228 Tādēļ Komisija pamatoti uzskatīja, ka attiecīgā atbrīvojumi no nodokļiem, kas atbrīvo uzņēmumus no izdevumiem, kuri tiem principā būtu jāsedz, bija darbības atbalsts un tas nebija ieguldījumu atbalsts vai nodarbinātības atbalsts.

229 Šajā sakarā prasītājas neizvirza nevienu elementu, ar kuru varētu pierādīt Komisijas pieļauto acīmredzamu kļūdu vērīgums, kura interpretācija ir saskaņā ar EKL 87. pantu un ar

netrauc?tas konkurences m?r?i, kurš ir noteikts šai ties?bu normai.

230 No t? izriet, ka ceturtais pamats, ar kuru tiek apgalvots EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta p?rk?pums, ir j?noraida.

4. Par piekto pamatu, ar kuru tiek apgalvots procesu?ls p?rk?pums, tiesisk?s droš?bas principa, labas p?rvald?bas principa, tiesisk?s pa??v?bas principa un vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pums

231 Pras?t?jas un personas, kas iest?juš?s liet? to atbalstam, pak?rtoti l?dz atcelt pien?kumu atg?t atbalstu, kas noteikts apstr?d?to gal?go l?mumu 3. pant?. Lai pamatotu savus pras?jumus, t?s vispirms izvirza procesu?lo p?rk?pumu. P?c tam t?s apgalvo, ka ir noticis tiesisk?s droš?bas principa, labas p?rvald?bas principa tiesisk?s pa??v?bas principa un vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pums.

a) Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots procesu?ls p?rk?pums

Lietas dal?bnieku argumenti

232 Pras?t?jas s?dzas, ka Komisija ne??ma v?r? Sp?nijas Karalistes apsv?rumus, ko t? iesniedza saist?b? ar ofici?lo izmekl?šanas proced?ru. T?s apgalvo, ka ar 2001. gada 17. septembra v?stuli, ar kuru tika sniegta atbilde uz trešo personu apsv?rumiem, Sp?nijas Karaliste izvirz?ja argumentu, kas pamatots ar tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bu, lai apstr?d?tu iesp?ju atg?t jau izmaks?tu atbalstu. Pras?t?jas uzskata, ka Komisija nepamatoti uzskat?ja, ka apsv?rumi netika iesniegti noteiktaj? termi??. P?c to dom?m, š?da Komisijas attieksme var izrais?t dal?bvalsts ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pumu. T?s piebilst, ka š?da r?c?ba neliedz Pirm?s instances tiesai veikt kontroli.

233 Komisija neatz?st šo argumentu.

Pirm?s instances tiesas v?rt?jums

234 Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkt? ir paredz?ts, ka l?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru Komisija aicina attiec?go dal?bvalsti un citas ieinteres?t?s personas iesniegt apsv?rumus noteikt? termi??, kas parasti nep?rsniedz vienu m?nesi un ko Komisija var pagarin?t. Regulas Nr. 659/1999 6. panta 2. punkt? ir paredz?ts, ka sa?emtie apsv?rumi tiek nos?t?ti attiec?gajai dal?bvalstij, kas var atbild?t uz šiem apsv?rumiem noteikt? termi??, kas parasti nep?rsniedz vienu m?nesi un ko Komisija var pagarin?t (skat. š? sprieduma 6. punktu).

235 Šaj? liet? ir j?atg?dina, ka saska?? ar Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punktu 2000. gada 28. novembra l?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru Sp?nijas iest?des tika aicin?tas iesniegt savus apsv?rumus, ko t?s izdar?ja 2001. gada 5. febru?r?. P?c tam ar 2001. gada 17. septembra v?stuli Sp?nijas iest?des atbild?ja uz trešo personu apsv?rumiem un iesniedza argumentus par tiesisko pa??v?bu, kas izkl?st?ti da?? ar nosaukumu "Papildu apsv?rumi: tiesisk? pa??v?ba iest?jas pret l?mumu atg?t atbalstu".

236 Apstr?d?tajos l?mumos Komisija uzskat?ja, ka šie papildu apsv?rumi, ar kuriem tika papildin?ti 2001. gada 5. febru?r? izkl?st?tie apsv?rumi, nebija j??em v?r?, jo Komisija tos nesa??ma viena m?neša termi?a ietvaros, kas noteikts Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkt?.

237 Pras?t?jas uzskata, ka, š?di r?kojoties, Komisija p?rk?pa attiec?g?s dal?bvalsts ties?bas uz aizst?v?bu.

238 Vispirms ir j?atg?dina, ka ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pums p?c savas b?t?bas ir subjekt?vs

p?rk?pums (skat. Pirm?s instances tiesas 2004. gada 8. j?lija spriedumu apvienotaj?s liet?s T?67/00, T?68/00, T?71/00 un T?78/00 *JFE Engineering u.c./Komisija, Kr?jums, II?2501. lpp., 425. punkts* un taj? min?t? judikat?ra), kurš t?d?? ir j?izvirza attiec?gajai dal?bvalstij pašai (šaj? sakar? skat. Pirm?s instances tiesas 2004. gada 8. j?lija spriedumu liet? T?198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau/Komisija, Kr?jums, II?2717. lpp., 203. punkts*).

239 T?d?? pras?t?jas šaj? liet? nevar izvirz?t iebildumu par attiec?g?s dal?bvalsts, šaj? gad?jum? Sp?nijas Karalistes, ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pumu.

240 Otrk?rt, pat ja pras?t?j?m b?tu ties?bas izvirz?t š?du iebildumu, Pirm?s instances tiesa to nevar?tu apmierin?t.

241 J?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru ties?bu uz aizst?v?bu iev?rošanas princips prasa nodrošin?t attiec?gajai dal?bvalstij iesp?ju izteikt savu viedokli par apsv?rumiem, ko saska?? ar EKL 88. panta 2. punktu iesniegušas ieinteres?t?s treš?s personas un uz ko Komisija ir paredz?jusi pamatoties sav? l?mum?, un ka tad, ja dal?bvalstij nav tikusi dota iesp?ja sniegt savus koment?rus par šiem apsv?rumiem, Komisija nevar iek?aut min?tos apsv?rumus l?mum? pret šo valsti. Tom?r, lai š?da ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?puma d?? l?mums tiktu atcelts, ir j?pier?da, ka min?t? p?rk?puma neesam?bas gad?jum? proced?ras izn?kums var?tu b?t bijis cit?ds (Tiesas 1987. gada 11. novembra spriedums liet? 259/85 Francija/Komisija, *Recueil*, 4393. lpp., 12. un 13. punkts, un Tiesas 1990. gada 14. febru?ra spriedums liet? C?301/87 Francija/Komisija, *Recueil*, l?307. lpp., 29.–31. punkts).

242 Šaj? liet? pras?t?jas p?rmet Komisijai tieši to, ka t? netika ??musi v?r? Sp?nijas Karalistes 2001. gada 17. septembra v?stul? ietvertos apsv?rumus, kas bija atbilde uz ieinteres?t?s treš?s personas, proti, Larjohas *Unión General de Trabajadores*, l?gumu, ka nepamatoti pieš?irtais atbalsts ir j?atg?st.

243 Tom?r ir j?nor?da, ka apstr?d?tie l?mumi netika balst?ti uz iepriekš min?to l?gumu.

244 R?kojums atg?t atbalstu, kurš ietverts katra apstr?d?t? l?muma 3. pant?, lo?iski, oblig?ti un ekskluz?vi izriet no fakta, ka Komisija vispirms konstat?ja, ka attiec?gais atbalsts ir nelikum?gs un nav sader?gs ar kop?jo tirgu.

245 Turkl?t ir j?konstat?, ka pras?t?jas nor?da vien?gi uz procesu?lo p?rk?pumu, pat neapgalvojot un *a fortiori* nepier?dot, ka š?da p?rk?puma neesam?bas gad?jum? proced?rai var?ja b?t bijis atš?ir?gs rezult?ts.

246 No iepriekš min?tajiem apsv?rumiem izriet, ka iebildums par attiec?g?s dal?bvalsts ties?bu uz aizst?v?bu p?rk?pumu ir j?noraida.

b) Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesisk?s droš?bas principa, labas p?rvald?bas principa, tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas principa un vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pums

Lietas dal?bnieku argumenti

247 Pras?t?jas un lietas dal?bnieki, kas iest?jušies liet? to atbalstam, uzskata, ka Komisija rad?ja pras?t?j?m un sa??m?jiem pamatotu pa??v?bu, ka attiec?gie finanšu pas?kumi bija “likum?gi saska?? ar Kopienu ties?b?m” un ka netiks izdots r?kojums tos atmaks?t.

248 Prasītājas precīz, ka, pat ja ir pierādīta nepazīstamība atbalsta pastāvīgā, tā saņemtajai var izmuma gadījumos pamatoties uz tiesisko pārvērtību. *Confesbask* turklāt uzskata, ka tirgus dalībnieku tiesiskā pārvērtība par vispārīgo noteikumu, ar kuriem tiek noteikti nodokļu pasākumi, "likumība" var tikt droši atzīta nekā tad, kad atbalsts izriet no individuāliem pasākumiem.

249 Šajā sakarā, pirmkārt, tās apgalvo, ka Komisijas 1994. gada 25. maija vēstule un tās turpmākā attieksme tās ir pārliecinājusi par attiecīgo shēmu atbilstību Kopienas tiesībām.

250 Komisija šajā vēstulē brīdina, ka tā varētu sīki procedūru saskaņā ar EKL 88. panta 2. punktu, ja tā nesaņem apmierinošu atbildi uz tās pieprasījumu pārcelt informāciju. Tomēr prasītājas apgalvo, ka Komisija nesaka šo procedūru pārcelt Basku iestāžu atbildes saņemšanas. Turklāt tikai *Comunidad autónoma de La Rioja* piedalījās sanāksmēs ar "Spānijas iestādi", ko Komisija minēja 1995. gada 18. jūlijā vēstulē. Valsts iestādes un Basku iestādes tajās netika piedalījušas. Līdz ar to, neveicot pasākumus, kas pierādītu, ka tā turpina analizēt atbrīvojuma shēmas, un sīkot oficiālo izmeklēšanas procedūru tikai 2000. gada 28. novembrī, Komisija, tāpat kā šai starplaikā noticē, ka Basku iestāžu atbilde, kas tika nosūtīta 1994. gada septembrī, bija apmierinoša un ka attiecīgās shēmas vai nu nebija valsts atbalsts, vai nu bija, kā tas varētu būt, atbalsts, kas ir saderīgs ar kopēju tirgu.

251 Prasītājas un *Comunidad autónoma del País Vasco* itāļi norāda, ka Komisijai bija jāpieņem lēmums saprātīgā termiņā. Tiesa 1987. gada 24. novembra spriedumā lietā 223/85 RSV /Komisija (*Recueil*, 4617. lpp.) nosprieda, ka 26 mēnešu termiņš, lai pieņemtu lēmumu saistībā ar oficiālu izmeklēšanas procedūru, nav pieņemams, un tas saskaņā ar tiesiskās pārvērtības principa piemērošanu padarīja par neiespējamu jau izmaksēt atbalsta atgāšanu. Šis judikatūra turklāt ir ietekmējusi Komisijas praksi un prasītājas šajā sakarā ar apgalvo, ka ir pārskatījis viennozīmīgas attieksmes principus. Turklāt Komisijai arī bija pienācīgi jātrīvē iepriekšējais izskatīšana. Šis pienākuma stingra ieviešana ir vēl jo būtiskāka, tā kā nav lielu grūtību, kas būtu saistītas ar lēmumiem sīkt oficiālo izmeklēšanas procedūras, jo tajos tiek ietverti vienīgi provizoriski vērtējumi. Visbeidzot, apstāklis, ka atbalsts nebija pazīstams, neatbrīvo Komisiju no pienākuma sīkt oficiālo izmeklēšanas procedūru bez kavēšanām. Tiesiskās drošības prasība iestājas pret to, ka Komisija varētu nebeidzami atlikt šo pilnvaru izmantošanu šādos apstākļos.

252 Šajā lietā lēmums sīkt oficiālo izmeklēšanas procedūru tika pieņemts 79 mēnešus pārcelt tam, kad Komisija 1994. gada 28. aprīlī pabeidza 1994. gada sēdē. Šāds iepriekšējais izskatīšanas ilgums ir nesamērīgs. Ēmot vērā šo perioda ilgumu, atbalsta atgāšana būtu ar pretrunā labas pārvaldības principam.

253 Turklāt šajā lietā no 1994. gada 25. maija vēstules izriet, ka Komisijai bija visa nepieciešamā informācija, lai pieņemtu lēmumu, no 1994. gada 28. aprīļa, kad tika reģistrēta 1994. gada sēdē. Papildus tam – Komisija 1996. gada 19. janvārī vēstulē netika pieprasījusi nekādu konkrētu informāciju no Spānijas iestādi un prasītājas iesniedz vēstuli, kas uzdrukāta uz Basku valdības veidlapas, nav parakstīta un ir datēta ar 1996. gada 5. februāri, un saistībā ar kuru tās apgalvo, ka šī vēstule ir atbilde uz Komisijas 1996. gada 19. janvārī vēstuli. Šajā vēstulē ir uzsvērts attiecīgo pasākumu vispārīgais raksturs un norādīts fakts, ka šo pasākumu adresāti ir visi izņēmumi, kurus var skatīt *Normas Forales*. Turklāt lēmums sīkt oficiālo izmeklēšanas procedūru netika minēts, ka Spānijas iestādes būtu kavējušas šajā stadijā ar pieprasītās informācijas nosūtīšanu. Turklāt Komisija nevarēja pamatoties slēpties aiz vajadzības veikt citu nodokļu shēmu iepriekšēju izskatīšanu, jo saskaņā ar judikatūru nav atļauts ēmt vērā vienkāršus administratīvos rīkus apsūdzējumus. Visbeidzot, Komisija apstrīdējās galīgajos lēmumos atzina, ka nebija jāanalizē nodokļu shēmu "faktiskā ietekme" vispārīgās atbalsta shēmas izvērtēšanas ietvaros.

254 Otrkārt, prasītājam norāda, ka Komisija netika publicējusi brīdinājumu *Oficiālajā Vēstnesī*, neraugoties uz 1983. gada paziņojumu par nelikumīgo atbalstu, kurā ir precīzts, ka tā šādi rīkojas, līdzko tā uzzina par nelikumīga atbalsta pasākumiem.

255 Treškārt, prasītājam apgalvo, ka no Komisijas lēmumu pieņemšanas prakses izriet, ka pat nepaziņota atbalsta gadījumos, kad iepriekšējās izskatīšanas ilgums ir pārsniedzis saprātīgu laika posmu, Komisija nav pieprasījusi atbalsta atgāšanu. Prasītājam it īpaši norāda uz noteiktiem individuāliem Komisijas lēmumiem (Komisijas 1990. gada 25. jūlija Lēmums 92/329/EEK par atbalstu, ko Itālijas valdība piešķirusi oftalmoloģijas produktu ražotājam (*Industrie ottiche riunite – IOR*) (OV 1992, L 183, 30. lpp.), un Komisijas 2001. gada 8. maija Lēmums 2002/15/EK par valsts atbalstu, ko Francija piešķir sabiedrībai “Bretagne Angleterre Irlande” (“BAI3” vai “Brittany Ferries”) (OV 2002, L 12, 33. lpp.)), un uz Komisijas lēmumiem par koordinācijas centriem (it īpaši Komisijas 2002. gada 22. augusta Lēmums 2003/81/EK par valsts atbalsta shēmu, ko Spānijas Karaliste piemēro attiecībā uz “Biskajas koordinācijas centriem” (OV 2003, L 31, 26. lpp.), Komisijas 2002. gada 5. septembra Lēmums 2003/512/EK par atbalsta shēmu, ko Vācija īstenojusi par labu kontroles un koordinācijas centriem (OV 2003, L 177, 17. lpp.), Komisijas 2002. gada 16. oktobra Lēmums 2003/438/EK par valsts atbalsta shēmu C 50/2001 (ex NN 47/2000) – Finansēšanas sabiedrības – ko īstenojusi Luksemburga (OV 2003, L 153, 40. lpp.), Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmums 2004/76/EK par valsts atbalsta shēmu, ko Francija īstenojusi par labu vispārīgām telpām un loģistikas centriem (OV 2004, L 23, 1. lpp.), Komisijas 2003. gada 24. jūnija Lēmums 2004/77/EK par atbalsta shēmu, ko Beļģija īstenojusi nodokļu shēmas formā, kas piemērojama *US Foreign Sales Corporations* (OV 2004, L 23, 14. lpp.)). Tās arī norāda uz Komisijas 2000. gada 31. oktobra Lēmumu 2001/168/EOTK par Spānijas likumiem par sabiedrību ienākuma nodokli (OV 2001, L 60, 57. lpp.). Tās tādēļ apgalvo, ka šāji lietā tika pārskatīti vienlīdzīgās attieksmes princips.

256 Visbeidzot, *Confebask* uzskata, ka Komisija veica grozījumu dalībvalstu nodokļu sistēmā vārtīšanai, pieņemot 1998. gada paziņojumu par nodokļu atbalstu. Šajā sakarā no pirmā gadsimta ziņojuma par šo paziņojuma īstenošanu (COM(1998) 595, galīgā redakcija), ka Komisijas mērķis bija “precīzā noteikumu par valsts atbalstu, kas saistīts ar uzņēmumu aplikšanu ar tiešajiem nodokļiem”, piemērošanu. *Confebask* arī uzsver, ka pamata, ar kuru tika apgalvots tiesiskās pārvērtības aizsardzības principa pārkāpums, noraidīšana iepriekš 70. punktā minētajā spriedumā lietā *Demesa un Territorio Histórico de Álava*/Komisija, neliedz atcelt pieņemto atbalstu, kas jau piešķirts attiecīgajai lietai.

257 Komisija, ko atbalsta *Comunidad autónoma de La Rioja*, līdz noraidīt šo iebildumu.

Pirmās instances tiesas vārtījums

– Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās drošības principa un labas pārvaldības principa pārkāpums saistībā ar iepriekšējās izskatīšanas ilgumu

258 Prasītājam apgalvo, ka, sākot oficiālo izmeklēšanas procedūru tikai 2000. gada 28. novembrī, proti, 79 mēnešus pēc 1994. gada sēdības reģistrēšanas, Komisija pārsniedza iepriekšējās izskatīšanas procedūras saprātīgo ilgumu un tādēļ pārkāpa tiesiskās drošības principu un labas pārvaldības principu.

259 Pirmās instances tiesa atgādina, ka 1994. gada sēdības laikā un līdz Regulas Nr. 659/1999 pieņemšanai Komisijai nebija saistoši nekādi noteikti termiņi. Lai ievērotu tiesiskās drošības pamatprasību, Komisijai tomēr bija jācenšas neatlikt izmantot savas pilnvaras uz nenoteiktu laiku (skat. 2002. gada 24. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 140. punkts, un 2006.

gada 23. februāra spriedumu apvienotajās lietās C?346/03 un C?529/03 *Atzeni* u.c., Kr?jums, I?1875. lpp., 61. punkts).

260 Tikt?l, cikt?l Komisijai ir ekskluz?va kompetence valsts atbalsta sader?bas ar kop?jo tirgu izv?rt?šanai, Komisijai ir pien?kums labas L?guma pamatnoteikumu attiec?b? uz valsts atbalstu p?rvald?bas interes?s veikt r?p?gu un objekt?vu s?dz?bas par atbalsta nesader?bu ar kop?jo tirgu izskat?šanu. No t? izriet, ka Komisija nevar uz nenoteiktu laiku atlikt to valsts pas?kumu iepriekš?ju izskat?šanu, par kuriem iesniegta s?dz?ba. Tas, vai s?dz?bas izskat?šanas ilgums ir bijis sapr?t?gs, ir nov?rt?jams, ?emot v?r? katras lietas konkr?tos apst?k?us un it ?paši t?s kontekstu, da?d?s procesu?l?s stadijas, kas Komisijai j?iev?ro, un lietas sare?ž?t?bu (Pirm?s instances tiesas 2006. gada 10. maija spriedums liet? T?395/04 *Air One*/Komisija, Kr?jums, II?1343. lpp., 61. punkts).

261 Šaj? liet? nav str?da par to, ka Komisija zin?ja par attiec?gaj?m atbalsta sh?m?m no 1994. gada s?dz?bas, kas re?istr?ta 1994. gada 28. apr?l?. Nav str?da ar? par to, ka 2000. gada 28. novembr? Komisija pazi?oja Sp?nijas iest?d?m savu l?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru saist?b? ar attiec?gaj?m atbr?vojuma no nodok?a sh?m?m.

262 Termi?š, kas var tikt uzskat?ts par gar?ku par sešarpus gadiem, pag?ja no br?ža, kad Komisija uzzin?ja par attiec?gaj?m atbalsta sh?m?m, l?dz ofici?l?s izmekl?šanas proced?ras s?kšanai saist?b? ar š?m sh?m?m.

263 Tom?r, pirmk?rt, ir j?nor?da, ka saist?b? ar attiec?gajiem nodok?u pas?kumiem Komisijai bija padzi?in?ti j?izv?rt? Sp?nijas ties?bu akti. S?dz?bas iesniedz?jiem adres?taj? 1995. gada 18. j?lija v?stul? Komisija t?d?j?di preciz?ja, ka t? turpin?ja veikt anal?zi saist?b? ar Sp?nijas nodok?u sist?mu un dal?bvalst?s sp?k? esošaj?m nodok?u autonomijas sist?m?m, taj? paš? laik? it ?paši ?emot v?r? da?d?s dal?bvalst?s notiekošo feder?lo att?st?bu. T? nor?d?ja, ka Komisijas dienesti apkopo nepieciešamos datus un "ka tas ietver iev?rojamo v?kšanas un anal?zes darbu". Kaut gan veicam?s izv?rt?šanas sare?ž?t?ba pati par sevi nav t?da, kas pamatotu iepriekš?j?s izskat?šanas garumu šaj? liet?, t? tom?r ir elements, kas ir j??em v?r?.

264 Otrk?rt, ir j?konstat?, ka proced?ras ilgums liel? m?r? ir attiecin?ms uz Sp?nijas iest?d?m.

265 Uz 1996. gada 19. janv?ra v?stuli, kur? Komisija piepras?ja Sp?nijas iest?d?m inform?ciju par attiec?go pas?kumu sa??m?jiem, netika sniegta atbilde.

266 Šaj? sakar? Komisija pamatoti piepras?ja inform?ciju. Šaj? liet? attiec?go atbr?vojumu no nodok?a pieš?iršana bija, pirmk?rt, ierobežota laik?, jo vien?gi sabiedr?bas, kas bija dibin?tas pirms 1994. gada 31. decembra, var?ja tos sa?emt, un, otrk?rt, pak?auta viet?j?s vald?bas deput?tu padomes at?aujai p?c tam, kad tika p?rbaud?ta atbilst?ba nosac?jumiem (skat. š? sprieduma 18. punktu). L?dz ar to no l?muma par attiec?go atbr?vojumu no nodok?a sader?guma aspekta jaut?jumam par sa??m?jiem var?ja b?t liela noz?me, it ?paši saist?b? ar attiec?g? pas?kuma apjomu.

267 Tom?r vien?g? v?stule, kuru Sp?nijas iest?des ofici?li adres?ja Komisijai, ir 1994. gada 30. septembra v?stule, kur? b?t?b? ir uzsv?rts, ka attiec?gajiem pas?kumiem ir visp?r?js raksturs, un kur? tiek apstr?d?ta to kvalific?šana par valsts atbalstu.

268 T?d?? ir j?konstat?, ka uz Komisijas 1996. gada 19. janv?ra jaut?jumu par attiec?go sh?mu ?stenošanu un to sa??m?jiem netika sniegta atbilde, kaut gan Sp?nijas iest?des ar 1996. gada 19. februāra v?stuli un 21. marta v?stuli bija l?gušas termi?a pagarin?jumu, lai uz šo jaut?jumu atbild?tu (skat. š? sprieduma 29. punktu).

269 Prasītājas patiešm iesniedz vēstuli, kas uzdrukāta uz Basku valdības veidlapas, nav parakstīta, ir datēta ar 1996. gada 5. februāri, un par kuru tās apgalvo, ka tā ir atbilde uz Komisijas 1996. gada 19. janvāra vēstuli. Tās tomēr nesniedz nekādus pierādījumus par to, ka šī atbilde tika oficiāli nosūtīta Komisijai, kas apgalvo, ka to nav saņēmusi.

270 Turklāt ar 1996. gada 19. februāra vēstuli un 21. marta vēstuli Spānijas Karaliste lūdz Komisiju pagarināt termiņu atbildes sniegšanai uz 1996. gada 19. janvāra vēstuli (skat. šī sprieduma 29. punktu); šis lūgums apstiprina Komisijas apgalvojumu, ka lūdz tai netika nonākusi nekāda atbilde uz tās jautājumiem. Turklāt ir jākonstatē, ka katrā ziņā 1996. gada 5. februāra vēstules saturs, kurā ir izklāstīti, ka attiecīgā pasākumi ir vispārēja rakstura un ka šo pasākumu saņemji ir visi uzņēmji, kurus var skart *Normas Forales*, nesniedz skaidru atbildi uz Komisijas jautājumiem par saņēmjiem.

271 Lūdz ar to tikai tad, kad Komisija tika saņemusi, pirmkārt, jaunu 2000. gada 5. janvāra sēdēbu par atbalstu, kas pieširts saņēmjam uzņēmumam sakarā ar attiecīgajam nodokļu tiesību normām Alavā, un, otrkārt, Spānijas iestāžu atbildi uz jautājumu par šo sēdēbu, ka Komisija uzskatīja, ka tai ir pietiekama informācija, lai 2000. gada 28. novembrī sēktu oficiālo izmeklēšanas procedūru saistībā ar attiecīgajiem nodokļu pasākumiem.

272 Visbeidzot, no lietas materiāliem neizriet, ka Komisijai bija formāli jāpauž sava nostāja par 1994. gada sēdēbu, lai precizētu situāciju un arī lai tiktu nodrošināta iespēja, ņemot vērā apskatāmo jautājumu nozīmību, konstatēt vajadzības gadījumā Komisijas bezdarbību.

273 Tādēļ, ņemot vērā iepriekš minēto, iepriekšējās izskatīšanas procedūras ilguma lieluma mērķi ir vainojamas valsts iestādes, kuras, nepaziņojušas attiecīgās shēmas, turklāt atteicās sniegt noderīgu informāciju Komisijai (šajā sakarā skat. Tiesas 1991. gada 21. marta spriedumu lietā C-303/88 *Itālija/Komisija*, *Recueil*, I-1433. lpp., 43. punkts).

274 Treškārt, saistībā ar kontekstu, kurā tika pieņemti nodokļu pasākumi, ir jānorāda, ka laikposmā no 1996. līdz 1999. gadam Komisija izvērtēja citas nodokļu sistēmas, kurus prasītājas ieviesa šajā laikposmā (nodokļu kredīti, kas tika noteikti 1994., 1996. un 1997. gadā, un ar nodokli apliekamās bāzes samazinājumi, kas noteikti 1996. gadā, par kuriem it īpaši bija runa lietās, kurās tika pieņemti iepriekš 68. un 70. punktā minētais spriedums lietā *Demesa* un 2002. gada 23. oktobra spriedums lietā *Diputación Foral de Álava/Komisija*. Lūdz ar to tad, kad Komisija saņēma sēdēbas, kas iesniegtas 1996. gada jūnijā un 1997. gada oktobrī, par to, ka Alavas *Territorio Historico* uzņēmumi *Demesa* un *Ramondín* saņēma nodokļu kredītu 45 % apmērā un sabiedrību ienākuma nodokļa bāzes samazinājumu, Komisija sēka vairākas procedūras, kurās tika pieņemti Lēmumi 1999/718 un Lēmumi 2000/795 (skat. šī sprieduma 68. punktu) un Komisijas 1999. gada 17. augusta un 29. septembra lēmumi sēkt oficiāli izmeklēšanas procedūras saistībā ar attiecīgajām shēmām, proti, 45 % nodokļu kredītu un sabiedrību ienākuma nodokļa bāzes samazinājumu, saistībā ar kuriem tika celtas prasības Pirmās instances tiesā (iepriekš 174. punktā minētais spriedums lietā *Diputación Foral de Guipúzcoa u.c./Komisija* un spriedums lietā *Diputación Foral de Álava/Komisija u.c.*). Kaut gan šīs procedūras neattiecas uz 1993. gada atbrīvojumiem no nodokļiem, par kuriem ir runa šajā lietā, tajās tomēr tika apskatītas nodokļu priekšrocības, kuras pieņēma tās pašas iestādes un kuras var izraisīt tāda paša veida juridiskas problēmas, saistībā ar kurām Komisija varēja savas rīcības brīvības valsts atbalsta jomā ietvaros uzskatīt, ka tās ir jāizskata ņemot vērā to, ka netika atbildēti uz tās jautājumiem par attiecīgajiem nodokļu atbrīvojumu saņēmjiem šajā lietā.

275 No iepriekš minētā izriet, ka šīs lietas pašajos apstākļos ar iepriekšējās izskatīšanas procedūras ilgumu nav pārāk pats vispārējais tiesiskās drošības princips.

276 Visbeidzot, saistībā ar argumentiem par to, ka Komisija pārņēma labas pārvaldības principu, ir jākonstatē, ka tie ir cieši saistīti ar argumentiem par tiesiskās drošības principa pārņemumu saistībā ar iepriekšējās izskatīšanas procedūras ilgumu, un tādēļ tie ir jānoraida, ņemot vērā iepriekš minēto.

277 Nobeigumā iebildums, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās drošības principa un labas pārvaldības principa pārņemums, ir jānoraida.

– Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās pārvaldības aizsardzības principa pārņemums

278 Vispirms ir jāatgādina, ka atsaucē uz tiesisko pārvaldību par atbalsta likumību pārcēta var tikt izdarīta vienīgi tad, ja šis atbalsts tika piešķirts, ieviešot EKL 88. pantā paredzēto procedūru (Tiesas 1990. gada 20. septembra spriedums lietā C-5/89 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-3437. lpp., 14. punkts, un iepriekš 157. punktā minētais spriedums lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 64. punkts).

279 Reģionālajai iestādei un rūpīgām tirgus dalībniekam būtu parasti jāpārliecināties, vai šī procedūra ir tikusi ieviesta (iepriekš 278. punktā minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 14. punkts, un 1997. gada 14. janvāra spriedums lietā C-169/95 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-135. lpp., 51. punkts; iepriekš 68. punktā minētais spriedums lietā *Demesa*, 236. punkts).

280 Turklāt, tā kā EKL 88. pantā nav nošķirtas atbalsta shēmas un individuālais atbalsts, šie principi vienlīdz lielā mērā ir piemērojami arī atbalsta shēmām, pretēji tam, ko apgalvo *Confesab* (šis sprieduma 248. punkts).

281 Šajā lietā nav strīda par to, ka apstrīdētajos galīgajos lēmumos apskatītie atbrīvojumi no nodokļa tika ieviesti bez iepriekšējās paziņošanas pretēji EKL 88. panta 3. punkta prasībām.

282 Tomēr judikatūrā nav izslēgta iespēja nelikumīga atbalsta, jo tas netika paziņots, kā tas ir saistībā ar attiecīgajām shēmām šajā lietā, saņemtiem izvirzīt izņēmuma apstākļus, kas tiem leģitīmi būtu jāpaļaujas uz atbalsta likumīgumu, lai šie saņemti būtu iestāties pret tās atmaksāšanu (Tiesas 1993. gada 10. jūnija spriedums lietā C-183/91 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-3131. lpp., 18. punkts; šajā sakarā skat. iepriekš 70. punktā minēto spriedumu lieta *Demesa* un *Territorio Histórico de Álava*/Komisija, 51. punkts; šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-126/96 un T-127/96 *BFM* un *EFIM*/Komisija, *Recueil*, II-3437. lpp., 69. un 70. punkts; 2000. gada 29. septembra spriedumu lietā T-55/99 *CETM*/Komisija, *Recueil*, II-3207. lpp., 122. punkts, un iepriekš 173. punktā minēto spriedumu lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija, 107. punkts).

283 Pieņemot, ka prasītājam, kas nav tirgus dalībnieki, bet gan teritoriālas vienības, kas ir iestenojušas attiecīgās atbalsta shēmas, var pamatoties uz tiesisko pārvaldību (iepriekš 157. punktā minētais spriedums lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 66. punkts), Pirmās instances tiesai ir jāizvērtē no šo principu aspekta, vai to argumenti atklāj izņēmuma apstākļus, kas varēja būt pamatojuši tiesisko pārvaldību, ka attiecīgās atbalsta shēmas bija likumīgas.

284 Prasītājam un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, apgalvo, ka Komisijas rīcība ir izņēmuma apstākļos, kas var pamatot to tiesisko pārvaldību, ka attiecīgās atbalsta shēmas bija likumīgas sakarā ar, pirmkārt, iepriekšējās izskatīšanas procedūras nesaprātīgo ilgumu un Komisijas bezdarbību šajā laikposmā, otrkārt, to, ka netika publicēti paziņojumi, kas paredzēti

1983. gada paziņojum? par nelikum?go atbalstu, potenci?lajiem atbalsta sa??m?jiem, trešk?rt, Komisijas l?mumu pie?emšanas praksi un, ceturk?rt, izmai??m Komisijas valsts atbalsta politik?.

285 Pirmk?rt, pras?t?jas apgalvo, ka nesapr?t?gais iepriekš?j?s izskat?šanas proced?ras garums t?m rad?ja tiesisko pa??v?bu par š? atbalsta likum?gumu, kura liedz šo atbalstu atg?t. T?s it ?paši izvirza iepriekš 251. punkt? min?to spriedumu liet? RSV/Komisija, saska?? ar kuru Komisijas kav?šan?s nolemt, ka atbalsts nav likum?gs un ka tas dal?bvalstij ir j?atce? un j?atg?st, var noteiktos apst?k?os ?aut min?t? atbalsta sa??m?jiem rasties tiesiskajai pa??v?bai, kas var liegt Komisijai uzdot dal?bvalstij piepras?t atmaks?t šo atbalstu.

286 Pirm?s instances tiesa tom?r konstat?, ka lietas apst?k?i, saist?b? ar kuriem tika pie?emts iepriekš 251. punkt? min?tais spriedums liet? RSV/Komisija, bija iz??muma apst?k?i un tie nav l?dz?gi š?s lietas apst?k?iem. Attiec?gais atbalsts tika form?li pazi?ots Komisijai, kaut ar? tas notika p?c t? izmaks?šanas sa??m?jam. Šis atbalsts attiec?s uz vienas darb?bas, kas jau bija Komisijas at?auta atbalsta priekšmets, papildu izmaks?m. Tas attiec?s uz nozari, kas kopš 1977. gada sa??ma atbalstu, ko pieš??ra valsts iest?des un ko bija at??vusi Komisija. T? sader?bas izv?rt?šanai ar kop?jo tirgu nebija nepieciešama padzi?in?ta izv?rt?šana. Tiesa secin?ja, ka pras?t?ja šajos apst?k?os var?ja pamatoti uzskat?t, ka Komisijai nebija iebildumu pret šo atbalstu (iepriekš 251. punkt? min?tais spriedums liet? RSV/Komisija, 14.–16. punkts).

287 Šie elementi b?tiski atš?iras no š?s lietas elementiem. Attiec?gie atbr?vojumi no nodok?a netika pazi?oti un tie nav agr?kas atbalsta sh?mas, kuru tika at??vusi Komisija, turpin?jums. Šie atbr?vojumi neattiecas uz noteiktu nozari un *a fortiori* neattiecas uz noteiktu nozari, kas sa?em at?autu atbalstu. Turkl?t s?dz?bas izv?rt?šanai saist?b? ar attiec?gaj?m sh?m?m bija saska?? ar Komisijas formul?jumu 1995. gada 18. j?lija v?stul?, kas adres?ta s?dz?bas iesniedz?jiem, nepieciešams "iev?rojams v?kšanas un anal?zes darbs" (skat. š? sprieduma 26. punktu).

288 T?d?? pras?t?jas šaj? liet? nevar pamatoti balst?ties uz iepriekš 251. punkt? min?to spriedumu liet? RSV/Komisija.

289 Š?s lietas apst?k?i ar? nav sal?dzin?mi ar tiem, par kuriem ir runa Pirm?s instances tiesas 2007. gada 12. septembra spriedum? liet? T?348/03 *Koninklijke Friesland Foods/Komisija* (Kr?jum? nav public?ts). Komisija b?t?b? apstr?d?taj? l?mum? atzina, ka attiec?g? N?derlandes sh?ma bija l?dz?ga Be??ijas sh?mai, par kuru Komisija bija paudusi savu nost?ju vair?k nek? vienu reizi, t?d?j?di radot tiesisko pa??v?bu, ka N?derlandes sh?ma nebija atbalsts (iepriekš min?tais spriedums liet? *Koninklijke Friesland Foods/Komisija*, 129. punkts). Tas t? nav šaj? liet?, jo Komisija nek?d? veid? nav paudusi savu nost?ju par attiec?go sh?mu vai par k?du citu l?dz?gu sh?mu t?d? veid?, lai b?tu var?jusi rasties tiesisk? pa??v?ba par to, ka attiec?g? sh?ma bija likum?ga.

290 L?dz ar to, ?emot v?r? š?s lietas apst?k?us, iepriekš?jas izskat?šanas proced?ras ilgums nevar tikt uzskat?ts k? iz??muma un t?d?? k? t?ds, kas var?tu pamatot tiesisko pa??v?bu par attiec?go sh?mu likum?bu.

291 Pras?t?jas ar? pamatojas uz Komisijas attieksmi un it ?paši uz t?s bezdarb?bu iepriekš?j?s izskat?šanas proced?ras laik?, kura ??va, p?c to dom?m, rasties pamatotai pa??v?bai par attiec?go sh?mu likum?bu (skat. š? sprieduma 249. un 250. punktu).

292 Pirm?s instances tiesa nor?da, ka ar 1994. gada 25. maija v?stuli Komisija aicin?ja Sp?nijas Karalisti iesniegt apsv?rumus par 1994. gada s?dz?bu piecpadsmit dienu laik?. Komisija šaj? v?stul? piebilda, ka atbildes neesam?bas vai neapmierinošas atbildes gad?jum? p?c noteikt? termi?a izbeigšan?s tai b?s j?s?k ofici?l? izmekl?šanas proced?ra.

293 No lietas materiāliem izriet (skat. šo sprieduma 25. un nākamās punktus), ka pēc Spēnijas iestāžu 1994. gada 30. septembra atbildes saņemšanas notika sanāksmes par attiecīgajām shēmām, kas liecināja, ka sēdzbāses izvērtēšana turpinājās.

294 Ar 1995. gada 18. jūlija vēstuli Komisija informēja sēdzbāses iesniedzējus, ka tā turpina to sēdzbāses analīzi, ka tā lēmšot, kā rīkoties ar to sēdzbū, kad šie jautājumi būs atrisināti, un ka tā paziņosot tiem savu lēmumu.

295 Visbeidzot, ar 1996. gada 19. janvāra vēstuli Komisija informēja Spēnijas Karalisti, ka tā izvērtēja attiecīgo tiesību normu ietekmi uz konkurenci, un pieprasīja, lai tā sniegtu informāciju par attiecīgo pasākumu saņēmējiem.

296 Pirmās instances tiesa uzskata, ka tādā veidā nevar uzskatīt, ka Komisija bija neaktīva pēc 1994. gada sēdzbāses saņemšanas. Tieši pretēji, tā veica izmeklēšanu ar korespondences apmaiņas palīdzību līdz pat brīdim, kad tā Spēnijas Karalistei nosūtīja 1996. gada 19. janvāra vēstuli, uz kuru netika atbildēts. Korespondence un sanāksmes ar Komisiju iepriekšējās izskatīšanas procedūras laikā tādā veidā liecina par dialogu, kura gaitā Komisija mēģināja it paši iegūt informāciju no Spēnijas iestādes, lai noformētu pirmo viedokli.

297 Turklāt 1996. gada 19. janvāra vēstule pierāda, ka Komisija uzskatīja, ka šajā datumā tās rīcībā nebija visu nepieciešamo elementu, lai pieņemtu lēmumu sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru.

298 Tomēr, neraugoties uz 1996. gada 19. janvāra pieprasījumu sniegt informāciju par attiecīgo shēmu saņēmējiem, Komisija netika saņemusi atbildi no Spēnijas iestādes, kaut gan tā bija lūgus pagarināt termiņu šīs atbildes sniegšanai (skat. šo sprieduma 29. punktu).

299 Turklāt no sarakstes izriet, ka Komisija tika atgādājusi gan sēdzbāses iesniedzējiem, gan Spēnijas Karalistei, ka sēdzbāvē jā joprojām tiek izskatīta, nepaužot nostāju par šo shēmu likumību.

300 Papildus tam, pat pieņemot, ka var tikt uzskatīts, ka Komisija ir klusējusi kopš 1996. gada 19. janvāra vēstules nosūtīšanas Spēnijas Karalistei līdz pat jaunās 2000. gada 5. janvāra sēdzbāses saņemšanai, šāda klusēšana nevar, ņemot vērā lietas apstākļus, būt izņēmuma apstākļi, kas var pamatot tiesisko paņēvību par attiecīgo nodokļu sistēmu likumību.

301 Tā kā nebija Spēnijas iestāžu atbildes uz pieprasījumu sniegt informāciju par shēmu saņēmējiem, Komisija varēja uzskatīt, ka tā to precizēja savos rakstveida dokumentos, ka tās rīcībā nebija elementu, kas ļautu novērtēt attiecīgo shēmu faktiskā apjomu. Tā it paši varēja uzskatīt, ka nav pierādījumu, ka attiecīgās shēmas, kas nepalika spēkā pēc 1994. gada beigām, bija sniegušas labumu kādam uzņēmumam.

302 Turklāt un katrā ziņā šāda klusēšana nevar tikt interpretēta kā netiešs apstiprinājums no šīs iestādes puses (šajā sakarā skat. iepriekš 157. punktā minēto spriedumu lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 69. punkts).

303 Līdz ar to arguments, ar kuru tiek apgalvota Komisijas bezdarbība iepriekšējās izskatīšanas procedūras laikā, nevar tikt pieņemts, jo Komisijas nostāja šajā lietā nevar tikt uzskatīta par izņēmuma apstākli, kas varētu pamatot tiesisko paņēvību par attiecīgo nodokļu sistēmu likumību.

304 Otrkārt, lai pamatotu argumentu, kas balstīts uz tiesisko paņēvību, ko izraisīja Komisijas rīcībā, prasītājas izvirza to, ka *Oficiālajā Vēstnesī* netika publicēts specifisks brīdinājums, ar

kuru tiktu br?din?ti potenci?lie atbalsta sa??m?ji par iesp?jamo risku. Pras?t?jas apgalvo, ka ar 1983. gada pazi?ojumu par nelikum?go atbalstu Komisija nor?da, ka, l?dzko t? uzzina par dal?bvalsts nelikum?gi pie?emtiem atbalsta pas?kumiem, t? public? *Ofici?laj? V?stnes?* noteiktu br?din?jumu, ar kuru potenci?lie atbalsta sa??m?ji tiek br?din?ti par š? atbalsta riskantumu, kas šaj? liet? netika izdar?ts.

305 Pirm?s instances tiesa atg?dina, ka Komisija var noteikt ievirzes t?s r?c?bas br?v?bas izmantošanai ar t?diem aktiem k? pamatnost?dnes, cikt?l šajos aktos ir nor?doši noteikumi par šai iest?dei ieturamo virzienu un tie nep?rk?pj L?guma noteikumus (Tiesas 2002. gada 7. marta spriedums liet? C?310/99 It?lija/Komisija, *Recueil*, I?2289. lpp., 52. punkts un taj? min?t? judikat?ra; iepriekš 214. punkt? min?tais 2002. gada 26. septembra spriedums liet? Sp?nija/Komisija, 53. punkts).

306 Ir j?nor?da, ka 1983. gada pazi?ojum? par nelikum?go valsts atbalstu Komisija atg?dina EKL 88. panta 3. punkt? paredz?to pien?kumu pazi?ot valsts atbalstu. Papildus tam – Komisija inform? potenci?los valsts atbalsta sa??m?jus par valsts atbalsta, kurš tiem tiktu pieš?irts nelikum?gi, riskanto raksturu, jo visiem nelikum?ga atbalsta, t.i., atbalsta, par kuru Komisija nav pie??musi gal?gu l?mumu par t? sader?bu, sa??m?jiem var tikt uzdots atmaks?t atbalstu (skat. š? sprieduma 11. punktu).

307 Lai cik ar? pe?ama neb?tu br?din?jumu, kas paredz?ts 1983. gada pazi?ojum? par nelikum?go atbalstu, nepublic?šana *Ofici?laj? V?stnes?*, tom?r šaj? pazi?ojum? izkl?st?t? inform?cija, k?da t? ir atg?din?ta š? sprieduma 306. punkt?, ir piln?b? nep?rprotama. Turkl?t pras?t?ju pied?v?t? 1983. gada pazi?ojuma par nelikum?go atbalstu interpret?cija b?tu pretrun? EKL 88. panta 3. punktam. Nelikum?gi pieš?irt? atbalsta riskantums izriet no pazi?ošanas pien?kuma, kas noteikts EKL 88. panta 3. punkt?, lietder?g?s iedarb?bas un nav atkar?gs no t?, vai *Ofici?laj? V?stnes?* tiek public?ts br?din?jums, kas paredz?ts 1983. gada pazi?ojum? par nelikum?go atbalstu. Konkr?t?k, nelikum?gi pieš?irt? atbalsta atg?šana nevar tikt padar?ta par neiesp?jamu vien?gi t?d??, ka Komisija nav public?jusi š?du br?din?jumu, jo pret?j? gad?jum? tiktu v?jin?ta valsts atbalsta kontroles sist?ma, kas noteikta L?gum?.

308 L?dz ar to 1983. gada pazi?ojum? paredz?t? br?din?juma nepublic?šana nav iz??muma apst?klis, kas var?tu pamatot kaut k?du pa??v?bu par nelikum?gi pieš?irt? atbalsta likum?bu.

309 Trešk?rt, pras?t?jas nor?da, ka Komisijas l?mumu pie?emšanas prakse attiec?gaj? laik? ir apst?klis, kas var?ja ?aut rasties tiesiskajai pa??v?bai.

310 Tom?r ir j?atg?dina, ka, lai gan tiesisk?s aizsardz?bas pa??v?bas princips ir viens no Kopienu pamatprincipiem, tirgus dal?bnieki nevar atsaukties uz tiesisko pa??v?bu saist?b? ar pašreiz?j?s situ?cijas saglab?šanu, kas var tikt groz?ta Kopienu iest?žu r?c?bas br?v?bas robež?s (Tiesas 1990. gada 14. febru?ra spriedums liet? C?350/88 *Delacre* u.c./Komisija, *Recueil*, I?395. lpp., 33. punkts). Šis princips tiek skaidri piem?rots konkurences politikas ietvaros, kam rakstur?ga plaša r?c?bas br?v?ba, kas pieš?irta Komisijai (saist?b? ar naudas soda apm?ra noteikšanu skat. Tiesas 2005. gada 28. j?nija spriedumu apvienotaj?s liet?s C?189/02 P, C?202/02 P, no C?205/02 P l?dz C?208/02 P un C?213/02 P *Dansk R?rindustri* u.c./Komisija, Kr?jums, I?5425. lpp., 172. punkts).

311 Tom?r t? tas ir it ?paši saist?b? ar jaut?jumu, vai nosac?jumi, lai atteiktos no nelikum?gi pieš?irta atbalsta atg?šanas atkar?b? no t?, vai past?v iz??muma apst?k?i, ir izpild?ti. L?dz ar to l?mumi, kas attiecas uz cit?m liet?m, ir tikai orient?joši un nevar pamatot tiesisko pa??v?bu, jo katrai lietai ir savi apst?k?i.

312 Šajos apst?k?os Komisijas l?mumi attiec?gaj? jom?, kurus izvirza pras?t?jas, nevar b?t

iz??muma apst?klis, kas var?tu pamatot š?du tiesisko pa??v?bu.

313 Visbeidzot, ceturkt?rt, *Confebask* apgalvo, ka Komisija 1998. gad? groz?ja savu politiku valsts atbalsta jom?, un izvirza tiesisko pa??v?bu, ka attiec?gie pas?kumi bija likum?gi to pie?emšanas br?d?.

314 Tom?r Pirm?s instances tiesa šaj? sakar? atg?dina, ka fakts, ka Komisija tika pie??musi 1998. gada pazi?ojumu par nodok?u atbalstu, nenoz?m?, ka t? b?tu groz?jusi krit?rijus dal?bvalstu nodok?u sist?mu v?rt?šanai.

315 K? tika atg?din?ts iepriekš (skat. š? sprieduma 180. punktu), 1998. gada pazi?ojums par nodok?u atbalstu, kas liel? m?r? balst?s uz Tiesas un Pirm?s instances tiesas judikat?ru, preciz? EKL 87. un 88. panta piem?rošanu saist?b? ar nodok?u pas?kumiem. Šaj? pazi?ojum? Komisija tom?r nepazi?o par groz?jumiem nodok?u pas?kumu v?rt?šan? saist?b? ar EKL 87. un 88. pantu (iepriekš 174. punkt? min?tais spriedums liet? *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, 79. punkts, un iepriekš 174. punkt? min?tais 2002. gada 23. oktobra spriedums liet? *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, 83. punkts).

316 T?d?? argumentu, ka tika groz?ta Komisijas politika, nevar uzskat?t par iz??muma apst?kli, kas var?tu pamatot tiesisko pa??v?bu, ka nelikum?gi pieš?irtais atbalsts bija likum?gs.

317 No visa iepriekš min?t? izriet, ka iebildums, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisijas r?c?ba bija iz??muma apst?klis, kas var?tu pamatot tiesisko pa??v?bu, ka nelikum?gi pieš?irtais atbalsts bija likum?gs, ir j?noraida k? nepamatots.

– Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pums

318 Pras?t?jas saist?b? ar pamatu, kas balst?ts uz tiesisko pa??v?bu, kuru rad?ja iepriekš?j?s izskat?šanas proced?ras ilgums, apgalvo, ka tika p?rk?pts vienl?dz?bas attieksmes princips tikt?l, cik?l dažos no šiem l?mumiem Komisija uzskat?ja, ka proced?ras ilgums pamatoja to, ka nav j?izdod r?kojums par attiec?g? atbalsta atg?šanu.

319 Saska?? ar past?v?go judikat?ru vienl?dz?bas princips un nediskrimin?cijas princips prasa, lai sal?dzin?mas situ?cijas netiktu apl?kotas atš?ir?gi un daž?das situ?cijas netiktu apl?kotas vien?di, ja vien t?dai pieejai nav objekt?va attaisnojuma (Tiesas 2006. gada 26. oktobra spriedums liet? C?248/04 *Koninklijke Coöperatie Cosun*, Kr?jums, I?10211. lpp., 72. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

320 Tom?r šaj? liet? pras?t?jas nepier?da, ka situ?cija saist?b? ar apstr?d?taj?m atbalsta sh?m?m ir sal?dzin?ma ar attiec?gaj?m situ?cij?m, kas izkl?st?tas pras?t?ju izvirz?tajos l?mumos, kuros Komisija uzskat?ja, ka nav j?izdod r?kojums par atbalsta atg?šanu.

321 Ir j?konstat?, ka l?mumos, kurus pras?t?jas izvirza saist?b? it ?paši ar atbalsta sh?m?m, atbalstu neatg?šana bija pamatota ar apst?kiem, kas var rad?t tiesisko pa??v?bu par izv?rt?jamo sh?mu likum?bu, un Komisija to ??ma v?r?. Komisija ?paši ??ma v?r? faktu, ka par atbalsta neatg?šanu tika tieši nolemts citos l?mumos saist?b? ar pas?kumiem, kas bija analogi šajos l?mumos izv?rt?taj?m sh?m?m, un tas pamatoja atbalsta neatg?šanu (skat. iepriekš 255. punkt? min?tos Komisijas l?mumus par koordin?cijas centriem). Komisija ar? ??ma v?r? noteikt?s liet?s faktu, ka proced?ras ilgums nek?d? veid? nebija attiecin?ms uz attiec?go dal?bvalsti (skat. iepriekš 255. punkt? min?to L?mumu 2001/168), vai faktu, ka vien?g?s attiec?g?s sh?mas sa??m?js netika sa??mis apstr?d?to priekšroc?bu un ka t?d?? nebija j?atg?st atbalsts (skat. iepriekš 255. punkt? min?to L?mumu 2003/81).

322 T? tas nav gad?jum? ar apstr?d?tajiem gal?gajiem l?mumiem, kuros Komisija uzsv?ra, ka, tieši pret?ji, nosac?jumi, lai b?tu ties?bas l?gt tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bu, nebija izpild?ti (skat. š? sprieduma 55. un 56. punktu), ko, ?emot v?r? š?s lietas apst?k?us, apstiprin?ja Pirm?s instances tiesa (skat. š? sprieduma 284.–317. punktu).

323 No t? izriet, ka š?s lietas attiec?gie apst?k?i nek?d? zi?? nav sal?dzin?mi ar apst?k?iem, kas apskat?ti izvirz?tajos l?mumos, kuros Komisija nav likusi atg?t atbalstu.

324 T?d?? pras?t?jas nav pier?d?jušas vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pumu.

325 Papildus tam ir j?nor?da, ka apstr?d?tajos gal?gajos l?mumos tiek preciz?ts, ka tie neietekm? iesp?ju, ka individu?lais atbalsts, kas pieš?irts atbr?vojuma no nodok?a sh?mu ietvaros, var tikt piln?b? vai da??ji uzskat?ts par sader?gu ar kop?jo tirgu saska?? ar t? ?paš?b?m vai nu v?l?k? Komisijas l?mum?, vai saska?? ar iz??muma regul?m (skat. L?muma 2003/28 103. punktu, L?muma 2003/86 101. punktu, L?muma 2003/192 99. punktu).

326 T?d?? iebildums par vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pumu ir j?noraida k? nepamatots.

327 Nobeigum? piektais pamats, ar kuru tiek apgalvots procesu?ls p?rk?pums, tiesisk?s droš?bas principa, labas p?rvald?bas principa, tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas principa un vienl?dz?gas attieksmes principa p?rk?pums, ir j?noraida kopum?.

5. Par sesto pamatu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkta p?rk?pums

a) Lietas dal?bnieku argumenti

328 Pras?t?jas, uzzin?jušas par Komisijas 1995. gada 18. j?lija v?stuli, kas bija pievienota Komisijas iebildumu rakstam, nor?da, ka š?s v?stules saturam b?tu bijis j?b?t min?tam l?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, lai t?m b?tu bijusi iesp?ja laikus iesniegt apsv?rumus. Pras?t?jas it ?paši nor?da uz san?ksmi, kas min?ta šaj? v?stul? un kuru apmekl?ja vien?gi *Comunidad autónoma de La Rioja*. Pras?t?jas apgalvo, ka, ja t?s b?tu bijušas inform?tas par š?s v?stules saturu, t?s b?tu var?jušas uzdot jaut?jumus valsts iest?d?m par š?m san?ksm?m un it ?paši par to saturu. T?s uzskata, ka t?m nebija iesp?jas laikus iesniegt apsv?rumus un ka to k? ieinteres?to personu ties?bas t?d?j?di tika p?rk?ptas.

329 Komisija apgalvo, ka sestais pamats nav pie?emams un ka katr? zi?? tas nav pamatots.

b) Pirm?s instances tiesas v?rt?jums

330 Ir j?atg?dina, ka saska?? ar Reglamenta 48. panta 2. punktu “tiesved?bas laik? nav at?auts izvirz?t jaunus pamatus, iz?emot gad?jumus, kad tie ir saist?ti ar t?diem ties?bu un faktiskiem apst?k?iem, kas ir k?uvuši zin?mi izties?šanas laik?”.

331 Šaj? liet? pras?t?jas izvirza šo pamatu t?d??, ka Komisija pievienoja savam iebildumu rakstam 1995. gada 18. j?lija v?stuli. T?d?? ir j?uzskata, ka šis pamats, kas tiek balst?ts uz faktu, kurš atkl?j?s procesa laik?, ir pie?emams (Tiesas 2002. gada 15. oktobra spriedums apvienotaj?s liet?s C?238/99 P, C?244/99 P, C?245/99 P, C?247/99 P, no C?250/99 P l?dz C?252/99 P un C?254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij u.c./Komisija, Recueil, I?8375. lpp., 369. un n?kamie punkti*).

332 Saist?b? ar š? pamata pamatot?bu ir j?atg?dina, ka šaj? proces? ieinteres?t?s personas, iz?emot dal?bvalsti, kas atbild?ga par atbalsta pieš?iršanu, pašas nevar iesaist?ties t?d? proces?,

kurš balstīts uz sacīkstes principu, ar Komisiju, k? to var darīt dalībvalsts, kas atbildīga par atbalsta piešķiršanu (skat. iepriekš 238. punkts minēto spriedumu liet? *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, 192. punkts un taj? minēt? judikat?ra; šaj? sakar? skat. Pirm?s instances tiesas 2004. gada 18. novembra spriedumu liet? T?176/01 *Ferriere Nord*/Komisija, Kr?jums, II?3931. lpp., 74. punkts).

333 Šaj? liet? prasīt?jas ne tikai neiestāj?s administrat?vaj? proced?r? k? ieinteresēt?s treš?s personas, bet t?s ar? nekād? veid? nepier?da, k? ar to, ka l?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru netika min?ta Komisijas 1995. gada 18. j?lija v?stule, ar kuru tika inform?ti s?dz?bas iesniedz?ji, ka Sp?nijas nodok?u sist?mas anal?ze tiek turpin?ta, tika p?rk?ptas to ties?bas saska?? ar EKL 88. panta 2. punktu iesniegt apsv?rumus izmekl?šanas laik?. Šaj? sakar? komunik?cijas tr?kums starp dalībvalsts centr?laj?m iest?d?m un pašvald?b?m ir dalībvalsts iekšj? probl?ma un nevar tikt attiecin?ta uz Komisiju.

334 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, sestais pamats, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkta p?rk?pums, ir j?noraida k? nepamatots.

335 L?dz ar to pras?bas apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02 atcelt apstr?d?tos gal?gos l?mumus ir j?noraida piln?b?.

II – Par pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01 atcelt l?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru

336 Apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01 prasīt?jas l?dz atcelt 2000. gada 28. novembra l?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, jo attiec?g?s sh?mas šaj? liet? bija past?vošs atbalsts, un apgalvo, ka Komisija, analiz?jot t?s saska?? ar proced?ru, kas paredz?ta jaunam atbalstam, Komisija p?rk?pa EKL 88. pantu, Regulas Nr. 659/1999 17.–19. pantu, tiesisk?s droš?bas principu un tiesisk?s pa??v?bas aizsardz?bas principu.

337 T?s ar? apgalvo, ka pret?ji Komisijas apgalvotajam to pras?bas ir pie?emamas, jo l?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru noz?m? izv?li par to, k?dus procesu?los noteikumus piem?rot, un t?d?? tam ir gal?gas juridiskas sekas. Saist?b? ar izmekl?šanas proced?ras izv?li gal?gaj? l?mum? ir vien?gi apstiprin?ts l?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, kuru t?d?? var apstr?d?t.

338 Komisija ar atseviš?iem 2001. gada 3. maija dokumentiem katr? no apvienotaj?m liet?m no T?30/01 l?dz T?32/01 izvirz?ja iebildi par nepie?emam?bu. 2002. gada 5. j?lija iebildumu rakst? t? priorit?ri apgalvo, ka apvienotaj?m liet?m no T?30/01 l?dz T?32/01 ir zudis priekšmets.

339 Pirm?s instances tiesa uzskata, ka ir pien?c?gi vispirms lemt par jaut?jumu, vai š?m pras?b?m ir zudis priekšmets.

A – Lietas dalībnieku argumenti

340 Savos iebilduma rakstos Komisija apgalvo, ka pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01 ir zudis priekšmets.

341 Prasīt?jas uzskata, ka pamats par atcelšanu šaj?s liet?s, no vienas puses, un pamati apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02, kas attiecas uz pras?b?m par apstr?d?tajiem gal?gajiem l?mumiem, no otras puses, nav identiski, kaut gan otrs pamats, kas izvirz?ts apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02, dubl? pamatu par atcelšanu, kas izvirz?ts apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01, k? tas ir at?auts saska?? ar judikat?ru. Šaj? sakar? prasīt?jas apgalvo, ka saist?b? ar proced?ras izv?li gal?gais l?mums vien?gi apstiprina agr?ku

I?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru un nevar izlabot iepriekš?j? I?mum? pie?auto p?rk?pumu.

342 T?s ar? apgalvo, ka Pirm?s instances tiesas 2002. gada 6. marta spriedums liet? T?168/99 *Diputaci?n Foral de ?lava/Komisija (Recueil, II?1371. lpp.)*, ko izvirza Komisija, nav transpon?jams uz šo lietu, jo taj? liet? pras?bas argument?cija vien?gi attiec?s uz attiec?g? pas?kuma kvalific?šanu k? atbalstu, nevis uz p?rk?pumu izmekl?šanas proced?r?.

343 Visbeidzot, pras?t?jas uzskata, ka fakts, ka Komisija pie??ma I?mumus par atbr?vojuma sh?m?m p?c tam, kad tika celtas pras?bas par I?mumu s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru, ir jauns elements, kas ?auj I?gt Pirm?s instances tiesu uzskat?t, ka to pras?bas atcelt ties?bu aktu rezolut?v? da?a attiecas ar? uz pras?bu atcelt I?mumus par atbr?vojuma sh?m?m.

B – *Pirm?s instances tiesas v?rt?jums*

344 Atbilstoši Pirm?s instances tiesas Reglamenta 113. pantam Pirm?s instances tiesa, uzklauš?jusi lietas dal?bniekus, var jebkur? laik? konstat?t, ka str?da priekšmets vairs nepast?v un ka tiesved?ba ir j?izbeidz.

345 Pras?bai atcelt ties?bu aktu z?d priekšmets, ja pras?t?jas juridisko situ?ciju nevar groz?t apstr?d?t? ties?bu akta atcelšana. Š?d? gad?jum? ir j?nospriež, ka ir j?izbeidz tiesved?ba (Pirm?s instances tiesas 2000. gada 13. j?nija spriedums apvienotaj?s liet?s T?204/97 un T?270/97 *EPAC /Komisija, Recueil, II?2267. lpp., 154. punkts*).

346 Šaj? liet? ir j?izv?rt?, vai 2000. gada 28. novembra I?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru turpin?ja ietekm?t pras?t?ju juridisko st?vokli p?c tam, kad Komisija pie??ma gal?gos I?mumus, ar kuriem tika sl?gta ofici?la izmekl?šanas proced?ra un par kuriem pras?t?jas c?la pras?bas apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02, kuras tika izskat?tas iepriekš un noraid?tas (skat. š? sprieduma 335. punktu).

347 Ir j?nor?da, ka 2000. gada 28. novembra I?mum? s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru ir provizoriski secin?ts, ka past?v nelikum?gs valsts atbalsts. Ar tr?s 2001. gada 20. decembra I?mumiem Komisija konstat?ja, ka š?s tr?s attiec?g?s nodok?u sist?mas ir nelikum?gs atbalsts, kas nav sader?gs ar kop?jo tirgu, un uzdeva to atcelt un atg?t, procentus skaitot no datuma, kad attiec?gais atbalsts tika nodots sa??m?ju r?c?b?.

348 Šajos lietas apst?k?os ir j?konstat?, ka pras?t?ju juridisko situ?ciju nevar groz?t eventuel?la I?muma s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru atcelšana.

349 Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka I?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru pats par sevi neizraisa nek?das neatgriezeniskas sekas saist?b? ar valsts pas?kuma, uz kuru tas attiecas, likum?bu. Vien?gi gal?gajam I?mumam, kas šos pas?kumus gal?gi kvalific? par atbalstu, ir t?das sekas, ka tiek konstat?ta to nelikum?ba (Pirm?s instances tiesas 2002. gada 4. novembra spriedums liet? T?90/99 *Salzgitter/Komisija, Recueil, II?4535. lpp., 14. punkts*).

350 Protams, I?mumam s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru var b?t autonomas juridisk?s sekas, par kuru var celt pras?bu atcelt ties?bu aktu, un judikat?r? ir atz?ta iesp?ja celt pras?bu par š?du I?mumu, ja tam ir š?das juridisk?s sekas, kas ir autonomas attiec?b? pret gal?go I?mumu. T?d?j?di attiec?g? pas?kuma aptur?šana, kas izriet no š? pas?kuma provizoriskas kvalific?šanas par jaunu atbalstu, ir neatkar?ga no gal?g? I?muma un ir ierobežota laik? l?dz ofici?l?s proced?ras beigšanai (Tiesas 2001. gada 9. oktobra spriedums liet? C?400/99 *It?lija/Komisija, Recueil, I?7303. lpp., 56.–62. un 69. punkts*; iepriekš 153. punkt? min?tais spriedums liet? *Government of Gibraltar/Komisija, 80.–86. punkts*, un iepriekš 226. punkt? min?tais spriedums liet? *Regione Siciliana*

/Komisija, 46. punkts).

351 Tomēr šaj lietā nav strīda par to, ka attiecīgo nodokļu pasākumu īstenošanas apturēšana, kas saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu izriet no šo pasākuma kvalificēšanas par jaunu atbalstu, netika veikta.

352 Turklāt ir redzams, ka apstrīdēto galīgo lēmumu iedarbība no to stāšanās spēkā saistībā ar, pirmkārt, tajos uzdoto pasākumu raksturu un, otrkārt, ar faktu, ka runa nav par pastāvīgu atbalsta shēmu, aizvietoja provizorisks lēmuma sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru iedarbību. Fakts, ka attiecīgās shēmas nav pastāvīgs atbalsts, nozīmē izmaksēt atbalsta atgāšanu un atbalsta apturēšanu, un atgāšanas sekas aizstāj vienkāršas apturēšanas sekas (šajā sakarā skat. iepriekš 345. punktā minēto spriedumu lietā *EPAC/Komisija*, 156. punkts), jo tās ietver priekšrocību atmaksāšanu, kas *ab initio* tika saņemtas nelikumīgi.

353 Turklāt ir jānorāda, ka prasītājas, lai pamatotu prasības apvienotajās lietās no T-30/01 līdz T-32/01 par lēmumu sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, apgalvo, ka attiecīgie pasākumi bija pastāvīgs atbalsts un ka Komisija, sūkot oficiālo izmeklēšanas procedūru un kvalificējot to kā jaunu atbalstu, pārkāpa procesuālos noteikumus, kas piemērojami pastāvīgam atbalstam. Ir jākonstatē, ka šie argumenti atsaucas uz argumentiem, kas izklāstēti, lai pamatotu prasības apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02 par galīgajiem lēmumiem (skat. otro un trešo pamatu apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02, kas apskatītas iepriekš, 108. un nākamie punkti). Tomēr Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka Komisija pamatoti kvalificēja attiecīgās atbalsta shēmas kā jaunu atbalstu (skat. šo sprieduma 204. punktu), un noraidījusi prasības apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02 par galīgajiem lēmumiem (skat. šo sprieduma 335. punktu).

354 Līdz ar to, ņemot vērā argumentu saturu, kurus prasītājas ir izvirzījušas saistībā ar prasībām par lēmumu sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, šīm prasībām ir zudis priekšmets.

355 Šajos apstākļos, tādēļ Pirmās instances tiesa ir apstiprinājusi Komisijas lēmumu tiesiskumu, kuri ir kļuvi par galīgiem un ar kuriem ir uzdots atcelt attiecīgās nodokļu sistēmas un atgūt atbalstu, prasītāju nav nekādas intereses panākt, lai tiktu atcelts lēmums sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru.

356 Turklāt saistībā ar prasītāju izvirzīto iepriekš 350. punktā minēto 2001. gada 9. oktobra spriedumu lietā *Itālija/Komisija* un Pirmās instances tiesas 2007. gada 20. jūnija spriedumu lietā T-246/99 *Tirrenia di Navigazione u.c./Komisija* (Krājums nav publicēts) ir jānorāda, ka tajos apskatītajos situācijās nebija tāda pati kā šajā lietā. Lēmuma sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, ar kuru attiecīgie pasākumi tika kvalificēti kā jauni atbalsti, rezultātā Komisija pieņēma galīgos lēmumus, ar kuriem attiecīgie pasākumi tika kvalificēti kā jauns atbalsts, bet kas ir saderīgs ar kopējo tirgu ar noteiktu nosacījumu ieviešanu (iepriekš minētais spriedums lietā *Tirrenia di Navigazione u.c./Komisija*, 7. un 12. punkts).

357 Tādu šajā lietā Komisija pieņēma trīs galīgos lēmumus, ar kuriem trīs attiecīgās shēmas tika kvalificētas kā jauns atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

358 Tādēļ Komisijas vērtējumā, ieskaitot daļu par shēmu kvalificēšanu par jaunu atbalstu, apstiprināja Pirmās instances tiesa (skat. šo sprieduma 204., 207. un 335. punktu), no tā izriet, ka attiecīgie atbalsta pasākumi ir jāatceļ un atbalsts jāatgūst *ab initio* un ka vairs nav jāspriež, vai šie paši pasākumi, kuru apturēšanu Komisija pieprasīja lēmuma sūkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, bija vai nebija jāaptur, gaidot lēmumu vai lēmumus, ar kuriem tiek izbeigta procedūra, kas sūkta ar apstrīdēto lēmumu (šajā sakarā skat. iepriekš 342. punktā minēto 2002. gada 6. marta spriedumu lietā *Diputación Foral de Álava/Komisija*, 23.–27. punkts).

359 Prasītājam apgalvo, ka iepriekš 342. punktā minētais 2002. gada 6. marta spriedums lietā *Diputación Foral de Álava*/Komisija nav transponējams šajā lietā, jo argumentācija tajā prasības attiecās vienīgi uz apstrīdētās pasākuma kvalificēšanu kā atbalstu, bet šajā lietā prasītāju arguments balstās uz faktu, ka runa ir par pastāvīgu atbalstu un ka izmeklēšanas procedūrā tika pieņemti pārbaudīti.

360 Pirmās instances tiesa konstatē, ka šis arguments nevar vājināt secinājumu, saskaņā ar kuru prasības apvienotās lietas no T-30/01 līdz T-32/01 ir zudis priekšmets.

361 Būtībā ir jāatgādina, ka iepriekš 342. punktā minētais 2002. gada 6. marta spriedums lietā *Diputación Foral de Álava*/Komisija attiecās uz prasību par Komisijas lēmumu saskaņā ar EKL 88. panta 2. punktā noteikto procedūru saistībā ar nodokļu kredītu un nodokļa bāzes samazināšanu, kuru attiecīgi saņēma *Ramondín* un *Ramondín Cápsulas*. Tomēr Pirmās instances tiesa konstatēja, ka šai prasībai par lēmumu saskaņā ar oficiālo izmeklēšanas procedūru bija zudis priekšmets, jo prasību, kurā bija izmantoti identiski argumenti, par Komisijas galveno lēmumu Pirmās instances tiesa arī bija noraidījusi.

362 Pirmās instances tiesa konstatē, ka tādēļ situācija ir transponējama šajā lietā, neraugoties uz prasītāju izvirzīto argumentu. Kā jau tika norādīts, Pirmās instances tiesa izvērtēja un noraidīja argumentus saistībā ar šāmu kvalificēšanu par pastāvīgu atbalstu un argumentus par apgalvoto procesuālo pārbaudītu. Tādēļ, ņemot vērā strīda priekšmetu, iepriekš 342. punktā minētais 2002. gada 6. marta sprieduma lietā *Diputación Foral de Álava*/Komisija rastais risinājums ir transponējams šajā lietā.

363 No tā izriet, ka nav jālemj ne par Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, ne par prasību atcelt apstrīdētos galīgos lēmumus, kuru prasītājam izklāstā savās replikās, un ir jākonstatē, ka prasības apvienotās lietas no T-30/01 līdz T-32/01 ir zudis priekšmets, līdz ar to tās vairs nav jāizskata.

Par līgumiem veikt procesa organizatoriskos pasākumus

364 Pirmkārt, prasītājam līdz Pirmās instances tiesu pieprasīt, lai Komisija iesniegtu noteiktus dokumentus.

365 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa konstatē, ka Komisija iebildumu rakstu pielikumā bija iesniegusi 1994. gada sēdzes kopiju un 1995. gada 18. jūlija vēstuli, kuru tā nosūtīja sēdzes iesniedzējiem.

366 Tikai, ciktāl Pirmās instances tiesa varēja izvērtēt visus prasītāju pamatus, izmantojot lietas materiālos un tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, nav jālīdz, lai Komisija iesniedz papildu dokumentus (šajā sakarā skat. Tiesas 2007. gada 22. novembra spriedumu lietā *C-260/05 P Sniace*/Komisija, Krājums, I-10005. lpp., 77.–79. punkts, ar kuru tiek apstiprināts Pirmās instances tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedums lietā *T-88/01 Sniace*/Komisija, Krājums, II-1165. lpp., 81. punkts).

367 Otrkārt, prasītājam līdz Pirmās instances tiesu izskatīt un lemt par prasības, kas celtas apvienotās lietas no T-30/01 līdz T-32/01 un no T-86/02 līdz T-88/02, pirms prasības, kas celtas apvienotās lietas no T-227/01 līdz T-229/01 un no T-230/01 līdz T-232/01, kas attiecas uz Komisijas lēmumiem, kuros ir konstatēts, ka ar kopīgo tirgu ir nesaderīgas atbalsta shēmas, ar kurām, pirmkārt, tiek noteikts nodokļa kredīts 45 % apmērā no ieguldījuma summas un, otrkārt, nodokļa bāzes samazinājums.

368 Pirmās instances tiesa konstatē, ka vērtējumi prasītāju izvirzītajās lietās notika kopā. Tādēļ visās šajās lietās tiesas sēdes notika 2008. gada 15., 16. un 17. janvārī un spriedumi tiks pasludināti vienā un tajā pašā dienā, līdz ar to šim lūgumam par procesa organizatorisko pasākumu ir zudis priekšmets.

369 Tādēļ prasītāju lūgumi par procesa organizatoriskajiem pasākumiem ir jānoraida.

Par tiesāšanas izdevumiem

I – Apvienotās lietas T?30/01 līdz T?32/01

370 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisšanas, Pirmās instances tiesa lemj par tiesāšanas izdevumiem pēc saviem ieskatiem. Ņemot vērā, ka prasītājam spriedumi ir nelabvēlīgi prasības, kuras tās cēla par galīgajiem lēmumiem apvienotajās lietās no T?86/02 līdz T?88/02, kuri pieņemti pēc lēmuma sēkt oficiālo izmeklēšanas procedūru, kurš apstrādāts apvienotajās lietās no T?30/01 līdz T?32/02, prasītājam ir jāpiespiež atlīdzināt tiesāšanas izdevumus apvienotajās lietās no T?30/01 līdz T?32/02 (šajā sakarā skat. iepriekš 342. punktā minēto 2002. gada 6. marta spriedumu lietā *Diputación Foral de Álava* /Komisija, 28. punkts).

II – Apvienotās lietas no T?86/02 līdz T?88/02

371 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespiež atlīdzināt tiesāšanas izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums apvienotajās lietās no T?86/02 līdz T?88/02 ir nelabvēlīgs, tām jāpiespiež segt savus tiesāšanas izdevumus un atlīdzināt Komisijas un *Comunidad autónoma de La Rioja* tiesāšanas izdevumus saskaņā ar divu pūdjo minēto lietas dalībnieku prasījumiem.

372 *Comunidad autónoma del País Vasco* un *Confebask* sedz savus tiesāšanas izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (piektā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) **apvienotās lietas no T?30/01 līdz T?32/01 un no T?86/02 līdz T?88/02 tiek apvienotas sprieduma taisšanai;**
- 2) **apvienotajās lietās no T?30/01 līdz T?32/01:**
  - **prasības vairs nav jāizskata;**
  - ***Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa un Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya* sedz savus tiesāšanas izdevumus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanas izdevumus;**
- 3) **apvienotajās lietās no T?86/02 līdz T?88/02:**
  - **prasības noraidīt;**

– **Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa un Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya** sedz savus ties?šan?s izdevumus, k? ar? atl?dzina Komisijas un **Comunidad autónoma de La Rioja** ties?šan?s izdevumus;

– **Comunidad autónoma del País Vasco – Gobierno Vasco un Confederación Empresarial Vasca (Confebask)** sedz savus ties?šan?s izdevumus pašas.

Vilaras

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jürimäe

Pasludin?ts atkl?t? tiesas s?d? Luksemburg? 2009. gada 9. septembr?.

Satura r?d?t?js

Atbilstoš?s ties?bu normas

I – Kopien? tiesiskais regul?jums

II – Valsts ties?bu akti

Pr?vas priekšv?sture

Apstr?d?tie l?mumi

I – 2000. gada 28. novembra l?mums s?kt ofici?lo izmekl?šanas proced?ru (apvienot?s lietas no T?30/01 l?dz T?32/01)

II – Apstr?d?tie gal?gie l?mumi (apvienot?s lietas no T?86/02 l?dz T?88/02)

Process

Lietas dal?bnieku pras?jumi

I – Apvienotaj?s liet?s no T?30/01 l?dz T?32/01

II – Apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02

Juridiskais pamatojums

I – Par pras?b?m apvienotaj?s liet?s no T?86/02 l?dz T?88/02 atcelt apstr?d?tos gal?gos l?mumus, ar kuriem konstat?ta attiec?go sh?mu nesader?ba un uzdots atg?t izmaks?to atbalstu

A – Par “Confebask” iestāšanās lietā pieņemamu prasību apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02

1. Lietas dalībnieku argumenti
2. Pirmās instances tiesas vērtējums

B – Par prasību pamatotību apvienotajās lietās no T-86/02 līdz T-88/02

1. Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka attiecīgās atbalsta shēmas ir pastāvīgs atbalsts
  - a) Par pirmo daļu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta v) apakšpunkta pārkāpums

Lietas dalībnieku argumenti

Pirmās instances tiesas vērtējums

- b) Par otro daļu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta ii) apakšpunkta pārkāpums

Lietas dalībnieku argumenti

Pirmās instances tiesas vērtējums

2. Par trešo pamatu, ar kuru tiek apgalvots procesuālo noteikumu, kas ir piemērojami pastāvīgam atbalstam, pārkāpums
3. Par ceturto pamatu, ar kuru tiek apgalvots EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpums
  - a) Lietas dalībnieku argumenti
  - b) Pirmās instances tiesas vērtējums

4. Par piekto pamatu, ar kuru tiek apgalvots procesuāls pārkāpums, tiesiskās drošības princips, labas pārvaldības princips, tiesiskās pārvērtības princips un vienlīdzīgas attieksmes princips pārkāpums

- a) Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots procesuāls pārkāpums

Lietas dalībnieku argumenti

Pirmās instances tiesas vērtējums

- b) Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās drošības princips, labas pārvaldības princips, tiesiskās pārvērtības aizsardzības princips un vienlīdzīgas attieksmes princips pārkāpums

Lietas dalībnieku argumenti

Pirmās instances tiesas vērtējums

– Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās drošības princips un labas pārvaldības princips pārkāpums saistībā ar iepriekšējās izskatīšanas ilgumu

- Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās paāvības aizsardzības principa pārkāpums
  - Par iebildumu, ar kuru tiek apgalvots vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums
5. Par sesto pamatu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 659/1999 6. panta 1. punkta pārkāpums

a) Lietas dalībnieku argumenti

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

II – Par prasbēm apvienotajās lietās no T-30/01 līdz T-32/01 atcelt lēmumu sākt oficiālo izmeklēšanas procedūru

A – Lietas dalībnieku argumenti

B – Pirmās instances tiesas vērtējums

Par līgumiem veikt procesa organizatoriskos pasākumus

Par tiesāšanās izdevumiem

I – Apvienotās lietas T-30/01 līdz T-32/01

II – Apvienotās lietas no T-86/02 līdz T-88/02

* Tiesvedības valoda – spāņu.